17 ŞUBAT 1980 PAZAR
10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

MİLLET MECLİSİ'NDE 1980 BÜTÇESİ TARTIŞILIYOR

SEZGİN:

Devalüasyon ve zamlar bu ülkeyi kurtaracak

● "SERMAYE KITTIR. KIT OLDUĞU İÇİN NEREDE BULUNURSA BULUNSUN SAĞLAYIP BUNDAN YARARLANMAK GEREKİR."

ERBAKAN:

Biz bu filmi iki yıl önce seyretmiştik

● "EKMEĞİYLE UĞRAŞAN İNSANLARIN ÜZERİNE SİLAHLA, ZULÜMLE GİDİLMEZ"

ANKARA (DEMOKRAT)

1980 Mali Yılı Bütçesi'nin Millet Meclisi Genel Kurulu'nda görüşülmesine dün başlandı.

Bütçenin sunuş konuşmasını yapan Maliye Bakanı İsmet Sezgin, devalüasyon ve zamların ülkeyi kalkındıracağını iddia ederken, MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, "Biz bu filmi iki yıl önce izlemiştik" dedi.

SEZGİN'İN KONUŞMASI

TV'den de naklen yayınlanan bütçe görüşmelerinin ilk gününde sunuş konuşmasını yapan

(Devamı 7. Sayfada)

TİTO ÖLÜMLE PENÇELEŞİYOR

Yugoslavya'da ordu yeniden alarma geçti

Yugoslavya Devlet Başkanı Tito

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Yugoslavya Devlet Başkanı Tito'nun doktorları 87 yaşındaki önderin sağlık durumunun

(Devamı 7. Sayfada)

ZAM ÜSTÜNE ZAM...

Yağ fiyatları bir kez daha yükseltildi

● Daha önce 70 lira olan ayçiçeği yağı 100, margarin de 90 liraya satılacak

HABER MERKEZİ

Ticaret Bakanlığı sıvı bitkisel yağ ve margarinlerin azami satış fiyatlarını yeniden belirledi. 2 kiloluk mutfak margarini perakende 205 lira, 125 gramlık sofra margarini 11,5 lira, 1 kilo rafine vinterize ayçiçek yağı 100 liradan satılacaktır.

Ham ayçiçek yağı, nötralize pamuk yağı, ham soya yağı, ham koko yağı ve ham palm yağı toptan satış fiyatları kilo başına 52 lira olarak belirlendi.

Resmi Gazete'de yayınlanan Ticaret Bakanlığı tebliğine göre margarin ve sıvı bitkisel yağların standart tip ambalajlı olarak azami satış fiyatları şöyledir:

(Devamı 7. Sayfada)

Kasapların zam istemi kabul edildi

Ankara Belediyesi et fiyatlarını serbest bıraktı

● Kasaplar tüccardan aldıkları etin üzerine yüzde 20 kâr koyacak

ANKARA (ANKA)

Ankara Belediye Encümeni Kasaplar Derneği'nin istedikleri zammı onayladı ve Ankara'da etin alış fiatı üzerine %20 zam konularak satılmasını kabul etti.

Belediye Encümeni aldığı kararda perakende olarak satılacak olan etin kemikli olarak bir kilo üzerinden satılmasını kemiksiz et isteyen vatandaşlardan ise kemik payı ve fire olarak %20 çıkartılmak suretiyle müşteriye verilmesini kabul etti.

Ankara'da bulunan kasaplara Et ve Balık Kurumu tarafından et verilmediği için kasaplar tüccardan et alımı yapmakta ve et fiatları bu nedenle olağan üstü bir artış göstermektedir.

Belediye Encümeni Ankara'da satılacak olan etlerin daha önceden belirlendiği gibi net fiatını açıklamadı ve bunun yerine kasapların eti tüccardan alıp fiatları üzerine koyacakları % 20'lik zamla satmalarını kabul etti.

Encümen bu arada 1 Aralık-6 Mayıs tarihleri arasında kesimi yapılıp satılacak olan kuzuların süt kuzusu olarak kabul edileceğini bundan sonra kesimi yapılıp satılacak

(Devamı 7. Sayfada)

DEMOKRAT'ça

ÇIKMAZ YOL

Nedir bu gürültü patırtı? Önce hükümet tarafından İMF'nin istekleri doğrultusunda zam ve devalüasyon kararları alındı. Sonra da "Vatanın ve de demokrasinin elden gitmekte olduğu" yolundaki nakaratlar ortalığı kaplamaya başladı. TARİŞ'te işçiler işlerinden atılmamak için direndi, bir kısım yurttaşlar zamları protesto etti diye, "Vatan ve demokrasi elden gidiyor" diye bu bağırış çağırış neyin nesidir?

Bu olup bitenlerin artık iyi bilinen nedenlerini bir kere daha hatırlatmak yararlı olacaktır.

Son zam ve devalüasyon kararları bütün halk kesimlerini adeta açlığa mahkum etmiştir. Bu durumun toplumda yaygın huzursuzluklara, tepkilere neden olması, giderek toplumsal patlamalara yol açması kaçınılmaz bir şeydir.

Nitekim daha şimdiden bunun ilk belirtileri de görülmeye başlanmıştır. Bu gibi durumlarda daima halkın öfkesini durduracak, tepkileri bastıracak yollara başvururlar. "Vatan-millet ve de demokrasi elden gidiyor", "Vatanı ve demokrasiyi iç ve dış düşmanlardan kurtarmak gerekiyor" diye nakaratlar ortalığı kaplar.

Nitekim Demirel'in zam operasyonlarından sonra da bu gibi yaygaralardan geçilmez olmuştur.

Önce, binlerce TARİŞ işçisini –yerlerine faşist komandoları doldurmak için –işlerinden attılar. Buna kimsenin sesi çıkmadı. İşçiler hep birlikte buna karşı çıkınca yine aynı yaygara: "Vatan elden gidiyor! devlet nerede? Vurun! Öldürün! Saldırın!"

Peki çoluğu cocuğu ile açlığa atılan işçiler ne olacaktır? Herkes yerini yurdunu faşistlere kuzu kuzu teslim mi edecektir?

Bunlara cevap veren yoktur. Ama hakkını savunmak için direnen işçiler için "Türk askerini arkadan vur, Rus askerine selam dur, diye slogan attılar"(!) diyerek uluorta yalan iddialar sergilemeyi marifet sanmaktadırlar.

Duruma bakılacak olursa, adeta bir savaş hali yaşanıyor gibidir.

"Terör boyutları aşıldı. Kitle eylemleri yaygınlaşıyor" denilerek, kitleler üzerine daha yaygın saldırılara çağrılar çıkarılıyor. Nerede ise her önlerine geleni, her hakkını arayanı "hain" "anarşist", "terörist" olarak ilan edecekler.

Ne oluyorsunuz beyler? Bu memleketin işçilerini, emekçilerini, gençliğini "hain olarak düşman olarak" ilan ederek ne elde edeceğinizi sanıyorsunuz? Bu kafayla hiçbir yere varamıyacağınızı bilmelisiniz.

Evet, "Vatanı ve demokrasiyi kurtarma" adına, bu vatanın insanlarına daha çok baskı uygulayabilirsiniz. Ama bu, "iç hat manevraları" ile, açlığa mahkum edilen kitlelerin üzerine daha fazla gidecek olursanız, bunun sonunun nereye varacağı hiç belli olmaz.

●●●

Tunceli'de giriş çıkışlar kontrol altında

Ankara'da faşistler bir assubayın evini kurşunladılar

● İstanbul Laleli'de meydana gelen çatışmada 2 kişi öldü, 3 kişi yaralandı.

● Faşistler Buca Eğitim Enstitüsünü kurşunladı.

● Antalya'da faşistler bildiri dağıtan devrimcilere saldırınca çatışma çıktı.

● Kars Iğdır'da bir öğrenci bıçaklanarak öldürüldü.

HABERİ 5. SAYFADA

Ege'de üç bölgeli komutanlık sistemi Türkiye için sakıncalı bulundu

ANKARA (ANKA)

Ege'de üç bölgeli komutanlık sistemi öneren "Rogers Planı"nın Türkiye için sakıncalı olduğu, AP içinde de bir grubun plana karşı çıktığı bildirildi. Plan üzerindeki görüşlerini açıklayan AP Muğla Milletvekili Zeyyat Mandalinci planı "Gayri ciddi" olarak nitelerken, MSP Genel Başkan Yardımcısı Şevket Kazan'da plana karşı olduklarını bildirdi.

(Devamı 7. Sayfada)

Anayasa Mahkemesi Üniversitelerle akademilerin eşdeğer kurumlar olduğuna karar verdi

ANKARA (ANKA)

Anayasa Mahkemesi, akademilerin üniversitelerle "aynı görevleri üstlenen kurumlar olduğu" kararına vardı.

(Devamı 7. Sayfada)

Tabii Senatör

Yıldız: Türkiye'deki bunalım kapitalizmin bunalımıdır

(HABERİ 7. SAYFADA)

Öğretmen kıyımında yeni aşama

Açığa alınan öğretmenlerin Şubat maaşları ödenmedi

● Gerekçe gösterilmeksizin görevden alınan 13 milli eğitim müdür yardımcısı Danıştay'a başvuracak

● Akçakoca'da öğretmen kıyımına karşı çıkan İlçe İdare Kurulu üyeleri Bolu Valisi'nce sürüldü

HABER MERKEZİ

Ankara Tuzluçayır Lisesi'nde açığa alınan 47 öğretmenin şubat ayı maaşları ödenmezken, Bolu'nun Akçakoca ilçesinde de öğretmen kıyımına karşı çıkan İlçe İdare Kurulu üyeleri Bolu Valiliği tarafından çeşitli illere sürüldüler. İstanbul'da da görevden alınan 13 milli eğitim müdür yardımcısının Danıştay'a dava açacağı öğrenildi.

47 ÖĞRETMENİN MAAŞLARI ÖDENMEDİ

Ankara Tuzluçayır Lisesi'nde açığa alınan 47 öğretmenin Şubat ayı

(Devamı 7. Sayfada)

JANDARMA KUŞATTI,POLİS ARADI

İzmir'in Gültepe semtinde güvenlik kuvvetleri dün sabah 07.00'de operasyona başladı. Silahlı çatışmaların olduğu operasyon sırasında uzun menzilli silahlar kullanıldı ve evler arandı.

İzmir Gültepe'deki operasyonda 3 polis öldürüldü 200 kişi de yaralandı

● İzmir Valisi Nazmi Çengelci Gültepe'de sokağa çıkma yasağı konduğunu açıklamasına karşın yasağa uyulmuyor.

● Gültepe semtinde dün sabah 07.00'de yapılan operasyon sırasında çok sayıda kişi gözaltına alındı.

(HABERİ 7. SAYFADA)

HAVA–İŞ THY işyerinde greve başlıyor

İSTANBUL (AA)

Hava-İş Sendikası Türk Hava Yolları'na ait işyerlerinde bugün akşamdan itibaren greve başlanacağını açıkladı.

Anadolu Ajansı'na bir demeç veren Hava-İş Sendikası Başkanı İbrahim Öztürk, Bakanlar Kurulu'nca daha önce alınan grevi erteleme kararının Danıştay'a yapılan başvuru sonucunda 8 Şubat 1980 tarihinde bozulduğunu belirtti ve sendikanın yasal olarak greve başlama hakkının doğdu-

(Devamı 7. Sayfada)

BASKI YOĞUNLAŞTI

Cibali TEKEL işçileri, istekleri kabul edilinceye kadar direnişlerini sürdüreceklerini bildirdiler.

Cibali TEKEL'de direniş sürüyor

● İşçiler, GIDA-İŞ Sendikası'nın bağıtladığı protokolü benimsemediler

(HABERİ 7. SAYFADA)

Demokrat'tan OKURLARA

Değerli Okurlar

Gazeteniz DEMOKRAT önümüzdeki günlerde yayın yaşamının ikinci ayını doldurmuş olacak. DEMOKRAT çalışanları her yeni günü bir yıldönümü heyecanı içinde bekliyorlar. Bütün uğraşımız sizlere daha okunabilir bir gazete sunabilmek.

Önceki sohbetlerimizde, okuyucularımızdan DEMOKRAT'a öneri ve istemlerini iletmelerini, gazeteyi eleştirmelerini dilemiştik. Sağolsunlar birçok okurumuz DEMOKRAT'ın içerik ve biçim yönünden nasıl bir gazete olmasını istediklerini mektupla bildirdiler.

Gelen eleştiri ve öneriler doğrultusunda geçtiğimiz günlerde bazı yeni düzenlemelere gittik. DEMOKRAT'ın daha rahat okunabilmesi ve daha çok haberle donatılabilmesi için gündeme getirdiğimiz değişikliklerin okuyucularımız tarafından olumlu bulunması bizleri sevindirdi.

* * *

Daha iyi bir DEMOKRAT için

Son kağıt zammının günlük basının bir bölümünü nasıl zor durumda bıraktığı bilinen bir gerçek. Sadece okuyucularının desteğiyle yaşayan gazeteler açısından ise zorluklar bir kat daha artıyor. Bu durumu bilen okuyucularımız DEMOKRAT'a katkıda bulunmak amacıyla oldukça anlamlı önerilerde bulunmaktadırlar. Birçok okuyucumuz bu İMECE'ye katılmak için özveride bulunabileceğini bildirmektedir.

DEMOKRAT'ı gerçek bir halk gazetesi yapan işte budur. DEMOKRAT'a geleceğe güvenle baktıran işte budur.

Okuyucularımızın bu değerli önerilerini, bir süre sonra açıklayabileceğimizi ummaktayız.

Okurlarımızdan bir çoğundan gelen DEMOKRAT'ta eğitim, kültür, spor, beslenme ve sağlık konularına da yer verilmesi önerisini belirli aralıklarla gerçekleştirmeyi planladığımızı duyurmak isteriz. Önerilen konulara ilişkin hazırlıklarımız tamamlanır tamamlanmaz sayfalarımız daha bir zenginleşecektir.

Çocuk Gazetesinin ve Televizyon Köşesinin daha doyurucu olması için yaptığımız hazırlıklar ise son şeklini almaktadır.

Öte yandan daha bir çok okuyucumuzun önerilerinin bize ulaşamadığını da bilmekteyiz.

Başka bir sohbette bulunmak dileğiyle hoşça kalın.....

GÜNÜN YAZISI

TARİŞ direnişine "anarşi", "terör" gibi yakıştırmalarda bulunan Sayın Ecevit'e sunuyoruz. Bakın Sayın Ecevit, bakın fotoğrafa... Gördüğünüz halktır, halk!....

Kadim Roma'lı "Sahip"ler ve TARİŞ'li işçilerin onurlu direnişi...

Cihan ATEŞ

TARİŞ direnişi neden başladı? ...

TARİŞ'li işçi ne oldu da direnişe geçti? Kimler ne yaptı da TARİŞ'li işçi ayağa kalktı, barikat kurdu, savunmaya geçti? Neden, niçin?

Peki ya Çimentepe'li kadın neden direndi? ...

Yaşlı, genç, erkek, kadın, çoluk–çocuk, kız–kızan binlerce insan, binlerce emekçi neden isyan etti? ... Neden taş, toprak, araba lastiği, hurdaya çıkmış otomobil kasası, demir putrel ne bulduysa yığdı yollara TARİŞ'li işçi? Neden yolları kesti Çimentepe'li kadın? Neden, niçin? ...

Evet, soruyoruz–durup dururken–binlerce emekçi ne diye ayağa kalktı? Akıllarından zorları mı vardı TARİŞ'li emekçilerin? Eylem hastalığına mı tutulmuşlardı? Yoksa "anarşist" likleri mi tutmuştu? Belki de "Terörist" falandılar ha!...

Ne dersiniz ey "büyük" kalemler, size soruyoruz? Başlar başlamaz TARİŞ'ten sesler yükselmeye, sizler de başladınız borazanını çalmaya bir avuç parababasının, bir avuç zorbanın...

Hep birlikte bağırıp durdunuz, avazınızın çıktığı kadar.. Onlar kadim Roma'lı "sahip" lerdi, sizler de şövalye kalemşörler... Tıpkı onlar gibi, kadim Roma'lı "sahip" leriniz gibi, bağırıp durdunuz direnen "çağdaş köle"yi, TARİŞ'li işçiyi hedef göstererek, "Öldür!... Öldür!..." diye...

Ya siz? ... Ya siz, "ilerici", "yurtsever" ve "Demokrat" yazarlar!... Siz ne yaptınız? ... Sustunuz... Susmakla da TARİŞ işçilerine uygulanan zulme seyirci kaldınız....

Peki ya sayın Ecevit size ne oldu? ... "Korku ecele çare değildir..." demiştiniz bir zamanlar yabancı bir gazeteciye verdiğiniz demeçte... Seçim gezileri sırasında faşistlerin saldırıları karşısında üstüne üstüne gider olmuştunuz ölümün.. Sevinmiştik biz de.. Silah yerine güvercin uçuruyordunuz ama yanıbaşınızdaki koruma görevlilerinin çifte tabancalarını da yadırgamıyordunuz... Şimdi de kalkmış hem gerçekleri çapıtarak, TARİŞ'li işçinin direnişini üç–beş insanın eylemi olarak takdim ediyor ve hem de bu direnişi "anarşist" lik, "terörist" lik gibi sözcüklerle nitelendiriyorsunuz.. Yoksa, o çok sözünü ettiğiniz Latin Amerika'lı generaller mi korkutuyor sizi? ... Neden sahip çıkmıyorsunuz, çıkamıyorsunuz Gültepe'li Belediye Başkanına? ... Partinizden değil mi? ...

Evet, TARİŞ'e değindiğiniz son basın toplantınızda siz de kadim Roma'lı bir "sahip" gibi TARİŞ'li işçiyi göstererek, "Öldür!... Öldür!..." diye bağırdınız...

Evet, yeniden soruyoruz aynı soruyu: TARİŞ direnişi neden başladı? TARİŞ'li işçi ne oldu da direnişe geçti, barikat kurdu, savundu kendini? Neden, niçin? ... Gelin hep birlikte, dosdoğru bu sorunun yanıtını verelim... Diyelim ki, TARİŞ'li işçi aç kalmamak için, işyerini faşistlere teslim etmemek için direndi... Bir anda kapı dışarı edilince, ekmek teknesinin kuruduğunu görünce, insanca bir tepki gösterdi, direnişe geçti...

Evet TARİŞ'te önce ekmekler bozuldu... Ekmeği bozan Hükümet oldu... Sonra, TARİŞ'li işçinin düzeni bozuldu... TARİŞ'li işçinin düzenini bozarak, işyerine eli kanlı faşistleri getirmeye kalkışan da Hükümet oldu. Kısacası, tetiği ilk çektiren Hükümet oldu TARİŞ'te...

TARİŞ'li işçinin onurlu direnişini selamlıyoruz...

HALKIN DİLİNDEN

Yüzümüz ancak halk iktidarında güler

Bizler fakir bir köylü ailesine mensup dört erkek kardeşiz. Ailemiz yedi kişidir. Senelik gelirimiz 50 bin liradır. (Bugünkü ortamda) bir kardeşimiz öğretmendir, geçimimizi o sağlar. Diğer üçümüz ise lise mezunu olup halen işsiziz. Köyümüz ve çevrede 100 dönüm toprağı olan bir feodal yaşlılık aylığı alırken, bir karış toprağı dahi olmayan 80'lik dedemize burjuvazinin çarpık kapitalist torpilli düzeni tek kuruş maaş vermedi. Amerikan emperyalizmi ve onun işbirlikçi uşakları bize neler çektirmediler ki, saymakla bitmez.

Daha ilkokul devresinde, beyinlerine Amerikan kültürü empoze edilmiş öğretmenler bizlere zorla Amerikan süttozunu içirmediler mi? Elifi bilmedik diye imamın önünde diz çöküp ağzımızı biberle yakıp falakaya yatırılmadık mı?

Savaş var diye buğdayı ambarlarda çürütüp denize dökmediler mi? Kore'de yurtseverlerin üzerine bomba yağdıran Amerikan emperyalizminin uğruna binlerce halk çocuğu kurban edilmedi mi? Yaşımız yirmiye gelince "Vatan hepimizindir" diyerek askere alıp sonra dayak ve angarya altında inletmediler mi, söyleyin. Mahsul olmadığı yıllarda devlete olan kredi borcumuzu ödeyemediğimiz için 3 jandarma bir tahsildar bir ağa ile kapımıza gelip ahırımızdan ineğimizi almadılar mı? Yoksulluktan, ezilmişlikten bahsettiğimizde "Fakirlik kaderdir" diyerek para babalarının, sermayenin uşaklarının tefeci tüccarların milyonlarına milyon katmasına evet demediler mi?

İşte tekelci sermayenin, Koç'ların, Narin'lerin, Eczacıbaşı'ların, Sabancılar'ın bize çektirdikleri, kısacası Amerikan gâvurunun bize yaptıklarından sadece birkaçı bunlar.

Dostlar, arkadaşlar, tüm yurtseverler, devrimciler, demokratlar sizlere sesleniyorum. Bugünkü zamlar, devalüasyonlar, yokluklar, kuyruklar, işsizlik egemen sınıfın çıkmazı da değildir. Bu çıkmaz emperyalist, kapitalist sistemin çıkmazıdır. Bunu Demirel de söylüyor bakın, "Bu zamları yapmak bizim elimizde değil ki, neden bunları yapıp da kötü olalım ki, 27 Ocak radyo" diyor. O halde çıkmaz kapitalist düzenin çıkmazıdır.

Bunu biz söylemiyoruz zaten sosyalizmin ustaları söylüyordu yıllarca önce.

Biz emekçiler, köylüler başımıza balyoz gibi inen bu zamlar karşısında sesimizi daha gür ve kararlı yükseltelim. Gerçek devrimciler birleşip mücadele alanına inelim.

Bilinmelidir ki, halka zulmeden bu düzen yıkılıp yerine emekçi halkın iktidarı kurulmadıkça ne derdimiz biter, ne yüzümüz güler.

Y.Ç.
ARSİN/TRABZON

Anne ve babalara sesleniyoruz

İnsanın insanca yaşadığı bir düzeni yaratmak için mücadele eden binlerce bacıdan biri olarak bütün anne ve babalara sesleniyorum.

Bizler yavrularımıza insanların iliklerine kadar sömürülmediği, hazırlanan tuzaklarda kurşunlanmadığı, işkencelerde kahpece öldürülmediği, düşüncelerinden dolayı zulmedilmediği, özgürlük, sevgi ve mutluluk dolu bir düzen bırakmak istiyoruz.

Bunun içinde okulda, işyerinde, fabrikada, mahallede bulunduğumuz her yerde emperyalizme ve faşizme karşı mücadele etmesini öğreniyor ve öğretmeye çalışıyoruz. Mücadelemizde bize en çok sizler yardımcı olabilirsiniz. Devrimci olduğumuz için bizi aşağılayan, ahlaksız ve namussuz gören burjuvazinin bakış açısıyla bizi değerlendirip, mücadelemizi engelleyerek düzen koruyucularına yardım etmeyin. Bizlere asi, hayırsız, beyni yıkanmış, kızdan çok erkeğe benzeyen kişiler olarak bakmayın, bizi anlamaya çalışın. Gelecekte yavrusuna iyiden, güzelden doğrudan yana ne varsa bırakmak isteyen bunun için gecesini gündüzüne katan bizlere destek olun. Unutmayın ki bizler size başkaldıran kızlar değil, kötülüğün karşısına sizlerle beraber çıkmak isteyen evlatlarınızız..

Anneler, babalar gelin bizi özgürlük ve gerçek mutluluğa götürecek yolda omuz omuza hep birlikte yürüyelim.

İSTANBUL'DAN Z.Z.

Demokrat'a başarılar

Yayın hayatına atılmasından bu güne dek, Halkın Gazetesi olma yolunda emin adımlarla yürüyen bizim gazetemiz, Emekçi halkların savunucusu Demokrat'a bu dolambaçlı, sarp, engebeli halk yolunda, Burjuvazinin tüm bilinçli engellemelerine karşı, gerçekleri, saptırmadan tam olarak yazan, ve emekçi safların ve halkın yanında yer alan Gazetemiz, Demokrat'a yayın hayatında başarılar diler, tüm Demokrat emekçilerine en içten devrimci selamlarımı iletirim.

SAMSUN'DAN
BİR YURTSEVER
B.K.

Uykudan önce programı ile uyuyanlar

İnsanlığın, hele emekçilerin acımasız düşmanı, kapitalizmden sosyalizme geçisin hızlandığı ve emperyalizmin teneşir tahtasına yatırılmakta olduğu bu ortamda başvurulan ahlaksızca oyunların içinde biz emekçilerin sırtına yine neler yüklenmek istenmektedir.

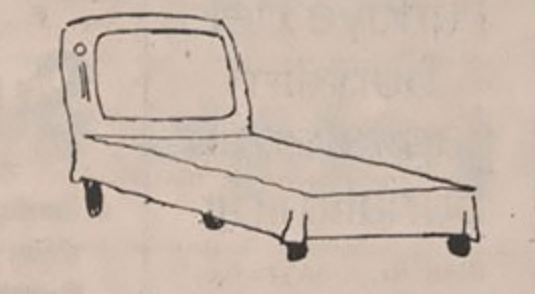
İlerici, yurtsever, devrimci ve insanca yaşamayı amaç edinen emekçileri işten ve devlet dairelerinden çıkarmayı, işkenceyi, sürgünleri katliamları yasallaştırmayı amaç edinmişlerdir.

Hele hele TRT'nin sanki babalarının mali imiş gibi yanlı kullanmaları, ey utanmazlar! TV vergisini 500 TL'ye çıkarılmasına çalışanlar kendiniz acaba bu vergiyi kendileri ödüyorlar mı? Şu hayat pahalılığında köylünün emekçinin sofrasından bir kaşık kavurmayı çoktan aldınız sıra ekmeği soğanında mı? TV'nin halkın hizmetinde olduğunu unutmayın.

"Uykudan Önce" diye bir programınız var. Bunun amacını ne olduğunu çok iyi biliyoruz. Kapitalizmin uyutma taktiğini uyguluyorsunuz. Kiraladığınız, o uykusuz suratlı, maskaralık yaparak çocuklarımızı uyutacağını zannediyorl

Şüphemiz yok. Pisliğiniz aydınlık, gün gibi açıkta. Türkiye'nin Ortadoğu üzerinde ABD gibi emperyalist bir ülke için stratejik bir öneme hayiz olmasından yararlanması amacı ile anlaşma yapıldı. Karşılığında ABD yine süt tozu ikram etmiş olmalı ki masalcılar güya anlattığınızla halkı uyutabildiğinizi sanmayın kendiniz uyuyorsunuz, sütünüzü içiyorsunuz. İyi içmeler ve yemeler.

ADANA'DAN BİR GRUP
EMEKÇİ

Umutların sönüşü

Evet, kürsülere çıkıp ucuz umut, özgürlük nutukları atıp ucuz kahramanlık yapan umutlar ne oldu?

Gördüğünüz gölgeler mi, yoksa kara kâğıt parçaları mı umutlarınızı yok etti?

Umut ve özgürlük, alın teri döküp, emek verip, inanan kişilerin davasıdır. Nutuk atıp ninni söyleyenlerin değil.

Mecliste ülkenin önemli iç ve dış meseleleri görüşülürken, emekçi ve demokrat kitlenin üzerinde uygulanmak istenen baskı yasaları çıkarılıp, tüm emekçi kitlenin hak ve özgürlükleri ellerinden alınırken umutların seslerinin kesilişi, sönüşü emekçi kitle tarafından daha dikkatli izlenmekteydi.

Şunu herkesin bilmesi gerekir ki, 75 liralık mavi gömleği giyenleri de umut durumuna getiren bu emekçi kitledir. Mavi gömleği giyip faşizme ve emperyalizme yeşil ışık yakanlardan hesap soracak yine bu emekçi kitledir.

TARİŞ'te, Tekel'de, emekçilerin üzerinde faşist baskı yapan büyük kafalar, yürümekle sokaklar aşınmaz diyenler artık vatandaşın, emekçilerin sokaklarda yürüyemez hale geldiğini bilmeliler. Bu ülke hiçbir zaman üç beş kurtbaşının istediği yöne gitmeyecek ve emekçi kitle hepsinden hesap soracaktır.

TÜM EMEKÇİLER
ADINA SEFAKÖY
BEŞYOL'DAN
İŞÇİ H.Ş.

Yüksek öğretimde bölge farklarının yönetim üzerindeki etkileri

DOÇ. DR. M.TAHİR HATİBOĞLU
ANK. İTİA DİŞ HEK. FAK.

Yüksek öğetimde örgütlenme son yıllarda üç büyük kent dışına taşmıştır. Anadolu kentlerinde kurulan bölgesel üniversitelerde, o kent toplumunun siyasal ve düşünsel ağırlığı, yönetime doğrudan etkili olmaya başlamıştır. Anadolu insanının dinsel ağırlıklı gerici ve tutucu yapısından yararlanan bir takım faşist, gerici odaklar bu üniversitelerin yönetimlerini yanlarına alarak, olabildiğince etkinliklerini göstermeye başlamışlardır.

Taşra kentlerinde aydın,yurtsever insanların azlığı, toplumun demokratik taleplerini omuzlayacak işçi sınıfının yokluğu nedenleriyle bu gerici güçler giderek azmışlar, üniversiteleri yönetir hale gelmişlerdir. Yönetimler sokağa pirim ve yüreklilik vererek kentte terör havası estirmekteler, üniversite yönetimi ile sokak ilişkisi giderek doruk noktasına ulaşmaktadır. Bu ortama tesadüfen girmiş ilerici, yurtsever insanlar, ayıklanmakta, yenileri alınmamaktadırlar. Kimi kentte mezhep ayrılıkları, kimi kentte etnik ayrılıklar körüklenmekte ve bu yolla, belli siyasal görüşlerin güçlülüğü sağlanmaktadır. Gerici güçlerin Erzurum deneyinden başarılı çıkmaları cesaretlerini arttırmıştır. Kayseri, Konya, Elazığ, Eskişehir, Adana yeni başarıların yerleri olarak seçilmiştir.

Bu kentler bu duruma nasıl geldi? Üniversite açılmadan o kentte dernek kurulmuştur. Dernekler o kentin burjuvazisi tarafından kurulmuştur. Burjuvazi kendine uygun bir yönetimi kurulma aşamasında sağladıktan sonra yönetime ambargo koydurmuş, kendinden olmayanı almamayı yeğletmiştir. Dernekler "Vakıf'a" dönüşerek üniversite-sermaye ilişkileri arttırılmış, varlıklı egemen güçler paraları oranında resmen üniversiteye etkili olmaya başlamışlardır. Vakıf yolu ile öğretim üyelerine sağlanan küçük ekonomik çıkarlar, anti-demokratik gelişmelerin seyirini sağlamaya yardımcı olmuştur.

Böyle bir yapı sonunda bölgeye ışık, bilgi, bilim ve bilimsel düşünce götürmesi gereken üniversiteleri ne acıdır ki, o bölgenin yapısına uydurmuştur. Aydınlık karanlığa dönüşmüş, bilimsel düşünce bilimdışı düşünceye kaymış, bölge toplumu, üniversiteyi özümlemiştir, kendileştirmiştir, yutmuştur.

Bu kavgada üniversite karanlığa yenilmiştir.

Gelişmeler son derece kaygı vericidir. Kimi üniversite yöneticileri Kürt-Türk, kimileri, Alevi-Sünni ayrımı yapmaya başlamıştır. Bu şekilde derin bir çıkmazın içine giren, eğitim seviyesi sıfır düzeyinde olan bu "tabela" üniversitelerinin bir bölümü kapatılmalıdır. Ana üniversitelere "sömürü" kaynağı olanlarının sömürülmesine ise son verilmeli, üniversite-sermaye ilişkisini sağlayan "Üniversite vakıfları" ivedelikle kapatılmalıdır. Vakıf kanalı ile "Holdingleşme"de böylelikle son bulacaktır.

DÜŞÜNCE ALANI

Dışarda olanlara duyarlı içerde olanlara sağır olmak

Behzat AY

Gerici ve tutucularımız haftalarca Afganistan olayını yayın organlarında çarşaf çarşaf sergilediler. Dehşetengiz yazılar yazdılar. Sovyetlerle Afganistan arasında 1921 de başlayan ikili anlaşmalara, 5 Aralık 1978'deki Sovyet-Afgan Dostluk Antlaşmasına, 1978 yılında Afganistan'ın en büyük Sovyet yardımı alan (400 milyon dolar) dördüncü ülke olduğuna değinmediler. Afganistan olyalarına ağıt yakabilirler, kınayabilirler. İki ülke arasında yapılan ikili anlaşma sonucu doğan olayları istedikleri gibi yorumlayabilirler. Yorumlarken çarpıtıp saptırabilirler de. Ama ayni günlerde Türkiye ile ABD arasında parafe edilen SİA'ya (Savunma ve İşbirliği Anlaşmasına) teğet bile geçmediler. Dışarda olanlara duyarlı, içerde olanlara sağırlar. Hatta hatta SİA'yı (ABD ile yapılan Savunma ve İş-Birliği Anlaşmasını) uygun bulanlar oldu.

Yine ayni takım yayın organlarında bir SAHAROV olayını günlerce dilleme doladılar. Özgürlük şampiyonu kesildiler. Saharov, Moskova metrosuna bomba atan katillere arka çıktığı, Sovyet uçağını kaçırıp hostesi öldürdükten sonra pilotları yaralayan Baba-Oğul BRAZİNKAS'ların Sovyetlere verilmemesi için ABD hükümetine ricalarda bulunduğundan cezalandırılmış bir anti-sovyet bilim adamıdır. Cezası da Moskova'dan Gorki kentine sürülmesi... Bizim bilim adamlarımızın, aydınlarımızın bırakınız sürülmelerini, içeri atılmalarını, öldürülmelerine bile pek önem vermeyenler, nedense Saharov'un savunmasını yapmayı üstleniyorlar. Amaçları belli: Sovyet düşmanlığı, Sovyetlerin özgürlükleri benimsemediklerini yaymak. Bunların içerdeki olaylara sağır, dışardakilere duyarlı olduklarını iyi biliyoruz. Madem ki dışardaki olaylara bu denli duyarlılar, peki ABD'deki Ku Klux Klan gibi ırkçı örgütlerin işledikleri cinayetleri, suçsuz insanları nasıl öldürdüklerini niçin sergilemiyorlar? ABD'deki ırkçıların milyonlara kan kusturmalarını, ABD'de otuz milyon kara ve kızıl derililerin özgür olmadıklarını niçin işlemezler. Amaçları yine açık: ABD hayranlığı. ABD'de özgürlük olduğunu(!) yaymak.

Bir de "bölücülük" safsatası tutturdular gidiyorlar. Yıllardır söylevlerde duyageldiğimiz, sütunlarında sık sık rasladığımız bu bölücülük konusuna gelince: Kim kimi, kim neyi bölmek istiyor? Aslında tartışılması, araştırılması gereken bir konudur. "Bölücülük" yapanlar aslında "bölücülük edebiyatı" yapanlar mıdır, yoksa suçlaya geldikleri ilerici, demokrat insanlar mıdır? İlericilik bölücülükse bizim tutucu ve gericilerimizce, soruyoruz onlara: Acaba, Yugoslavya sınırları içinde bulunan Sırbistan, Hırvatistan, Bosna-Hersek, Makedonya, Slovenya, Karadağ gibi altı federe devlet ile Voyvadina, Kosova özerk devletler nasıl bölünmeden, kardeş kardeş aynı sınırlar içinde yaşamaktadırlar? Bu ülkenin ayrıca bağımsızlık ve bağlantısızlık yanlısı olduğunu da düşünmelerini öğütleriz. Yani birçok ülke gibi SİA'ya yanaşmamakta. Kendine yeterlik siyasası izlemektedir. Kendi "özyönetim"ini kurmuştur. Bu durumu nasıl yanıtlarsınız, "bölücülük edebiyatı"na sarılanlar?

* * *

Dışardaki olaylara duyarlı, içerdeki olaylara sağır olanlarımıza, Türkiye Cumhuriyeti Tarihinde görülmemiş bir devalüasyon ve arkasıdan gelen zam kasırgası da etki etmedi. Çoğu parababası olan bu beyler, "devalüasyon yerinde", "zamlar gerekliydi" dediler. Çünkü bu parababaları devalüasyon ve zincirleme zamlardan (hele fiyatlar da denetlenmeyince) adamakıllı yaralanmaktalar. Vicdan yerine cüzdanı yeğlediklerinden, halkın zam selinde boğulmasına aldırış etmiyorlar, cüzdanlarının şişmesini düşünüyorlar. Kaygılanmıyorlar, tasalanmıyorlar, çünkü boyuna kasaları dolmaktadır. Hele de karaborsanın bu kadar yaygınlaşması kasalarını daha çabuk doldurmaktadır. Kasa kimdeyse, oyunu da onlar yönetiyorlar kısaca.

Bugün A'dan Z'ye kadar her şeye görülmemiş derecede büyük zam yapıldığı için birkaç yüz bin ailenin dışında çoğunluk -halk- inim inim inlemektedir. Memurlar, işçiler, yani emekçiler ve emekliler şaşırmış durumdalar. Yaşam pahalılığı, zam kasırgası içinde bunalmışlardır. Zamlar yoksullara gam, zenginlere yeni kan damarları yarattı. Çoğunluk zam furyasında tufana tutulmuş bir yaşam savaşımı verirken, azınlık gittikçe semiriyor.

Yakıtsız geçen bir karakışta, komşular, arkadaşlar kesikleşerek ([illegible] ile) birbirlerinin evlerinde ısınmaya çalışırlarken konuştukları konu, yokluk, açlık, devalüasyon, zam ve gamdır. Çoğunluk için ne Afganistan olayları ne Saharov ne de şu bu önemli

* * *

Geçen gece bir komşuda ısınmaya çalışıyorduk. Arkadaşlardan biri balkonundaki odunların çalındığını anlattı. Acı acı gülündü: Sonra, altı ay önce emekli olup emekli ikramiyesini bir bankaya yatıran, bir emekli öğretmen:

"Haftada bir bankaya uğrayıp para çekiyorum. Bankadaki memurlar gülüyorlar. Utanıyorum, ama artık bu hafta sonunu çekeceğim için sorun kalmadı" dedi. Bir başkası belki bir başka ilginç ve üzücü olay anlatacaktı ki, TV'de haberler başladı. Sustuk. Demirel, ekranda, göründü. Sinirli sinirli (cinnet getiriyormuş gibi), gözlerini iyice açarak, yumruklarını masaya vurarak konuşmaya başlayınca komşunun torunu olan beş yaşındaki kız bağırmaya başladı:

"Kapatın şu televizyonu! Dinlemek istemiyorum şu gözü dönmüş, masayı yumruklayan şişman adamı! Korkunç adamı dinlemek istemiyorum!"

Evde kopan kahkaha arasında, çocuğun istediğini yerine getirdi ana...

"Şimdiki Çocuklar Harika", söyleyiveriyorlar, "korkunç adam" diye.... Yani, "Korkunç Sülman"

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

17 ŞUBAT

1967 İstedikleri haklar verilmediği için İzmir'den Ankara'ya "ölüm yürüyüşü"'ne başlayan Tekniker Okulu öğrencileri Sivrihisar'a ulaştılar.

1971 İmar İskan Bakanlığında çalışan 150 işçinin işten çıkartılmasını protesto etmek amacı ile bir grup işçi Bakanlık önünde gösteri yaptı.

1977 GREVCİ İŞÇİLER JANDARMA İLE ÇATIŞTI

Mersin Soda Fabrikasında grevci 500 işçi jandarmayla çatıştı. Biri ağır olmak üzere 6 kişi yaralandı. Olayla ilgili açıklama yapan Petrol İş Sendikası yetkilileri, işverenin, sendikanın yaptığı toplu iş sözleşmesi çağrısına gelmediğini, bunun üzerine referandum niteliğinde bir grev oylamasına gidildiğini ve çoğunluğun "evet" demesine karşın, işverenin jandarmayı işçilerin üzerine sürdüğünü açıkladı.

1977 ODTÜ direnişi sürüyor. İnşaat Mühendisliği Bölüm Başkanı ile İçel Kampusu Kurucu Başkanı, Hasan Tan ile çalışamayacaklarını belirterek istifa ettiler.

1978 KÖYLÜLER ÖĞRETMENE SALDIRIYI PROTESTO ETTİLER

İvrindi–Okçular (Manisa) köylüleri, öğretmenlerinin, aralarında imamın da bulunduğu bir grup faşistin saldırısına uğramasını bir mitingle protesto ettiler.

Amerikan Hükümeti, Salvador Ordusuna silah yardımı yapacak

SAN SALVADOR (DIŞ HABERLER SERVİSİ)

Ordunun sağ bir darbe hazırlığı içinde olduğu yolunda haberler alınan Salvador'daki cuntaya, Amerikan hükümetinin askeri yardım yapmaya karar verdiği açıklandı. Amerikan hükümeti, Salvador ordusuna askeri satış, kredi ve eğitim fonu olarak 5 milyon tutarında yardımda bulunacak. Amerikan hükümetinin bu yardımla Salvador ordusunun devrimciler karşısındaki konumunu güçlendirmek istediği ileri sürüldü. Amerika'nın Salvador'a yaptığı yardım, 1977 yılında Carter'ın insan hakları politikası nedeniyle kesilmişti.

Öte yandan geçtiğimiz gün başkent San Salvador'daki Ziraat Bankası Genel Merkezi köylüler tarafından işgal edildi. Binada bulunan 500'e yakın kişi rehine alındı. Diğer yandan LP-28 adlı örgütün üyelerince işgal edilen Panama Elçiliği boşaltıldı. Elçiliğin boşaltılması sırasında çıkan çatışmalarda 4 devrimci öldürüldü.

Lübnan'da Falanjistlerle Suriye birlikleri arasında çarpışmalar sürüyor

BEYRUT (AJANSLAR)

Kuzey Lübnan'da faşist eğilimli Hıristiyanlarla Suriyeli askerler arasında iki günden beri sürmekte olan çarpışmalar sırasında çok sayıda insanın öldüğü bildirildi. Bu çarpışmalar başkent Beyrut'un 70 kilometre kadar kuzeyindeki Kanat köyü çevresinde yapılıyor.

Bölgedeki çarpışmalar Falanjistlerin Lübnan'ın eski devlet başkanı Süleyman Franjiye'ye bağlı güçlere saldırmasıyla başlamış, bu çarpışmalara Arap Barış Gücünde görevli Suriye birlikleri müdahale etmişti.

Fotoğrafta yer alan büyük pankartta, "Şah'ı askere alın" ifadesi yer alıyor.

ABD'de, zorunlu askerlik aleyhinde gösteriler yapılıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Carter'ın "zorunlu askerlik uygulamasına yeniden geçişe ilişkin" tasarıları, Amerikan kamuoyunda büyük tepkilerle karşılanıyor. Ülkenin birçok kentlerinde yasa tasarısını protesto eden kitle gösterileri yapılıyor, demokratik kuruluşlar, kadın örgütleri ve sendikalar tasarıyı eleştiren bildiriler yayınlıyorlar.

Bu yolda yürütülen yoğun propagandanın bir parçası olarak New York'ta da bir kitle gösterisi düzenlendi. Büyük bir çoğunluğunu gençlerin oluşturduğu kalabalık bir grup, zorunlu askerlik uygulamasını protesto eden sloganlar attı, ABD'nin savaş kışkırtıcılığı yapmaktan vazgeçmesi gerektiğini, kendisini dünyanın jandarması olarak görme alışkanlığından kurtulmasının zorunlu olduğunu vurguladı.

İspanya'nın Bask bölgesinde hava gergin

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bask bölgesinde, devam eden olaylar nedeniyle halk arasında gergin bir hava sürmekte devam ediyor. Bölgenin bütün çevresinde ETA örgütünden öldürülmüş, tutuklanmış, veya aranan üyelerinin resimleri yapıştırılmış, 1975 de Franko'ya karşı yapılan kanlı eylemde öldürülmüş olan 5 genç gerilla Baracaldo istasyonuna gelen yolcuların ilk karşılaştıkları şey oluyor. Bu resimlerin altında "Sizleri Unutmayacağız! Mücadelenizi yaşatacağız!" gibi sloganlar yazılı.

Bu bölgede geçtiğimiz Ocak ayında 18 günde altı kişi ölmüştü. Faşistler bir kahveyi bombaladılar. Şehir merkezi geçtiğimiz ay bombalandı ve ölümlere neden oldu. Bu konuda solcu milletvekilleri faşistleri, faşist milletvekilleri ise solcuları suçladılar. Bu arada tehdit olaylarının yoğunlaştığı bildiriliyor. Şehir halkının telefon konuşmalarından tedirgin oldukları her an tehdit edilebileceklerini bekledikleri söyleniyor.

Bask'ta geçtiğimiz sene içinde olaylar büyük bir hızla devam etti. Özellikle köylülerin çoğunlukta olduğu Baracaldo ETA'nın etkisinin en fazla olduğu ve sınıf mücadelesinin en keskin şekilde kendini gösterdiği bölgelerden biri. Hesaplamalara göre, işsizlik oranı %17 oranında olduğu ve bunun ulusal işsizlik oranına göre oldukça yüksek bir rakkamı gösterdiği Baracaldo bölgesi, Bilbao'dan bir kaç millik bir mesafede bulunuyor.

Yaşam koşullarının iyice zorlaştığı bir bölge olan Baracaldo, ayrıca Bask bölgesinde ucuz işgücünün en fazla olduğu bölge. Gemi yapımı, kimyasal çalışmalar ve endüstrisel gelişmenin en hızlandığı bu bölge, seçim istatistiklerinde solun en çok oy topladığı bölgelerden biri olarak görülüyor. Mart ayında Bask özerk meclisi için seçim yapılacak.

ADANA SANAYİ ODASININ RAPORUNA GÖRE:

Kıdem tazminatı işverenlerin korkulu rüyası

ADANA (AA)

Adana Sanayi Odasının kıdem tazminatına ilişkin bir raporunda, bugün asgari ücretle işe başlayan bir işçinin 25 yıl sonraki aylık ücretinin 429 bin 282 liraya ulaşacağı ve kanunen 10 milyon 732 bin lira kıdem tazminatının ödenmesinin gerekeceği açıklandı. Raporun devamında, "Kıdem tazminatı, Türk işvereninin korkulu bir meselesi olarak kendini göstermiştir. Ortaya çıktığından beri meseleye çözüm getirilmesi şöyle dursun, getirilen yeni kanun hükümleri meselenin daha da ağırlaşmasına yol açmıştır. Öteden beri işverenlerimiz, kıdem tazminatının verilmesine prensip olarak karşı değildir. Karşı olunan ve endişe duyulan husus, kıdem tazminatının giderek işletmelerin altından kalkamayacağı bir yük haline gelmesidir" denildi.

Adana Sanayi Odasının hazırladığı rapor, Çalışma Bakanlığı, Türkiye Odalar Birliği ve Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonuna gönderildi.

● RAPORA GÖRE BUGÜN ASGARİ ÜCRETLE İŞE BAŞLAYAN BİR İŞÇİNİN KIDEM TAZMİNATI 25 YIL SONRA 11 MİLYON LİRA OLACAK

Japonya Pakistan'a yardım yapacak

TOKYO (ANKA)

Japonya'nın, 1 Nisanda başlayacak yeni mali yıl içinde Pakistan'a yapacağı yardımları iki katına çıkarmaya karar verdiği bildirilmektedir.

Japon Dışişleri Bakanlığı yetkililerine göre, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a silahlı müdahalesinin ardından Japonya, "uluslararası çatışma bölgelerindeki ülkelere" yardımlarını önemli ölçüde artırma kararı almış bulunmaktadır.

Kıdem tazminatlarını sınırlayan tasarı hazırlandı

ANKARA (ANKA)

İşçilere ödenmekte olan kıdem tazminatlarının, her bir hizmet yılı içinde ödenecek miktarına 1927 sayılı yasayla getirilen, ancak Anayasa Mahkemesi'nce biçim yönünden iptal edilen "tavan hükmü"ne ilişkin yeni tasarının Başbakanlığa gönderildiği belirtildi.

Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen söz konusu hükmün yerini doldurmaya yönelik olarak hazırlanan tasarının, meclislerde bütçe görüşmelerinden sonra ivedilikle görüşülmesinin beklendiği kaydedildi. Tasarının 14 Nisan 1980 tarihine kadar TBMM'de yasalaşmaması halinde kıdem tazminatlarına tavan uygulanmayacak.

İptal edilen maddedeki "kıdem tazminatına esas olacak 30 günlük ücret tutarının her yıl için dikkate alınacak miktarı 1475 sayılı İş Kanununa göre saptanmış olan günlük asgari ücretin 30 günlük tutarının 7.5 katından fazla olamaz" biçimindeki hüküm yerine yeni bir tavan hükmünün yasalaşmaması durumunda hiçbir üst sınır söz konusu olamayacak.

Uzun süredir, kıdem tazminatının "Türk sanayiini ipotek altına alan bir yük" olduğunu savunan sanayicilere karşın, Türk—İş kıdem tazminatlarındaki tavana karşı çıkmakta.

Öte yandan kıdem tazminatlarının hesaplanmasında bayrak harçlıkları ile izin harçlıklarının dikkate alınamayacağı bildirildi.

Yargıtay Dokuzuncu Hukuk Dairesinin konuya ilişkin bir davada aldığı kararda, kıdem tazminatının hesabında, bayram harçlığı ile izin harçlığını gözönünde bulundurmanın, her ikisinin de süreklilik göstermemesi nedeniyle "isabetsiz" olduğu kaydedildi.

Basına karşı düzenlenen saldırı ve ölüm listeleri

GUATEMALA'DA FAŞİST TERÖR

HAZIRLAYAN: AYŞEN GÜR

● Gerilla önderi Sezar Montes, "Bu ülkede ne olacağına karar verecek olan yerlilerdir, gerilla mücadelesinin başarıyla bitip bitmemesi de yalnızca onlara bağlıdır" —5—

Faşist örgütler, basınla 'yakından' ilgileniyorlar. Bir tutuklamanın basına yansıması, tutuklanan o kişinin yaşamını kurtarabilir. Bu nedenle birçok gazeteci ölümle tehdit ediliyor. Gazetecilerin arasında da kaçırılanlar var. Genellikle kaçırılanlar, Guatemala basınına 'sızan' komünistler hakkında bilgi alabilmek için faşistler tarafından işkenceye tabi tutuluyor. Örneğin Julio Edgar Garcia adındaki bir gazeteci, El Grafico gazetesinde; Gualan kentinde, Ordunun faşist bir örgütle birlikte düzenlediği bir mitingin fotoğraflarını, isim vererek yayınladığı için öldürüldü. Bu konuda bir açıklama yapan zamanın Savunma Bakanı Albay Bosgue, şöyle dedi:

"Kuşkusuz bir gazetecinin öldürülmesi acı bir olay. Ancak, çok tedbirsiz davrandığı da açık. Böylesi bir mitingte fotoğraf çekip, isim vermesi, söz konusu kişileri, gerillara ihbar etmek gibi bir şey...."

Yine M.A.N.O., tüm Amerika kıtasında yaptığı ilginç röportajlarla ünlü gazeteci MacDomald Blanco'yu, "eğer Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığına kendini aday olarak gösterirse" öldürmekle tehdit etmişti. Blanco, Gazeteciler Cemiyeti Başkanı seçildi, ancak birkaç ay sonra istifa ederek, Birleşik Amerika'ya kaçtı. Orada yayınladığı anılarında, şöyle diyordu:

"Guatemala'da insan hayatının hiçbir değeri kalmadı artık. Herkes ölüm listelerinde. Endonezya katliamından farksız şeyler dönüyor ortalıkta. Ama bu terör, geriye tepen bir silah olabilir. İnsanlar, artık kaybedecekleri bir şeyleri olmadığını iyice kavradığı zaman, onları kim durdurabilir ki?"

KIZILDERİLİ KÖYLÜLERİN DURUMU

Her şeye rağmen, Guatemala'nın asıl 'atan kalbi' ülkenin Batı ve Kuzey Batısındaki yüksek topraklarda yaşayan Kızılderililerdir. F.A.R. (Silahlı Asi Güçler gerilla örgütü)'ın 1970'lerdeki ünlü gerilla önderi Cesar Montes, şöyle diyordu:

"Bu ülkede ne olacağına karar verecekler, yerlilerdir. Gerilla mücadelesinin başarıyla bitip bitmemesi de, yalnızca onlara bağlıdır."

Yerliler ülke nüfusunun yarısından fazlasını oluşturuyor. Ekilebilir toprakların %68'ine, nüfusun %2'sinin sahip olduğu bu tarım ülkesinde yerliler, toprakları en az olan kitledir. Küçük toprak sahipleri arasında, en yoksullar onlardır. Ülkenin yüksek yerlerinde, dağlarda yerleşmiş bulunan kızılderililer, "minifundio" adı verilen çok küçük toprak parçalarına sahipler. Minifundio'ların yüzölçümü, birkaç dönümü geçmez. Yine de bir "minifundio"ya sahip olmak, şans olarak nitelendirilir. Çoğunluğu hiç topraksız olan yerliler, mevsimlik işçi olarak Unitad Fruit'in ya da büyük toprak sahiplerinin arazilerinde çalışmak zorundadırlar. Fransız sosyoloğu Yvon Le Bot, yerlilerin, başkalarının toprağında, günde ortalama 1,5 Franka (25 Türk lirası) çalıştıklarını belirtiyor.

Bağımsız bir devlet oluşturulmasından bu yana, kızılderililer, birçok kez bilinçsiz isyan girişimlerinde bulundular, ancak bunlar başarısız kaldı ve kanlı katliamlarla son buldu. Devlet yıllardır, zorla veya barışçıl yöntemlerle yerlilere yönelik bir asimilasyon politikası yürüttü. Ancak bu da hiçbir sonuç vermedi; yerliler, ihtiyaçlarını kısmak pahasına da olsa, dillerini ve kültürlerini terketmediler.

Guatemala'daki ilerici Arbenz hükümeti, Amerikan tekellerinin hoşlanmadığı reformlara girişince, CIA'nın örgütlediği bir darbe sonucunda devrilecekti. Yukarıdaki resimde 1954'de paralı askerlerce gerçekleştirilen darbeden bir görüntü yer alıyor.

YARIN:
EN YOĞUN BASKI
KIZILDERİLİ
KÖYLÜLERİN
ÜZERİNDE

İngiltere, ABD'den yaptığı sentetik iplik ithalatına sınır koyacak

ABD ile AET arasında bir "Ticaret savaşı" bekleniyor

● Carter yönetiminin ABD çelik tekellerinin, Avrupa Komisyonu'nun ise AET tekstil fabrikatörlerinin koruyucu politika istemlerine direnmesi zor

● Değişik sermaye gruplarının ülke sınırlarını aşarak, ortak faaliyetler içine girmesi artarken, bu gruplar arasında yeni çelişkiler ortaya çıkıyor

İzak ATİYAS

Avrupa Ekonomik Topluluğuna üye ülkeler ile Amerika Birleşik Devletleri arasındaki ticari ilişkilerde sürtüşmeler ortaya çıkıyor. Batılı kaynakların yorumuna göre, sorunlar tek tek ele alındığında üzerlerinde uzlaşmaya varılabilecek sorunlar. Ancak, söz konusu sorunların birbirlerinden ayrılamayacağı ve bir "ticaret savaşı"na neden olabileceği bildiriliyor.

AET bünyesindeki Avrupa Komisyonu'nun kısa bir süre sonra yayınlayacağı bir rapora göre, geçtiğimiz yıl AET, ABD ile olan ilişkilerinde 12 milyar dolar açık verdi. AET aleyhindeki bu açık 1978'de 6.12 milyar dolar, 1977'de ise 6 milyar dolar kadardı. 1979'un ilk dokuz ayında ticari açık 9.04 milyara yükseldi. Komisyon, 1979'daki nihai rakamın ABD lehine 12 milyarı aşacağını belirledi. Öte yandan İngiltere hükümeti ise, ABD'den yaptığı sentetik iplik ithalatına sınır koymayı kararlaştırdı. ABD çelik tekellerinin de buna misilleme olarak, özellikle AET'den yapılan çelik ithalatı alanında koruyucu politikalar istemesi bekleniyor.

Bu durumda, Carter hükümetinin ABD çelik tekellerinin Avrupa komisyonunun ise AET tekstil fabirkatörlerinin koruyucu politika istemlerine direnmesi zor görülüyor. Örneğin Avrupa Komisyonu İngiltere'yi ABD'den satın alınan malların arasında sadece bir tanesine sınır koymaya ikna etmeye çalışıyor. Ancak gerek İngiltere, gerek Batı Alman ve İtalyan tekstilcileri söz konusu koruma politikalarının daha fazla sentetik iplik çeşidini kapsamasını istiyorlar.

Tekstilcilerin bu yönelişlerini kuşku ile izleyen bir kesim de AET ülkelerindeki çelik sanayicileri. Onlar da tekstil alanında böyle önlemler alınmasına ABD çelik tekellerinin muhtemel misillemesinden korkuyorlar. ABD hükümeti, çelik tekellerinin istemlerine uyup AET'den ithal edilen ucuz fiyatla çeliğe karşı önlemler almaya kalkarsa AET'nin 1980 için planladığı 5 milyon ton çelik ihracatının ancak yarısı gerçekleşebilecek.

ABD ve AET'deki sanayicilerin birbirlerinden şikayetlerde bulunması yeni değil. Yukarda sözü edilen ticaret açığı, AET'yi kuşkulandıran olaylardan bir örneği. Halbuki daha 1977'de ikisi arasındaki ticaret dengede idi. Öte yandan, 1978 de sentetik iplikten mamul tekstil ürünleri ticaretinde AET daha fazla ihracat yaparak avantaj sağlıyordu. Oysa 1979 da ABD, hem genel olarak sentetik tekstil ürünleri sınai ürün ticaretinde, hem de özel olarak sentetik tekstil ürünleri ticaretinde avantaj sağlamış durumda.

Öte yandan, ABDise, örneğin, İtalya'dan ucuza ithal edilen ayakkabıların ABD pazarını ele geçirmiş olmasından dertli. Bir başka şikayet unsuru ise kümes hayvanları ticareti. ABD'de bu sanayii ellerinde tutanlar AET'li rakiplerinin ABD'nin pazarlarını tehdit ettiğini söylüyorlar. Hatta 1960 sonları ve 1970 başlarında bu bir "tavuk savaşı" na yol açmıştı.

İşte her iki gruptaki sanayiciler de bu gibi çelişkileri kendi lehlerine çözmek için siyasi temsilcilerini zorluyorlar. Gerek ABD'deki çelik tekellerinin Carter hükümetine gerek AET tekstil fabrikatörlerinin Brüksel'deki Avrupa Komisyonu'na dayattıkları istemler buna örnek. Söz konusu temsilciler ise, bu çelişkilerin daha fazla körüklenmemesi için, sanayicilerin bu istemlerini frenlemeye çalışıyorlar. Nasıl kapitalist ülkelerde devletler düzenin sürebilmesi için kapitalistler arasındaki çelişkileri uzlaştırmaya çalışırlarsa, sözkonusu temsilciler de bunu adeta uluslararası düzeyde yapıyorlar. Avrupa Komisyonu'nun İngiltere'yi ABD'den ithal ettiği mallardan sadece bir tanesine sınır koymaya ikna etmeye çalışması buna bir örnek. Carter'da, ABD'nin başta gelen çelik tekelcilerinden Roderick ile buna benzer bir diyalog içinde. O da, Roderick'in istemlerini, bazı tavizler vererek yumuşatmaya çalışıyor.

Dünya kapitalist sisteminin içinde bulunduğu derin bunalım sürecinde ABD—AET ülkeleri arasındaki ilişkilerde gözlemlenen bu gelişmeler anlamlı. Bir yandan sermayenin uluslararasılaşması, yani, değişik sermaye gruplarının ülke sınırlarını aşarak ortak faaliyetler içine girmesi artarken, bu gruplar arasında yeni çelişkiler ortaya çıkıyor veya varolanlar derinleşiyor. Gelişmiş kapitalist ülke yönetimleri ise bir taraftan kendi ülkelerindeki tekelci sermaye gruplarını korumaya çalışırken, diğer taraftan bu çelişkilerin dünya kapitalist sistemini tehdit edici boyutlara ulaşmasını önlemeye çalışıyorlar. Bu çabalar dünya kapitalizminin gittikçe derinleşen bunalımı ve artan çelişkiler üzerinde ne kadar etkili olabilir?

Kaçak altın ihracına başlandı

ANKARA (ANKA)

1979 yılına kadar her yıl yaklaşık 100 ton dolayında altını Türkiye'ye getiren kaçakçıların bu yıl ihracata başladıkları bildirildi.

Altın fiyatlarındaki yüksek oranlı artışlar ve Türk lirasının değerinin düşürülmesi sonucu, altına olan talepte ciddi bir gerileme olduğu ileri sürüldü. Bu koşullarda, altın fiyatları yurt içinde dünya fiyatlarının gerisinde kalırken ithal edilen altının yurt içinde işlenerek yine yurt içinde pazarlanmasının kârlılığını yitirdiği kaydediliyor.

Görülmedik boyutlara ulaşan hayat pahalılığı nedeniyle halkın elindeki altını bozdurarak paraya çevirdiği, bunun ise belli ellerde toplandıktan sonra eritilerek külçeye dönüştürüldüğü belirtiliyor.

YAKLAŞIM

"Sen ot olursan keçiler bile seni yer"

Yılmaz DOĞAN

İtalyan Komünist Partisinin kurucularından A.Gramsci, Lenin'le yaptığı bir görüşmede, İtalya'da Komünist Parti'nin mücadelesinden sözederken, yaşlı bir Sardunyalı Çobanın şu sözlerini aktarır:

"Sen ot olursan keçiler bile seni yer". Lenin'in çok hoşuna giden bu söz, bizce, bugün Türkiye'de, emekçilerin devlet bütçesi karşısındaki durumunu oldukça iyi tanımlamaktadır.

Bir çok konuda olduğu gibi, emekçilerin bütçe oluşumu sürecindeki konumları "ot"un konumuna benzetilebilir. Pasif ve birtakım keçilerce yenilmeye mahkûm. Bütçe tartışmaları gündeme geldiğinde "otlar" olarak bizi ilgilendiren iki konu vardır. Birincisi, bizden az vergi alınsın (kökümüze kadar yemeyin bizi), ikincisi ise, memurlar olarak katsayımız artırılsın (kökümüze biraz su verin de kurumayalım). Görüldüğü gibi her iki itiraz da keçilerin insaflı olmalarını istemekle ilgilidir. Kaldı ki bu istemlerimiz bile çoğu kez birer "temenni" olmaktan öteye gidememektedir.

Oysa, bütçe gibi, işçileri, memurları, teknik elemanları yani tüm emekçileri yakından ilgilendirmesi gereken bu süreç, tamamen onların dışında tutulmaktadır. Kapitalist devletin hiyerarşik ve otoriter yapısı, diğer karar alma süreçlerinde olduğu gibi, bütçe konusunda da emekçileri "ot" konumuna sokarak keçilere yem olacakları biçimde kararalma sürecinin dışında tutmaktadır.

Bütçenin kaynağını oluşturan gelirlerin en büyük kısmı emekçilerden sağlanırken bu kaynağın nerelerde kullanılacağı, nasıl denetleneceği konusunda emekçilere en ufak bir söz hakkı bile tanınmamaktadır. Biraz daha üstelendiğinde, denilecektir ki "efendim, halkın yerine onların seçtikleri milletvekilleri, senatörler var ya! Onlar halkın yerine bu işi yapmıyorlar mı?" Peki, onlar yapıyorlarsa neden yıllardır keçiler yiyor bizi?

Aslında bütçenin oluşumu biraz daha yakından incelendiğinde, bu konuda bütün iplerin, toplumu temsil ettiği iddia edilen parlamentonun değil, hükümetin-yürütme erkinin-elinde olduğu görülür. Dilerseniz, Türkiye'de bütçenin oluşumunda geçilen aşamaları kısaca özetleyerek boynumuzdaki davulun tokmağının kimin elinde olduğunu görelim.

Önce, bakanlıkların herbiri en üst düzeydeki bürokratlarıyla kendi bütçesini hazırlayarak Ağustos ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığına gönderir. Maliye Bakanlığı da, kendi bakanlığının gider bütçesiyle gelir bütçesini hazırlayıp ötekilerle birleştirerek devletin yıllık genel bütçe tasarısını oluşturur. Bu tasarı, Bakanlar Kurulunca incelenip onaylandıktan sonra engeç Aralık ayı başında TBMM'ye sunulur.

35'i milletvekili 15'i senatörden oluşan 50 kişilik bir Karma Bütçe Komisyonuna Meclis Başkanı, tasarıyı incelenmek üzere verir. Bu komisyondaki 50 kişiden 30'u iktidardaki parti veya partilerin üyelerinden oluşur.

Diğer siyasi partiler ve bağımsızlar da güçleri oranında komisyonda temsil edilirler. Şimdi, buraya kadar görüldüğü gibi, bütçe ile ilgil kararıngeçtiği odaklar hep yürütme erkine bağlıdır: Bakanlıklar, Maliye Bakanlığı, Bakanlar Kurulu ve 30 kişilik iktidar kontenjanıyla Karma Bütçe Komisyonu... Komisyon tasarıyı inceleyip gerekli değişiklikleri yaptıktan sonra Senato'ya gönderir. Komisyon Senatoca yapılan değişiklikleri kabul edip etmemekte serbesttir.

(Devamı 7. Sayfada)

KARADENİZ'İN KIYICIĞINDAN

Selefyan'dan Halefyan'a Selbest Mektup

Rıfat ILGAZ

Demooor muydum aziz dostum, bu fincan dipli dünya, Colombo'nun yumurtası gibidir. Vurup da oturtmasını bileceksin! Gördün, nasıl oturtmuştur. Doldur doldur çek gayfeni. Gayfe demişim de hatırlamışım. Sana halis Berezilya gayfesi yollamışım, aldınıın? Biz burda hep Berezilya üzerine çalışmaktayız yeğen ilen...

Bir güney Amerikadır tutturmuştur senin bızdık! Hep Güney Amerika modeli elbiseler ısmarlamakta, selbes şehir ilan ettiğin İstanbul'a işleyen TIR'cılarla balya balya yollamaktadır. Ne olacaktır, bu kadar esvap diye sival ettimise şu cevabı almışımdır. Emmim, halk için, halkın yararına Güney Amerika halkının giydiği en demokratik urbayı bizim halkımıza da giydirmeğe çalışmaktadır.

Bundan kellim Türkiye çapında konfeksiyona geçoooruz. Yeğenin doooru söylüooor? Acele bildiresin.. Bildiresin ki, bizim Alamanyadaki auslanderlerden yumurta toplar gibi yirmi sekizden topladığımız marklar ile elli sekizden topladığımız pauntları boşuna elden çıkarmayalım. Sayende topladığımız marklarınan bugüne bugün isfiçereyi satın alacak vaziyete gelmişizdir. Ben hiç doğru bulmooorum, işyok, deoorum bu konfeksiyonculukta. Gene sen bilirsin aziz dostum amma, bizim köylü milleti ne anlar bu arcantin işi Berezilya biçimi urbasından. Geniş kenarlı külahı nasıl geçirirsin onun kafasına. Benim çok değerli Halef'im gözümüzü dört açacağız. Dört açacaaz ki sen de benim gibi Şelef'yanlardan olmayasın. Sen de gidersen başımızdan bu başında başlığınında hayrını göresin. Ne çeneden bağlı Meksika külahı uyar bu kafaya bundan kellim, ne Bursa külahı! Hem ben ne demişim, suntayı möbeledir diye gümrüklerden geçirirsinde kamyon urba göndereceğim diye bunca döviz ısraflarına ne demeğe girersin. Çizdir bir modelciye Arjantin biçimi en demokratiğinden bir urba modeli, gönder telefotoyunan ve CIA i len Sayın Emmine.

Ne dese beğenirsin senin çok akıllı yeğenin. Modeli ışınlayayım da vurgunu.

Emmimin akıl hocası olanlar mı vursun! Kağat neredede dir, bizim oralarda yerli para basmak için , kraft kağıdı bile kalmamıştır. Anlamooorum braft da ne manaya geloorsa,.. Şunu çıtlatayım da akıldan çıkarmayasın! Bu bızdık da hiç Türkiye'ye dönecek göz yoktur. Gözü buralarda büsbütün açıldı. Hep isteooorki döviz avucunun içinde, dünya isem bankaların çek defterinde olsun! Onun kulağını şimdiden dolduroooorum ki, er geç döneceez Türkiya'ya...

Senin Emmi de bir gün haleflikten benim gibi selefliğe kayacaktır. O zaman zor döneriz bizim oralara... İstanbul Selbes şehir ilan edilmişken, İzmir, Mersin, İskenderon selbes şehir ilan edilmişiken, atalım kapağı...Soona kalırız Leman gölünün kenarında Lamartin ördeği gibi.. Gak deyince Mark, gik deyince tıravılıs çek... Bu saltanat daha ne kadar sörecek. Erbakan Hoca'nın ne ipiyle kuyuya inilir, ne eşel mobiliyle cennete girilir. Kendisi de tıpkı merdiveni gibidir. Darıltmayalım diye "Mobil"dir deyip geçeerum. Anlayışlı adamsındır , doğrusu! Murakurum bayılır zekavetine... Bi r uğrasın da deooor ona kendi elçeğizimle topik yapayım. Hemi Murakurumun topiği de yenir haaa!.. Pi lakisi de öööledir. Öle dir de topiğine gene de laf yoktur. Yenge Hanımın yalancı dolması halt etmiştir onun topiğinin yanında. Neysem işi boğaz işine dökmeyelim. Ah boğaz işi, demişisem Boğaz içi düşmüştür aklıma. .. Üryalarıma bile gireoor kör olayım. Leman gölünün bir kenarında şişi şişe fiski zıkkımlanacaaama, Sarıyar'daki Canlı Balık'ta bir kadehçik tekel rakısı içeyim, barbunyayınan başka bişey istemem! Azrayil gelsin de hep deyin canımı alsın, gözüm açık giderise yüzüme tükür!

Çıkardığın kararları hayranlık ilen takip etmekteyim. Belki sizin oralarda ki ceviz bizim buralardaki dövizden daha bol değildir.Çuvalınan yerli para getir, say yetmişini, bitir işini! Say kırkı al markı... Her yer tekne bundan kellim! Para için tüm şehirler selbes!Kapıkule selbes, Edirne selbes! Lefkoşe, selbes, Girne selbes! Döviz için selbesliği birde bizim için çıkarsan! Çıkarsan da çıktığımız yerden elimizi kolumuzu şallaya sallaya Kapıkule'den içeri dalsak!

Çok sayın arkadaşım, ne yap yap, bizim için de bir kararname çıkar da İsfiçre sınırlarını aşalım. Paraya selbeslik var da parayı cebine koyana ne demeğe yok. Kim kırk bin markı sayarsa Türkiye'de park yapabilir diye kararlamadan bir kararname çıkardın mı, Türkiya göresin nasıl bu yaz Parkistan olup çıkar. Bizim gibi izinsiz çıkanları da kollayan bir kararnamenin tam zamanı değil mi? Vakit daralıyor çok sayın arkadaşım! Ne demiş atalarımız vakit nakittir. Yani dalda ceviz değil, Tahtakale'de dövizdir, buyurmuşlar. Bizlerde onların toronları olaraktan deriz ki vakit nakit olmasına nakittir amma, şu nazik zamanda daha çok yakıttır. Kim tankere yakıt yükleyip Kapıkule'ye dayanırsa, hökümetin emri: Buyur, gir içeri! Bır de reverans sayın arkadaşım! Sen bizi düşünmezsen melmeketin yakıtını düşün! Düşün ki çok sayın arkadaşım, bütün halefler er geç selef olacaktır ve tüm halefyanlar da Selefyan! Bunu zamanında anlayamadın mı, sonunda yan babam yan!.

DEVLET KURUMLARINDAKİ BASKILAR YOĞUNLAŞTI

Bakanlar, artık işçilerle tek tek uğraşıyor

● TOSYA ORMAN İSLETMESİNDE CALISAN BIR ISCININ GÖREV YERİ BAKANLIK EMRİYLE DEGISTIRILDI 30 ISCININ DE ISINE SON VERILDI

● ANKARA BÖLGE ÇALIŞMA MÜDÜRLÜĞÜNDE VE ÇALIŞMA BAKANLIGI ISCI SAGLIGI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDE ÇALIŞANLAR POLISÇE TARTAKLANDI

● TAK-DER."DEVALÜASYON ZAM ZULÜM, BASKI,KIYIM VE HERTÜRLÜ ANTIDEMOKRATİK UYGULAMA İKTİDARIN UYGULADIGI POLİTİKALARDIR"

YURT HABERLERİ MERKEZİ

Yeni hükümetin kuruluşuyla birlikte başlatılan kıyım ve sürgünler tüm yurtta bütün hızıyla sürdürülürken, Tosya Orman İşletmesinde görevli birçok işçi ve memur da işlerinden ve yerlerinden edildi. Türkiye tarihinde ender rastlanan bir uygulamayla işletme telsizinde görevli bir işçi, Orman Bakanlığı'nın emriyle Amasya iline sürüldü. Genel Müdürlükten gelen emirle de, 30 işçinin işine son verildi. Arkadaşlarının işten atılmasını protesto eden işletmedeki diğer işçiler, 3 günlük pasif direniş yaptılar.

Bakanlık emriyle görev yeri değiştirilen işçinin, ilçede tüpgaz bayiliği yapan AP İlçe Başkanı İbrahim Erçelebi nin satışlarda halktan fazla para talep etmesi üzerine açılan davada tanıklık yaptığı belirtildi.

SAĞLIK BAKANLIĞI

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'ndaki sürgünlerle ilgili olarak bir basın açıklaması yapan Sosyal Hi zmet Uzmanları Derneği, 30'dan fazla sosyal hizmet uzmanının faşistlerin yoğun olduğu illere sürüldüğünü bildirdi. Uzmanlık konuları dışındaki birimlere gönderilen memurlara seyahat izni ve harcırah da verilmediği belirtilen açıklamada, "Meslek ve yasa dışı bu uygulamalara karşı sonuna kadar mücadele edilecektir" denildi.

ÇALIŞMA BAKANLIĞI

Çalışma Bakanlığı İşçi Sağlığı Genel Müdürlüğü ve Bölge Çalışma Müdürlüğünde çalışan memurlara polisin saldırdığı öne sürüldü.

Çalışma Bakanlığı çalışanlarınca yapılan açıklamada, yeni MC'nin uyguladığı baskı, sürgün ve kıyımların kendileri üzerinde de yoğunlaştığı belirtildi. İşçi Sağlığı ve Bölge Çalışma Müdürlüğünde görevli 6 memurun faşistlerin yoğun olduğu, Erzurum, Maraş gibi illere geçici görevlerle atanmak istendiği iddia edilen açıklamada daha sonra "Bilindiği gibi, yasaya göre 48 saat içinde atandığı yerdeki görevine başlamayan memurlar, otomatikman işten atılmaktadır. Söz konusu yerlerdeki görevlerine gidemeyecek olan Çalışma Bakanlığı görevlilerinin temiz bir şekilde işten uzaklaştırılmak istendiği ortadadır" denildi.

Bakanlık Müsteşarı Hi kmet B üyüklimanlı'nın denetiminde sürdürüldüğü belirtilen bu uygulamanın, 14 Şubat günü son raddeye vardığı, işyerine çağrılan polislerin katlarda ve yemekhanede olay çıkartarak, çalışanları gerekçesiz olarak tartakladıkları da belirtildi.

TAPU KADASTRO

TAK-DER Genel Başkanı Mehmet Duman, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde çalışanlara yapılan baskıları kınadı.

Duman, yaptığı yazılı açıklamada, faşistlerce verilen bir listeye göre Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde çalışan beş kişinin önce gözaltına alındığını, Emniyetçe suçsuz olduklarının saptanmasından sonra bu kez de Genel Müdürlükçe bu kişilerin uzak illere sürgüne gönderildiklerini bildirdi. Mehmet Duman daha büyük çapta sürgünlerin planlanmakta olduğunu sözlerine eklemdi.

Duman açıklamasını şöyle sürdürdü: "Ne yaparlarsa yapsınlar, emekçi halkımızı, dar gelirlileri ve Tapu Kadastro çalışanlarını sindiremeyecekler dir."

Kış ortasında bu yapılır mı?

Halk reşmi, karaborsa fiyatı ne olursa olsun, onu da alamadan evine, köyüne boş bidonlarla dönmek zorunda kalıyor.

Aybastı halkı bir litre gaz alabilmek için günlerce kuyrukta bekliyor

AYBASTI (DEMOKRAT)

Ordu, Aybastı halkı tek bir litre gaz alabilmek için günlerce benzin istasyonlarında sıra bekliyor.

Gaz yokluğu nedeniyle karanlıkta kalan köylü yurttaşlar, kaça olduğuna bakmıyor, neye bulursa almak istiyor. Ama tek damla gaz bulamıyor. Lambaya koyacak gaz bulamayan köylüler ilçe ilçe dolaşıyor.

Aybastı Kaymakam Vekili Ali Günay, piyasadaki yoklardan kendisinin de etkilendiğini ve gaz alamadığını belirterek, elinden bir şey gelmediğini ifade etti.

Sorunlarını, ilçe yetkililerine iletip iletmediklerini sorduğumuz köylüler, "O yetkili dedikleriniz nerde ki" dediler.

Ayrıca, Aybastı'da 10 aydan beri doktor olmadığı da öğrenildi. İlçe Sağlık Ocağında görevli Sağlık Memuru Cemal Özer: "Sağlık Ocağı tabibinin 10 ay önce askere gitmesinden bu yana, ocağımıza doktor atanmadı. İlçede üç sağlık ocağı var, hiçbirinde de doktor vok" dedi.

Bilgehan Sunta Fabrikasında direniş sürüyor

BOLU (DEMOKRAT)

Bolu'ya 5 km. uzaklıkta bulunan Bilgehan Ağaç Sanayii A.Ş.'ne ait Sunta fabrikasındaki direnişin işverenin baskı ve tertiplerine rağmen sürdürüldüğü bildirildi. İşçilerin sosyal haklarını vermemekte direnen işverenin, işyerine MİSK'i sokma çabaları da işçiler tarafından boşa çıkarıldı.

Bilgiye göre, işveren tarafından Düzce ve İzmit-Tütünçiftlik't en getirtilen silahlı kişiler, işçilerin karşı koymalar üzerine Bolu'yu terketmek zorunda kaldılar. Bolu'daki demokratik güçler de işçilere direnişlerinde destek oldular. Bu arada, fabrikada kaloriferci olarak çalışan ve ÜGD üyesi olduğu bildirilen Hüsnü Kalaycı'nın üzerinde bir silahla yakalandığı ve tutuklanarak cezaevine konduğu öğrenildi. Patronun adamı olarak bilinen ve işçilerin direnişini kırmak için işveren Kâmil Bi lgehan tarafından silahlandırıldığı öne sürülen Hüsnü Kalaycı'yla Bilgehan Ağaç Sanayii işvereninin ilişkilerinin cezaevinde de sürdüğü savunuldu.

Kendilerine Bolu'daki demokratik çevrelerce yardım kampanyası açıldığı bildirilen direnişteki 160 işçi, her tür oyuna ve baskıya rağmen direnişlerini sürdürmeye karalı olduklarını söylediler.

Meteoroloji çalışanları güç durumda

● 24 SAAT FİİLEN NÖBET TUTAN PERSONELİN UYKUSUZLUK NEDENİYLE SAĞLIĞI BOZULUYOR.

ANKARA (DEMOKRAT)

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü çalışanlarının çok güç koşullar altında çalıştırıldıkları bildirildi.

Meteoroloji çalışanları adına yapılan açıklamada, memurlara verilen yan ödemelerin çok düşük düzeyde tutulduğu, oysa üst derecedeki yöneticilerin çok yüksek yan ödemeler aldıkları belirtildi.

Meteoroloji çalışanları, yıllık fazla çalışma süresinin 2800 saat olarak belirlendiği halde 2880 saat çalıştırıldıklarını öne sürdüler.

Çalışanların, 1930'larda hazırlanan teşkilat yasasının, günün koşullarına göre uyarlanmasını istedikleri açıklamada, günde 2.5 lira yemek parası verilmesini de eleştirdiler.

Servis otobüslerinin kaldırıldığını bildiren memurlar, akaryakıt yokluğu gerekçesiyle bu önlemin alınmasına karşın Devlet Bakanının resmi arabayla "ava" gittiğini söylediler.

Açıklamanın son bölümünde şu görüşlere yer verildi:

"24 saat fiilen nöbet tutan personelin sağlığı bozulmakta, uykusuzluk, aralıksız çalışma, olumsuz çalışma şartları çalışanlarda sinirsel ve organik bozukluklara neden olmaktadır.

Biz Meteoroloji çalışanları, ekonomik ve demokratik haklarımızı kazanmak için, grevli toplu sözleşmeli sendikal hakkımızı elde etmek için son gücümüzle çalışacağız."

Çay üreticilerinin alacakları sekiz aydır ödenmedi

KALKANDERE-RİZE (DEMOKRAT)

Rize'nin Kalkandere ilçesi çay üreticileri, 8 ay önce teslim ettikleri çayların parasını alamadıklarını bildirerek, Millet Meclisi Cahit Karakaş'a başvurdular. TBMM'ne sunulmak üzere 200 çay üreticisi tarafından imzalanan mektupta, "Çay üretiminden başka gelirimiz olmadığı bilgileriniz dahilindedir. Acaba bu sekiz ayda ne yer, ne içer bu halk? diye düşünüldü mü?" denilerek özetle şu görüşlere yer verildi:

"Bizler Kalkandere ilçesi çay üreticileriyiz. Bundan tam sekiz ay önce binbir güçlüklerle toplayıp sattığımız çayların paralarını maalesef bugüne kadar alamadık. Bu üründen başka hiçbir gelirimizin olmadığı da bilgileriniz dahilindedir. Bugün içerdeki paramızın değeri sıfıra inmiştir. O tarihte on lira ile alabileceklerimizi bugün otuz lirayla alamıyoruz. Daha fazla tahammül edecek halimiz de kalmadı. Bakkala (Kasaba değil, çünkü çok zamandır eti unuttuk), tüccara, manava karşı gırtlağa kadar borca gömüldük. Onların da idare edecek halleri kalmadı. Sayın vekillerimiz. Son olarak size sesleniyoruz. Emeğimizin karşılığı olan paranın bir an önce devalüasyon oranının da eklenmesi koşuluyla tarafımıza ödenmesi için gerekeni yapmanızı arz ediyoruz."

En az ücretin 20 bin lira olması istendi

HABER MERKEZİ

Bağımsız Hak Tarım-İş Sendikası Genel Başkanı İbrahim Ahı, Konya'da yaptığı yazılı açıklamada, asgari ücretin 20 bin lira olmasını ve vergi alınmamasını istedi.

İbrahim Ahı, konuyla ilgili olarak şunları söyledi: "1979 yılı sonunda tarım ve orman işçileri için ilan edilen 4800 lira brüt asgari ücretin bugün hiçbir anlamı kalmadı. Bunun için, Asgari Ücret Komisyonu toplanmalı ve 20 bin lira olması için çalışmalar yapılmalıdır."

TBP:Hükümet açık faşizmi getirmek istiyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Türkiye Birlik Partisi Genel Sekreter Yardımcısı Hüseyin Yıldırım, "Hükümet ülkemizde açık faşizmi hayata geçirmek istemektedir" dedi.

Demirel hükümetinin son uygulamalarına ilişkin bir yazılı açıklama yapan Yıldırım, halkın haklı direnişini polisiye önlemlerle engelleme yolunu seçen hükümetin, işçiler ve memurlar üzerinde kıyım ve sürgün uygulamakta olduğunu belirterek, "Bunlardan boşalan işyerlerine ve görevlere belli bir görüşün terörist militanlarını doldurmak gayreti içindedirler" dedi.

CHP'li Suiçmez'in önerisinde mütevelli heyetin kaldırılması istendi

ODTÜ Yasası'nın değiştirilmesi teklif edildi

● MÜTEVELLİ HEYET'İN ÜNİVERSİTE SENATOSU OLARAK DEĞİŞMESİ VE BU ORGANIN PROFESÖR, DOÇENT, YARDIMCI PROFESÖR VE ÖĞRETİM GÖREVLİLERİNDEN OLUŞMASI ÖNGÖRÜLÜYOR.

ANKARA (DEMOKRAT)

Trabzon CHP Milletvekili Ertöz Vahit Suiçmez ve 21 arkadaşınca hazırlanan ODTÜ yasasının değiştirilmesine ilişkin yasa önerisi dün Meclis Başkanlığına sunuldu. Teklif ODTÜ yasasında yer alan Mütevelli Heyet sisteminin kaldırılmasını ve üniversitenin özerkliğe kavuşturulmasını öngörüyor. Söz konusu teklif yasalaşırsa, ODTÜ Üniversiteler Yasasına bağlı olacak. Teklifte Mütevelli Heyetin Üniversite Senatosu olarak değiştirilmesi, ODTÜ yasasının 3-4-5-7-8-9 ve 15'inci maddelerinin yürürlükten kaldırılması, "Murakıplardan birinin ecnebi olması caizdir" hükmünün yasadan çıkartılması, üniversite öğretim üyelerinin profesör, doçent, yardımcı profesör, öğretim görevlilerinden oluşması ve devlet memurluk yasasına bağlı olmaları, ancak idari personel memur ve müstahdemlerin özel hukuk hükümlerine bağlanmaları yer aldı.

Bu arada üniversitede çalışan öğretim üyesi ve asistanların istekleri halinde hizmet akdine bağlı olarak 5 yıl süre ile çalışabilmeleri de öngörüldü.

Katsayı artışının emeklilere yarar getirmeyeceği ileri sürüldü

HABER MERKEZİ (THA)

Türkiye Asker-Sivil Emekliler Konfederasyonu Başkanlığınca yapılan açıklamada, zamların emeklileri çözümsüz bir çaresizliğe sürüklediği belirtildi. Yapılan zamların özellikle sabit gelirliler üzerinde daha ağır etkili olacağı belirtilirken, katsayının 25'e yükseltilmesi ile herhangi bir değişikliğin olmayacağı, buna karşılık yapılan her zam karşısında esnafın milyonlar kazandığı iddia edildi.

Konfederasyon günün ekonomik koşullarına uygun olarak, asker-sivil ve emeklilere, işçi emeklilerine yardım etmenin hükümete bir sorumluluk yüklediği bildirildi. Bu konuda "Eşel-mobil sistemi ile asgari geçim indirimini vergi dışı kalmasının maaşlara getireceği fark dahil, çalışanlara verilen ve verilecek olan ekonomik haklardan akser-sivil emeklilerinin ve işçi emeklilerinin de yararlanması" gerektiği söylendi. Buna bağlı olarak emeklilik ikramiyelerinin emekli olunan tarihteki nakdi değer üzerinden 60 maaşa çıkarılması istenmiştir. Aşırı fiyat artışlarına bir ölçüde göğüs gerebilmek için, yakacak tazminatları 1-4 derecelerde 3500 liraya, 5-14 derecelerde 5000 liraya çıkarılmalıdır.

ÜLKÜ-BİR eski Başkanı Ürgüp Lisesine atandı

ÜRGÜP (DEMOKRAT)

Ürgüp Li sesi Müdürlüğüne Nevşehir Ülkü-Bi r eski başkanı A. Osman Öztürk'ün getirildiği bildirildi. A. Osman Öztürk'ün Nevşehir'de öğretmenlik yaptığı sırada duvarlara yazı yazdığı, sağcıların yarattığı birçok olaya karıştığı ve hakkında çeşitli soruşturmalar açıldığı öğrenildi.

Di ğer taraftan sürülen öğretmenlerin yerine Ürgüp Li sesine atanan öğretmenlerin de özenle seçilmiş faşist militanlar oldukları öne sürüldü.

Bu arada, Ecevit hükümeti döneminde, bozkurtlu, ve üç hilalli afişleri dağıttığı için başka yere atanan polis memuru Hasan Çiftçioğlu, tekrar Ürgüp'teki görevine getirildi.

TÜM-DER ve Halkevi Ürgüp Şube yetkililerince yapılan açıklamalarda, kıyımlar ve baskılar kınanarak, "Ürgüp'te faşist oyunlar tezgâhlanmaktadır. Gelişecek saldırılara karşı halkı birliğe ve uyanık olmaya çağırıyoruz" denildi.

Köy-Koop "Tütün bas fiyatı, 250 lira olmalı"

ANKARA (DEMOKRAT)

Köy-Koop Genel Başkanı Nedim Tarhan, tütün başfiyatının bir an önce açıklanmasını istedi. Bu konuda yaptığı açıklamada, tütün başfiyatının iki ay önce açıklanması gerektiğini belirterek, başfiyatın en az 250 lira olmasını savundu ve şöyle devam etti: "25 Ocak 1980 tarihinde destekleme fonları ile ilgili tüm yetkileri Turgut Özal başkanlığındaki Para Kredi Kuruluna devredilmiştir. Bu kurul ilk iş olarak 1979 yılının tütün dışsatım gelirlerinde ortaya çıkan kur farklarını üretici yerine tüccara yansıtmayı kararlaştırmıştır. Bi le bile yapılan bu yanlış uygulama, 1980 yılında kesinlikle tekrarlanmamalı ve kur farkları mutlaka üreticiye yansıtılmalıdır."

Mersin'de işten atılmalar sürüyor

MERSİN (DEMOKRAT)

Demirel hükümetinin güven oyu almasından sonra Yerfiskobirlik Genel Müdür Vekilliğine getirilen MHP'li Salih Ergun'un, on işçinin işine son verirken MHP'li-ÜGD'li faşistleri de yüksek maaşla işe aldığı bildirildi.

Yerfiskobirlik Genel Müdür Vekilliği görevine getirilen Salih Ergun'un sürekli kendisini Ankara'da görevde göstererek Yerfiskobirlik'den harcırah aldığı ve MHP'li, ÜGD'li faşistleri birlik bünyesine yerleştirmeye çalıştığı öğrenildi.

Yerfiskobirlik'den işlerine son verilen on işçinin konu ile ilgili yaptığı açıklamada, 1981'de MHP'den milletvekili aday adayı olacağı ileri sürülen Ziraat Bankası'ndan emekli Selahattin Şener'in Birlik Genel Müdürlüğüne getirildiğini belirten işçiler, Yerfiskobirlik Genel Müdürü Şener'in Bakanlık eski müfettişi Şükrü Kayalar'dan emir alarak yasa dışı işlerin uygulanmasına başvurduğunu söylediler.

Ankara'da faşistler bir assubayın evini kurşunladılar

- KARS IĞDIR'DA BİR ÖĞRENCİ BIÇAKLANARAK ÖLDÜRÜLDÜ
- ANTALYA CEZAEVİNDE DEVRİMCİ TUTUKLULAR DİRENİŞE GEÇTİ
- İSTANBUL LALELİ'DE MEYDANA GELEN ÇATIŞMADA 2 KİŞİ ÖLDÜ 3 KİŞİ YARALANDI
- FAŞİSTLER BUCA EĞİTİM ENSTİTÜSÜNÜ KURŞUNLADILAR
- TUNCELİ'DE GİRİŞ ÇIKIŞLAR KONTROL ALTINDA
- ANTALYA'DA FAŞİSTLER BİLDİRİ DAĞITAN DEVRİMCİLERE SALDIRINCA ÇATIŞMA ÇIKTI

HABER MERKEZİ

Siteler Uluğbey mahallesinde assubay başçavuşu Şaban Yalçınoğlu'nun evi faşistler tarafından kurşunlandı. Olayda tesadüf eseri ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi.

● Kavaklar semtinde meydana gelen olayda ise Mehmet Canoğlu'na ait mobilya dükkanının camları faşistler tarafından kırıldı. Bölge esnafına yönelen saldırıların amacının ilerici esnafı sindirmeyi ya da bölgeden uzaklaştırmayı" hedeflediği öne sürüldü.

● Piyangotepe semtinde altı kişilik bir ailenin dört ferdi gözaltına alındı. Önceki akşam mahalledeki bir eve baskın yapan güvenlik kuvvetleri elli yaşındaki İsmail Tombul ile karısı Müşerref Tombul'u ve çocukları Bayram ve Burhan'ı gözaltına aldılar. Ailenin diğer iki çocuğu ise 8 ve 12 yaşlarında oldukları için gözaltına alınmadılar. Güvenlik kuvvetleri evde bulunan bazı kitap ve yayınlara da el koydu.

Piyangotepe semtinde bir kahvehane faşistler tarafından kurşunlandı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı. Genellikle ilerici devrimci kimselerin devam ettikleri bildirilen kahvehanede olay sırasında çok az kişinin olduğu bildirildi.

● Kızılay Sakarya Caddesinde yürümekte olan Sinan Soğuklu adlı bir işçi kimlikleri belirlenemeyen silahlı kişilerin açtıkları ateş sonucunda yaralandı. Soğuklu'nun bacağından yaralandığı ve hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındığı bildirildi.

● Ankara Hacıbayram Gülbaba türbesi yakınlarında Ramazan Öztürk adındaki bir polis memuru tabanca kurşunuyla öldürülmüş olarak bulundu. Öztürk'ün vurulduğu yerin yakınında duvarlara henüz yeni yazılmış sağ sloganların bulunduğu saldırganların yakalanamadığı bildirildi.

FAŞİSTLER BUCA EĞİTİM ENSTİTÜSÜNÜ KURŞUNLADI

Buca Eğitim Enstitüsü faşistler tarafından tarandı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı. Buca Eitim Enstitüsüne olayla ilgili olarak gelen Buca Emniyet Amirine okul öğretmenlerinin "Bu işi faşistler yaptı" demeleri üzerine, Emniyet Amirinin "Sağcıları töhmet altında bırakmayın" diyerek olay yerindenayrıldığı bildirildi.

● Altındağ'da Nurettin Martin adında sol görüşlü olduğu sanılan bir işçi tabanca ile vurularak öldürüldü. Olayın nedeninin hala açıklığa kavuşmadığı Bornova Savcılığı'nca soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

● Çiğli İplik Fabrikasında göz altına alınan işçilerden 185 inin gözaltı durumlarının sürdüğü açıklandı. Öteyandan Tekstil sendikası üyesi işçilerden 6 sının İplik Fabrikası operasyonu sırasında MİT görevlileri tarafından gözaltına alındıkları, ancak kendilerinden hiç bir haber alınamadığı öne sürüldü.

İSTANBUL'DA ULAŞ BARDAKÇI'NIN ÖLÜM YILDÖNÜMÜ GÖSTERİSİNDE ÇATIŞMA ÇIKTI: İKİ KİŞİ ÖLDÜ İKİSİ JANDARMA ÜÇ KİŞİ YARALANDI

Laleli semtinde Kimya Fakültesi önünde dün saat 18.00 sıralarında yaklaşık 250-300 kişilik bir grup üzerinde "Ulaş yaşıyor - Devrimci Yol -Dev-Genç" yazılı bir pankartı yol üzerine asarak yolu trafiğe kapattılar. Olay yerinde bulunan güvenlik kuvvetlerinin müdahalesi üzerine çıkan çatışmada İbrahim Parmakçı ve Faruk Çek adlı kişiler vurularak öldü. Kazım Aksoy ve jandarma erleri Cemil Gediş ve Tahsin Tektaş yaralandılar. Ölenlerden İbrahim Parmakçı'nın İTİA'ya bağlı Şişli Siyasal Bilimler Fakültesi öğrencilerinden, Faruk Çek adlı kişinin de avukat olduğu öğrenildi. Öte yandan yaralı Kazım Aksoy'un Yıldız Devlet Mimarlık -Mühendislik Akademisi son sınıf öğrencisi olduğu ve Haseki hastanesinde tedavi altına alındğı öğrenildi. Yaralı jandarma erleri ise Cerrahpaşa hastanesinde bulunuyorlar.

Olay sırasında güvenlik kuvvetleri ile gösteri yapan grup arasında Laleli ve çevre yol ve sokakkaklarında uzun süren çatışmalar oldu ve çatışmalar bir saate yakın bir süre devam etti. Bu arada olay yerinde aramalar ve kimlik kontrolleri yapan güvenlik kuvvetleri 100'e yakın kişiyi şüpheli bularak gözaltına aldı.

● Kanarya'da Devrimci Yol yanlısı oldukları bildirilen yaklaşık 200 kişilik bir grup, 8 yıl önce öldürülen Ulaş Bardakçı'nın ölüm yıldönümü nedeniyle yaptıkları gösteride, "Ulaş'ın katili oligarşi", "Ulaş'ın hesabını soracağız", "Ulaş yaşıyor" sloganlarını söyledikleri belirtildi.

● Çağlayan Özbek Sokak'ta gece bekçileri tarafından Dursun Aydın adında bir kişi kurşunlanarak öldürülmüş olarak bulundu. Yetkililer Aydın'ın sağ görüşlü olabileceğini söylediler...

● Kumkapı'da gece geç saatlerde benzin almak için duran ekip otosuna kimlikleri saptanamayan bir grup tarafından ateş açılarak patlayıcı madde atıldı. Olay sırasında bir polis memuru hafif yaralandı.

● Laleli'deki Adalet Partisi Eminönü ilçe merkezinin bulunduğu binaya patlayıcı madde atıldı. Patlayıcının maddi hasara yol açtığı bildirildi.

● Üsküdar Doğancılar semtinde, dün genellikle devrimci ve ilericilerin devam ettikleri bir kahvehane, faşistler tarafından tarandı. Doğancılar'ın İmrahor bölgesindeki ARZU Bilardo Salonu önüne gelen faşistlerin içeriye 12 el ateş ettikleri saldırı sonucunda ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi. Görgü tanıkları, faşist saldırganların kimliklerinin belirlendiğini iddia ettiler.

ANTAKYA CEZAEVİNDE DEVRİMCİ TUTUKLULAR DİRENİŞE GEÇTİ

Antakya Cezaevinde sol görüşlü tutuklu ve hükümlüler 6 gardiyanı rehin alarak direnişe geçti. Direnişin, cezaevi yönetimince kendilerine yöneltilen baskı ve saldırıları protesto etmek amacıyla başlatıldığını belirten tutuklu ve hükümlüler, cezaevi yönetiminin değiştirilmesini, getirilen eşyaların kendilerine noksansız teslim edilmesini içerdeki sağlık koşullarının düzeltilmesini istediler. Direniş sırasında tutukluların "Kahrolsun Faşizm", "Yaşasın TARİŞ Direnişi" sloganlarını söyledikleri duyuldu. Tutuklu ve hükümlüler, istemleri yerine getirilinceye kadar direnişlerini sürdüreceklerini açıkladılar.

BURSA'DA MUHBİR OLDUGU SÖYLENEN BİR MUHTAR VURULDU

Ortabağlar Mahallesi Muhtarı Hüseyin Yeşil tabancayla açılan ateş sonunda çeşitli yerlerinden yaralandı. Sağ görüşlü olduğu bildirilen muhtarın, ilerici ve devrimci olarak tanınan mahalle sakinleri hakkında sürekli olarak, asılsız ihbarlar yaptığı öne sürüldü.

● Bursa'nın Piremir semtinde sağ görüşlü Selahattin Paslı adındaki demirci, kimlikleri saptanamayan kişilerce açılan ateş sonucu ağır yaralandı. Yaralının Tıp Fakültesinde tedaviye alındığı bildirildi.

●Öte yandan yine Piremir Mahallesinde elektrikler kesildiği bir sırada Karadeniz Yardımlaşma Derneği bir grup silahlı faşist tarafından basılarak tarandı. Silahlı saldırıda Cihan Demirtaş adlı bir kişi ağır yaralandı. Faşistlerin kaçarken mahalledeki demokrat ve devrimcilerin işyerlerini tarayarak maddi hasara da yolaçtıkları bildirildi.

Alanya'da halk zorla bildiri dağıtan faşistleri kovaladı

ALANYA (DEMOKRAT)

Alanya'da dağıttıkları bildirileri almayanlara bıçak ve zincirlerle saldıran faşistler halk tarafından kovalandı.

Olay, zorla bildiri dağıtan bir grup faşistin bildirilerini almak istemeyen arzuhalci Mehmet Tığlı, banka memuru Ahmet Görücü ve bir öğretmene arkalarından bıçak ve zincirlerle saldırarak yaralamaları üzerine meydana geldi. Olay yerinde kalabalık bir grup halinde toplanan halk, saldırgan faşistleri üzerlerinden kimliklerini alarak kovaladı.Olaydan hemen sonra Halkevi binası önünde biriken faşistler, kalabalık bir halk topluluğu tarafından ikinci kez dağıtılarak kovalandı. Halk, kovaladığı faşistlerden aldıkları kimlik kartlarını Emniyet görevlilerine teslim etti.

Olaydan sonra faşistler, Antalya yönünden gelmekte olan bir yolcu otobüsünü eski garajlar yöresinde kurşunladılar. Olayda ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi. Yöre halkı, Alanya'da faşistlerin yeni saldırı planları peşinde olduklarını ifade ettiler.

ZONGULDAK KARABÜK'TE BİRİ SOL GÖRÜŞLÜ BİRİ MHP'Lİ İKİ KİŞİ YARALANDI

Şirinevler'de evine gitmekte olan sol görüşlü Necdet Çevik faşistler tarafından açılan yaylım ateşi ile ağır yaralandı. Çevik'in SSK Hastahanesinde tedaviye alındığı sağlık durumunun endişe verici olduğu bildirildi.

Karabük'te aynı sıralarda Kayıbaşı Semtinde kimlikleri saptanamayan kişilerce açılan ateş sonucu Celal Ekici ağır yaralandı. Ekici'nin MHP Karabük ilçesi üyesi olduğu, tedavi için Ankara Hacettepe Hastahanesine götürüldüğü bildirildi.

Bu olaylardan hemen sonra bir grup faşistin Kayıbaşı Semti girişindeki köprüden geçen tüm araçlarda arama yaptıkları, itiraz eden şöförleri dövdükleri bildirildi. Bu olayın 1.30-2 saat sürmesine karşın güvenlik kuvvetlerinin müdahale etmedikleri iddia edildi.

İlçede havanın iyice gerginleştiği, Karabük Belediyesine ait Kartaltepe Balıkpazarı seferini yapan otobüsün faşistler tarafından tarandığı ancak ölen ya da yaralanan olmadığı, otobüsün delik deşik olduğu bildirildi.

Faşistlerin silahlı saldırılarında Bağımsız Çelik-İş Sendikasının da rolü olduğu öne sürüldü.

MARDİN'DE 7 KİŞİ IRAK'TA "ZARARLI FAALİYETLERDE" BULUNDUKLARI GEREKÇESİYLE GÖZALTINA ALINDI

Mardin'in Silopi ilçesinde "Zararlı faaliyetlerde bulundukları ve bölücülük yaptıkları" iddia edilen 7 kişi gözaltına alındı. Mardin Jandarma Komutanlığınca sorgulamanın sürdürüldüğü açıklandı.

TUNCELİ'DE GİRİŞ ÇIKIŞLAR KONTROL ALTINDA

Tunceli'de geçtiğimiz günlerde meydana gelen olaylardan sonra kentin giriş ve çıkışları kontrol altına alındı. Tunceli Valisi Ümmet Ünalan'ın verdiği bilgilere göre Elazığ ve Erzurum'dan askeri birlikler, Elazığ ve Erzincan'dan da takviye olarak polis birlikleri getirildi. Valinin açıklamasına göre kentin tüm evlerinin aranması devam etmektedir.

ANTALYA'DA FAŞİSTLER BİLDİRİ DAĞITAN DEVRİMCİLERE SALDIRINCA ÇATIŞMA ÇIKTI

Gazipaşa ilçesinde bildiri dağıttıkları bildirilen bir grup devrimciye faşistlerin saldırması sonucunda çıkan çatışma'da MHP'li olduğu sanılan Mehmet Sefer öldü. Cafer Ünal, Hasan Can ve Hacı Gültekin adlı kişiler de çatışma sonunda silahla çeşitli yerlerinden yaralandılar. Gazipaşa'da meydana gelen olay sırasında 8 kişinin de hafif şekilde yaralandıkları öğrenildi.

SAMSUN ÇARŞAMBA'DA SİLAHLI FAŞİSTLER 5 KİŞİYİ YARALADI

Çarşamba'nın Fevzi Çakmak Mahallesine bir grup silahlı faşistin saldırarak bir devrimciyi yaraladıkları bildirildi. Bu arada halktan 5 kişinin de yaralandığı, olaydan sonra kaçan saldırganlardan yakalanan olmadığı belirtildi.

KARS IĞDIR'DA BİR ÖĞRENCİ BIÇAKLANARAK ÖLDÜRÜLDÜ

Iğdır'ın Melekli bucağı ortaokulunda karne dağıtımı sırasında öğrenciler arasında çıkan kavgada sağ görüşlü Necmettin Yıldız adındaki öğrenci aldığı bıçak yaralarıyla öldü. Olayda iki kişinin de çeşitli yerlerinden ağır şekilde yaralandıkları bildirildi.

ÖNCEKİ GÜN DÜZENLENEN "YASA TASARILARI VE ÖZGÜRLÜKLER" KONULU PANELDE BİR KONUŞMA YAPAN

Yıldız: Türkiye'deki bunalım kapitalizmin bunalımıdır

ANKARA (DEMOKRAT)

Çağdaş Hukukçular Derneği'nin önceki akşam Çağdaş Sahne'de düzenlediği yasa tasarıları ve özgürlükler konulu panele konuşmacı olarak CHP Ordu Milletvekili Ertuğrul Günay, Tabii Senatör Ahmet Yıldız, Avukat Halit Çelenk ve yazar Ahmet Laçiner katıldı.

Panelde ilk sözü alan Ordu Milletvekili Ertuğrul Günay, Millet Meclisi'nin gündeminde yeni yasa değişiklikleri olduğunu belirtti ve en önemli değişikliğin derneklerin siyaset yapamayacaklarına ilişkin değişiklik olduğunu söyledi.

Günay'dan sonra konuşan Avukat Halit Çelenk ise sınıflı toplumlarda insanların kanlarını vererek kazandıkları haklarının ellerinden alınmak istendiğini ifade ederek "gündemdeki yasa değişikliğini temel hak ve özgürlüklerin özüne saldırmaktadır" dedi.

Daha sonra söz alan Senatör Ahmet Yıldız bunalımın yükünün emekçilere taşıttırılmak istendiğini vurguladı ve "oysa Türkiye'deki bunalım alaturka kapitalizmin bunalımıdır" şeklinde konuştu.

Panelin sonkonuşmacısı Ömer Laçiner de düzenin son derece bilinçli bir ekonomik ve siyasi politika izlediğini ifade etti ve düzenin toplumsal muhalefete karşı saldırıya geçtiğini belirtti.

Ordu Milletvekili Ertuğrul Günay düzenlenen panelde yaptığı konuşmada baskı yasası, ceza yasası değişikliği, suçüstü yasa tasarısı, Devlet Güvenlik Mahkemeleri ve anayasa değişikliklerinin meclis gündeminde olduğuna değindi ve "ama bütün bunlar aslında ekonominin yapısından kaynaklanmaktadır" dedi.

Bir süre önce mecislerde polis görev ve yetkileriyle ilgili yapılan değişiklikler sırasında, polislerin dernek kurma haklarının ellerinden alındığını belirten Günay, Türkiye'de insanların ellerinden örgütlenme haklarının alınmakta olduğunu ifade etti.

Günay eski hükümet tarafından yapılmış ve yeni hükümetçe de sahip çıkılmış olan dernekler yasasıyla da, derneklerin hiç bir şekilde siyaset yapmayacakları hükmünün getirildiğini söyledi.

Siyasetin Yargıtay'ca yapılmış iki tanımı bulunduğunu vurgulayan Ordu Milletvekili Ertuğrul Günay daha sonra şöyle konuştu;

"Bilindiği gibi tanımlardan biri politika yapmak, diğeri de dünya ve ülke sorunlarıyla ilgilenmektir. Buna göre fırıncılar derneği Bakanlar Kurulu'na yaptığı zamma karşı çıkarsa, siyaset yapmış sayılabilecek ve kapatılabilecektir.

Şimdi bile çok ağır hükümler taşıyan sıkıyönetim yasası, yapılmak istenen bir başka değişiklikle daha da ağırlaştırılmak istenmektedir. Yapılacak değişiklikle sıkıyönetim komutanları sıkıyönetim uygulandığı ilin dışında da etkin hale getirilmektedir.

Türkiye bugün üretimin durduğu bir noktaya gelmektedir. Bu aynı zamanda, hayatın durma noktasına geldiğinin işareti sayılmalıdır. Türkiye'nin sorunlarının çözülmesi için Türkiye'nin temel tercihini değiştirmesi gerekmektedir. İflas eden aslında kapitalizmdir".

Ordu Milletvekili Ertuğrul Günay'dan sonra söz alan Avukat Halit Çelenk, iktidarın "önlemler paketi" dediği paketin içindeki yasa değişikliklerinin, doğrudan doğruya temel hak ve özgürlüklerle ilgili olduğunu belirtti ve "sınıflı toplumlarda insanların kanlarını vererek kazandıkları haklar ellerinden alınmak istenmektedir.Gündemdeki yasa değişiklikleri temel hak ve özgürlüklerin özüne saldırmaktadır" dedi. Çelenk şöyle devam etti:

"Yürürlükteki yasada bile anti.demokratik hükümler vardır. Çoğu zaman duyarsınız Sıkıyönetim Kanunu'nun 16. maddesine muhalefetten insanların gözaltına alındığını, bu madde sıkıyönetim komutanlarının emrinin dinlenmemesi demektir. Fakat maddeye bakıyorsunuz şu kadar ceza verilir deniliyor. Ama suçun tanımı yapılmıyor. Cezasız suç olmaz prensibi hukukun en temel prensibidir. Sıkıyönetim komutanları şimdi bile yasa üstüdür. Olağanüstü haller yasasıyla bu durum daha da geri gidince ne olacaktır?"

Senatör Ahmet Yıldız ise yaptığı konuşmada, Türkiye'de artık kapitalizmin meşruluğunu yitirdiğini belirtti ve "iktidar hem demokrasiden hem de yasal düzenden vazgeçmiştir" dedi.

Yıldız Türkiye'de "öküzün" altında buzağı arandığını söyleyerek "önlemler paketinin" bunun örneği olduğunu ifade etti.

Türkiye'de iktidarların artık yönetemediğini, hükümetle devletin savaş halinde olduğunu vurgulayan Yıldız "Asıl bölücü Demirel'dir. Mason Derneğini bile bölmüştür" şeklinde konuştu.

Ahmet Yıldız Türkiye'de kapitalizmin devletle bütünleştiğini, kapitalizme yöneltilen her eleştirinin, karşısında devleti bulduğunu da söyledi. Yıldız şöyle konuştu:

"Türkiye'de kapitalizm, demokrasiden yasalardan ve rekabetçi kapitalizm'den vazgeçti. Faşizm artık gündemdedir. Türkiye'deki bunalım alaturka kapitalizmin bunalımıdır".

Panelin son konuşmacısı yazar Ömer Laçiner de son ekonomik ve siyasal değişikliklerin bir bütünün parçaları olduğunu söyleyerek başladığı konuşmasında toplumsal muhalefetin 1977'de en üst düzeye çıktığını belirtti ve "düzen toplumsal muhalefete karşı saldırıya geçmiştir" dedi.

Laçiner Türkiye'de toplumsal muhalefetin gelişmesinin tarihini anlattı. 1977'de düzenin, toplumsal muhalefeti düzen sınırları içine çekmesi için Ecevit'i görevlendirdiğini vurgulayarak "Ecevit bunu başaramadı. Ama Demirel bugün daha güçlü bir konumdadır." şeklinde konuştu.

CIA'nın Güney Kıbrıs'taki casusluk merkezleri için para ödediği açıklandı

LEFKOŞE (ANKA)

Güney Kıbrıs'ta bulunan İngiliz üslerinin Amerikalıların yığınak merkezi haline geldiği ve Amerikalıların Güney Kıbrıs'ta "Casusluk istasyonları kurmalarını Rumların yönetiminin kabul ettiği açıklandı.

Kıbrıs "TAK" Ajansının bildirdiğine göre üslerin "casusluk istasyonu" olarak kullanılmasına karşılık Kıbrıs Rum yönetimi Amerikan istihbarat örgütü CIA'dan para alacaktır.

Sosyalist Edek Partisi Genel Sekreteri ve Milletvekili Takis Hacı Dimitriu önceki gün mecliste yaptığı konuşmada, ABD'nin casusluk istasyonları kurmak için Rum yönetimi ile yaptığı anlaşmaya dikkati çekmiş, bu anlaşma çerçevesinde CIA'nın Rum yönetimine 1 milyon dolar ödediğini söylemiştir.

Dimitriu konuşmasında Rum yönetiminin Amerika'lılara Lefkoşa'nın Rum kesiminde casusluk merkezi kurmalarına neden izin vermek gereğini duyduğunu soımuş sözlerini şöyle sürdürmüştür.

"Yapılan anlaşma bize devlet olarak CIA'dan para aldığımız ve değişik siyaset izlediğimiz intibaını veriyor. Bu durum Kıbrıs Cumhuriyeti bağımsız karakterini zedeliyor ve kendi harabiyetimizin suçluluğunu gösteriyor."

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Halka inen refah!

Maliye Bakanı Televizyonda bir gazeteci arkadaşımızı yanıtlarken "İşte onun için sosyalist ülkeler kalkınamıyor", dedi. Baktı olmadı.

Birey başına gelirde uluslararası iktisat istatiklerini okumuş olmalıydı. Lafı değiştirdi: "İşte onun için sosyalist ülkelerde refah tabana inmiyor" dedi. O vakit refahın tabana inip, inmemesi geldi akla. "Refah bakın Türkiye'de nasıl tabana inmişti" değil mi? Oysa sosyalist ülkelerde halk kışları üşür... İşine gitmek için saatlerce araç bekler. Fırınlarda kuyruk olur. Tüpgaz bulsa margarin bulamaz, margarin bulsa elektrikler kesilir... Allah ülkeyi sosyalist olmaktan korusun değil mi Sayın Sezgin?

Maliye Bakanı İsmet Sezgin zamları savunuyor

Çivileme

Özgürlüğümüz!...

TV'de düzenlenen basın toplantısında sermayenin savunucusu Maliye Bakanı İsmet Sezgin milyonlarca izleyicinin gözünün içine baka baka özgürlük konusunda halkını uyutmaya kalktı:

"Bu ülkede her türlü özgürlükler var" diyor İsmet Sezgin. Lenin, Marx- Mao'nun yayınları serbestçe satılıyor görmüyor musunuz? Tariş'te şurda burda işçilerin serbestçe direndiklerini görmüyor musunuz? Öğretmenlerin eylemlerini de mi görmüyorsunuz?

Evet sol yayınların serbestçe satıldığını görüyor, fakat bu yayınları okudukları gerekçesiyle tutuklananları ve Yargıtayca aklanmış kitapların toplatıldıklarını da görüyoruz.

Çeşitli işyerlerinde, hükümetçe ekilen nifak tohumlarının yarattığı haksızlıklara serbestçe direnenleri görüyoruz.

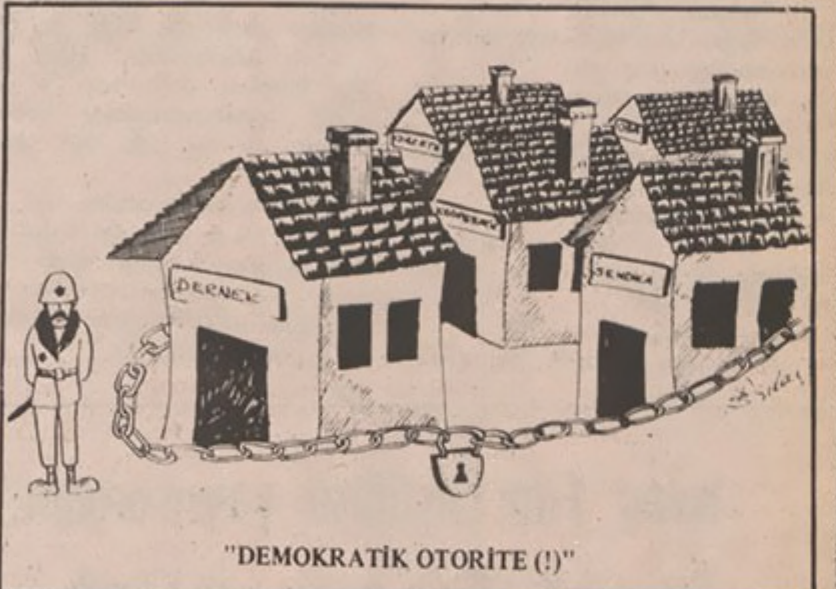
Fakat bu yüzden emekçilerin yığınlarla hapishaneleri doldurduğunu da görüyoruz...

Soykırıma uğrayan Maraş katliamını uygarca ve insanca duygularla kınayan öğretmenleri görüyoruz."

Fakat onların yasa dışı davranışlarla darmadağın edildiğini de görüyoruz.

Siz görüyorsunuz, biz de görüyoruz ama, ülkemizdeki özgürlüklerin gözboyacılığından da öteye gitmediğini bir türlü sezemiyorsunuz sayın Sezgin..

Vural AHI

"DEMOKRATİK OTORİTE (!)"

Onlar'da mı protesto ediyorlar?

Beş oturum Millet Meclisi çoğunluk sağlayamıyor. Niçin diye araştıranlara MSP ve CHP'li milletvekilleri, emekli ikramiyeleri iki kat arttırılıyor da ondan diyorlar. Güya MHP ve AP milletvekilleri bunun için Meclise gelmiyorlarmış. Yani emekli ikramiyeleri artmasın Hep muhalefet münafıklığı. Hiç öyle şey olur mu? Milletvekilleri emeklileri pek severler...

Niçin mi gelmiyorlar Meclise? Biz arayıp düşünüp bulduk. Emekçilerimizi düşündüklerinden, onu ezen zamları protesto ediyorlarmış. ister inanın ister inanmayın...Bunun "Başka izah tarzı vaaa mı? "....

TÜRK'çesi

Johny Baloney bildiriyor

Bizim basın gibisi yoktur. Bir zamanlar Hikmet Feridun Es, esip savurur, İstanbul'dan ayrılmadan dünya gezisine çıkardı. Daha sonra oynanmamış futbol maçlarını anlatma salgını başladı, hem de bol resimli cinsinden. Ama bunlar eskidendi pek tabii. Şimdi dünyanın dört ucunda muhabirler; biri gider, biri gelir. Kuş uçurtmazlar. Bir tek askerin bile yeri değişse duyarlar, duyururlar. Baksanıza, Mexico'daki Sovyet işgüderinin 'Sovyetlerin İran'a askeri yardıma hazır olduğu' açıklamasını bile atlamadılar.

Ama kusursuz kul olmaz. Bu kez atladılar. Hem de ülkenin geleceği için büyük önemi olan bir haberi. Ünlü YLN ajansının usta muhabiri Johny Baloney'in bu 'aşırı önemli' haberini teleksten aktarıyorum:

Eldorado - (YLN, Johny Baloney bildiriyor)

Upolis'teki Federal Almanya' Başkonsolosluğunda görevli Herr Hans KEİNGELD, hükümetinin Türkiye'ye ivedi ve koşulsuz olarak 20 MİLYAR DM yardım edeceğini açıklayarak, "Bu bizim, Türklere 3. Dünya Savaşındaki hizmetlerine karşı şükran borcumuzdur" demiştir.

(NOT- 3. Dünya teleks dizgi yanlışı olsa gerek, doğrusu 1. Dünya olmalı)

Peşin parayı görünce gütersiniz değil mi?

Şavku G. TÜRK

GÜNBOYU

KENDİMLE KONUŞURKEN

Zihni KÜÇÜMEN

Kendimle Konuşurken

Herkes konuşur kendikendi ile. Sokakta yüksek sesle konuşursa ona deli diye bakanlar olabilir. Yalnız ve yalnız kendi ile konuşur, başkalarının yanında dut yemiş bülbül gibi susarsa, giderek iyice içine kapanır, sonunda gene klinik bir tablo gösterebilir. Durmaksızın diyalog gereğinden sözedildiği günümüzde monolog aldı başını gitti. Her kafadan ayrı ses çıkıyorsa buna monolog da değil olsa olsa kakafoni denilir. Bir kontrpuan ustası çıkıp bu çok sesliliği uyum haline getirebilir mi? Denge sağlayayım derken tek sesli, tek düze bir ezgiye dönüştürmesin de.

Neler konuşuyorum bakın şimdilerde kendi kendim ile?

–Markiz pastahanesi yokedilip yedek parçacı olmalı mı?

–Olmamalı diyolar. Nice anı yaşanmış içinde. Kimler gelmiş, kimler geçmiş? Edipler, sadrazamlar, politika ve yazar adamları.

–Şair-i âzam Abdül Hak Tu! da geçmiş mi?

–Şeyhül muharririn'ler bile geçmiş.

–Ediplerin oturduğu yerde karaborsa amortisör satılır mı?

–Bilmem. Yağ süzgeci, fren balataları, stop lâmbaları, contalar satılacağı muhakkak.

–Markiz'in duvarlarındaki panolar ne olacak?

–Mevsimler panoları mı?

–Evet.

–Onu filanca Holding'in sahibi fişmekan bey aynen söktürtüp, Bebek deki evine aynen monte ettirecekmiş.

–Sevin. "Bir sanat hamii" derler böylelerine.

–Desene burjuva kültüre önem veriyor.

–Mösyö Jourdain de verirmiş.

–Neden tiyatrolar garaj, pastahaneler yedek parçacı ya da banka oluyor?

–Şimdilerde birahane de oluyor. Biraya bir merak saldık, bir merak saldık. Kapağın altındaki bira sayesinde çok şükür hepimiz biracı olduk.

–Sahi bir zamanlar muhallebiciler de vardı İstanbul'da.

–Onlar kebabçı, lâhmacuncu oldu.

–Kıraathaneler?

–Hamburgerci.

–Simitçiler?

–Lâhmacuncu.

–Koltuk meyhaneleri?

–Taverna ile Zühtü'nün yeri.

–Yoksa sen de "Ah eski İstanbul ah!" Nerde o İstanbul, nerde bu İstanbul mu diyorsun?

–Hayır!

–"Mehtap iri güller ve senin en güzel aksin, El hasıl o rüya duruyor yerli yerinde.

–Hayır efendim hayır.

–Öyleyse neden doladın Markiz'i diline. Sen Markiz'in kapısından içeri girdin mi?

–Hayırr! Önünden geçtim.

–Vitrininde duran elmaları iriliğinde elmayı, Ortaköy'deki manav Ali'de gördün mü?

–Hayır! Nerdeee?

–Markiz'den Balkanik alıp yedin mi?

– ....

–Ya bir kilo Madlen çikolata?

–Güldürme.

–Falih Rıfkı Cemal Paşa'yı anlattı mı sana orada?

–Beni kiminler karıştırdın?

–Prens Sabahattin, Monteskiyö'nün Ruhül Kavanin'inden söz etmedi mi?

–Kes!

–Ya Mustafa ŞekiP- Cafe au lait'sini içerken Hamle-İ Hayatiye'sini açıklamadı mı?

–Off...

–Cenap Şehabeddin Vilyem Şekispiyer'in hailelerinden, Reşat Nuri Darago Saint-Denis sokağının piliçlerinden, Ahmet Haşim melâli bilmeyen nesle âşina değiliz mısra-ı bercestesinden, Ekrem Reşit Mistenget'in bacaklarından açmadı mı? Silven'in şakirdi mârifeti aktör Burhan eddin Tepsi "Öyle bir şiddet-i tasmim ile çıktık ki yola!" tiradını atmadı mı?

–Sen Markiz'i benden iyi biliyorsun.Ben de sana sorayım öyleyse. Seyami Pefa nasıl katalapsiye geçtiğini ve Mareşal Foche'un ruh-u aziz-i ile nasıl ilişkiye geçtiğini anlatmadı mı cin-fis'ini yudumlarken?

–Geç! Behey Yetim-i sefa.

–Bak ben sana birşey söyleyeyim mi? Yeni aldığı otomobilinin içini kürkler, incikler, boncuklarla donatan yeni taşra burjuvazisi var ya... Hani otosunun teybinde minibüs ezgileri çalan, apartmanının salonunu ağır antika öykünmesi eşyalarla tıkabasa dolduran, mobilyacılardan batan güneş tabloları satınalıp altın yaldızlı çerçevelerle duvarlarına asan taşra burjuvazisi... İşte o, bu çarpık ekonominin sonucu büyük kentleri, İzmir'i, İstanbul'u buldozerle dümdüz edecek, öyle doğa imiş, eski yapı imiş, anı imiş, miş, miş, miş, dinlemeyip nereden para çeşmesi akar ona bakacak. Batının üç yüz yıllık burjuva kültür birikimine bakıp ne beklersin? Markiz mi para getirir, yedek parçacı mı? Ona bakar o. Bu yeni burjuvaların çocukları şimdilerde Paris'te, Londra-da, Roma'da, Amerikan üniversitelerinde okuyor. Onlar dönecek, yeni bir kültüre gereksinme duyacak. Belki o zaman, sonradan görmelik azar azar yitecek.

–Küçük burjuva değerleri, büyük burjuvanın para tutkusuna dayanamaz mı diyorsun?

–Dayanamaz kardeşim, dayanamaz. Onlar için, şimdilik, sanat, aranjman müziği; tiyatro gereksinimlerini de gazinolardaki şovmen'ler gideriyor.

–Şimdi anladım Bülent Ersoy'un göğüsleri neden bu kadar ilgi çekti.

–Sen kâğıtsızlıktan kitap kitap diye inlerken, durmadan TV dergilerinin çıkarılmasındaki Vehbinin kerrakesi de bu işte. Yeni sunu-istem bu.

–Daha konuşmayacak mıyız?

–Sus! TV de yerli film başladı. Bak şimdi büyük yazarların, büyük yapıtlarını, çok büyük sanatçılar, gene çok çok büyük RECİSÖR'lerin yorumu ile beyaz perdeye aktarıyor.

İsveç Film Enstitüsü yayın organı, Tuncel Kurtiz'e geniş yer ayırdı

Salih Dikici ve Tuncel Kurtiz Stockhlm'de "Gül Hasan" filminin çalışmaları sırasında

İsveç Film Enstitüsü, aylık yayın organında, Tuncel Kurtiz'e geniş yer ayırdı.

İsveç Film Enstitüsü, her ay çıkartmakta olduğu NEWS dergisinde, Türkiye'li sanatçı Tuncel Kurtiz'e geniş yer ayırdı. NEWS, şubat ayında yayınladığı sayısında, "Gül Hasan" adlı bir filmin çekimi dolayısıyla yer verdiği yazıda, Kurtiz'den övgü ile sözediyor. Tuncel Kurtiz'in, Yılmaz Güney'in "Umut" filmini Cannes Film Festivaline katılması için yoğun çaba harcadığını, İsveç'te uzun süre kaldığını ve çeşitli film çalışmaları yaptığını da belirtiyor. Yazıda, Yılmaz Güney'in halen cezaevinde bulunduğu da belirtiliyor.

"NEWS", "Gül Hasan" filmi ile ilgili olarak da şunları söylemekte:

"Gül Hasan", bir ahlak öyküsüdür. İsveç'te gönüllü olarak sürgün yaşamı süren Türkiyelilerin saflıklarını kullanarak çıkar sağlamaya çalışan bir Türk film yönetmeninin durumudur konu. Bu film yönetmeni dünyanın her yanında ısmarlama filmler yapmaktadır. İsveç'teki yurttaşlarının parasal durumları ona çekici gelir ve Stocholm'e gelerek, düzgün biçimlendirilmiş, çekici bir yalanlar demeti ile yurttaşlarını etkiler. En çok etkilenen de "Gül Hasan"dır. Ve Hasan başta olmak üzere, tümü de bu "iyiliksever" yönetmen tarafından dolandırılır. Film, son sahneye kadar gerçekten başarılı bir güldürü..."

ÜMİT KAFTANCIOGLU KÜLTÜR BAKANLIGINA PROTESTO ÇEKTİ

Ümit Kaftancıoğlu'nun ALTIN EKİN adlı romanı, CHP ağırlıklı hükümet zamanında Kültür Bakanlığından oybirliği ile yayınlanabilir kararı olduktan sonra yayınlanmak üzere basılıp kapağa geçti, tam yayınlanacağı sırada hükümet değişikliği ile hiç bir neden göstermeksizin 5 Aralık 1979 günü özel tel emriyle satışı durduruldu.

5–Aralık–1979 gününden bugüne kadar kitabın yayınlanmama nedeni yazarın kendisine bildirilmemesi üzerine yazar 13–Aralık-1979 günü İlgili bakanlığa çektiği bir protesto ile adı geçen kitabın 15 gün içinde satışa çıkartılmaması ya da mülkiyet hakkının tekrar kendisine verilmemesi halinde maddi ve manevi tazminat davası açacağını bildirdi.

Bir Türkü emekçisi

Cevdet UĞUR

HALK OZANI NESİMİ ÇİMEN AVRUPA SANAT ÇEVRELERİNİN DE YAKINDAN TANIDIĞI BİR TÜRKÜ EMEKÇİSİ. HEMEN HER YIL YURTDIŞINDA KONSERLER VEREN NESİMİ'NİN PLAKLARININ ALMANYA VE FRANSA'DAKİ SATIŞI OLDUKÇA BÜYÜK RAKAMLARA ULAŞIYOR...

12 - 13 yaşlarında cura çalmaya başlayan Nesimi'nin yaşamı göçlerle geçmiş...

Halk Ozanı Nesimi Çimen, yeni bir Avrupa yolculuğunun öncesinde gazetemizi ziyaret etti. Yeni bir Avrupa yolculuğu diyoruz, çünkü, Nesimi, Avrupa sanat çevrelerinin oldukça yakından tanıdığı bir türkü emekçisi. Ülkemizde, alevi müziği kökenli, ilerici halk müziği akımının en olgun, en özgün uygulayıcılarından biri oluşu onu bu konuma getirmiş. Ayrıca, yurt dışına giderek geçim olanakları aramak zorunda kalmış Türkiye'liler de onu çok iyi tanıyorlar. Bunun da nedeni, hemen her yıl yurt dışında özellikle onların katıldığı gecelerde görev alması. Fransa'da, Almanya'da plaklarının satışı oldukça önemli rakamlara ulaşıyor. Hiç alışık olmadığımız bir tekniği var. Sazını çalarken mızrap kullanmıyor, tezenesiz çalıyor yani, parmaklarıyla.. Yaşam öyküsünü, kendisinden dinleyelim.

"Ben, Türkiye'li; fabrikası, tarlası, hanı, hamamı olmayan sade bir vatandaşım...1931 yılında, Adana'nın Saimbeyli kazasının Fatmakuyu köyünde doğmuşum. Ailem Tunceli'den Sivas'a göçmüş bir alevi "dede" ailesi.., İstanbul'a yerleşene kadar bütün hayatım göçler içinde geçti. Ben dokuz yaşında iken ağanın bizi köyden çıkarmasıyla başlayan bu göçmelerimiz, Adana'dan Kayseri köylüklerine, sonra geri Adana, ordan Maraş...Ne kadar köy, ne kadar **kasaba** varsa gezdik yani... Elliüç'te askerlik yaptım Bandırma'da... Derken, altmışiki de Yaşar Kemal'le tanıştım Kadirli'de. O sıralar sadece dost cemlerinde, sohbetlerinde çalıyordum curamı. Onun da tavsiyesi üzerine İstanbul'a geldim. İş ve İşçi Bulma Kurumu'na yazıldım Almanya'ya işçi olmak üzere. Eski meslek kalaycılık artık fayda etmez olmuştu çünkü. Sıram gelmek üzere iken Dilber bacı engelledi gitmemi..."

— Dilber bacı, neyiniz olur acaba?

"Eşimdir. İstemedi gitmemi Almanya'ya işçi olarak. Gitmedim ben de. Başladım iş aramaya. Gene Yaşar Kemal ve başka dostların yardımıyla, BTB Mozaik Fabrikası'na girdim. Burada 100 lira aylık alıyordum. Dünyanın kaç bucak olduğunu da burada anladım. İşçi sınıfının, patron sınıfının ne demek olduğunu, emekçiliğin, sömürülmenin ne demek olduğunu hep burada öğrendim. Bu fabrikada gözü gören, kulağı duyan, ağzı konuşan işçileri istemezlermiş... Ben de ayrılmak zorunda kaldım dokuz ay sonra... Yıl oldu 1964 İlk defa bu yıl başladım daha geniş yerlerde daha çok insana saz çalıp türkü söylemeye... Üniversitelerin, sendikaların, o zamanki TİP'in düzenlediği devrimci gecelere, halk gecelerine katılıyordum. 1968'de Halk

Daha sonra katıldım. "Pir Sultan Abdal Ölür Dirilir" oyununda görev aldım. Provalarımız bittiğinde tiyatromuzu yaktılar. Ankara'ya geçtik. Oyuncularına çıktığımız Turne hayli olaylı geçti"

— Bildiğim kadarıyla Halk Oyuncuları'ndan ayrıldıktan sonra Avrupa yolculuklarınıza başladınız...

"Evet. Halk Oyuncuları'ndan 1969 sonunda, bu nedenle ayrıldım. İlk defa Fransa'ya gittim. 1970'te. Pasaport almam çok zor oldu. O sıralar da şimdi olduğu gibi, halkın dertlerinin dile getirilmesine, hele hele Avrupa memleketlerinde dile getirilmesine son derece karşı çıkıyorlardı, kızıyorlardı. Buna kızıp türkü bile düzmüştüm..."

"... Tur edip dünyayı gezelim gönül
Avrupa Asya'da'dan dönelim Muş'a
Dediler arzuhal lazım bu işe
Parasız arzuhal yazılmaz imiş

Müracaat üçe üç bindokuzyüzyetmiş
Hak hukuk adelet birden uyanmış
Aşk sosyalist solcu, bu ne iş
Solcuya pasaport verilmez imiş..."

— 15–16 Hizaran sırasında Türkiye'de miydiniz?

"Evet, o günlerde ben kızgın kızgın geziyordum işte. Tam o sırada oldu 15–16 Haziran olayları. Ben de işçi sınıfının gücüne, halkın gücüne yakından tanık oldum böylece..."

"Neyse, Fransa'ya turist olarak çıktım.. Bir Fransız firması için dört türkümden bir plak yaptım Paris'te. Oradaki dostlara da küçük bir konser verdim. Sonra, Almanya'ya geçtim. Münih'te, Berlin'de ve Köln Üniversitesi'de konserler verdim. Döndüm Türkiye'ye. İki yıl kadar kaldım Türkiye'de. Çeşitli konserlere, gecelere katıldım. 1972'de tekrar çıktım dışarı. Almanya'da dokuz ay kaldım. Dostlardan destek alarak plaklar çıkarttım. 74'te tekrar çıktım. Almanya, Fransa, Belçika, Hollanda, İsveç ve İngiltere'de konserler verdim. Fransa'da bir Fransız şirketle işçilere konserler vermek üzere anlaşma yaptık. Ama, onlar bizim politika yaptığımızı görünce kestiler konserleri. Bu arada bir de long play plak çıkardım..."

— Özel olarak çağrılandığınız da oldu mu?

"Evet. İlk defa 1976'da Fransa'ya çağrıldım. Bir radyo programı için çağırdılar. Orada, 80 dakikalık bir program yaptım. Daha sonra, Ren Festivali'ne çağrıldım Hollanda'da bir festivale çağrıldım. Buralarda konserler verdim. 77'de, bir arkadaşımla beraber, Marsilya Akdeniz Bölge Festivali'ne çağrıldım. 78'de Almanya'ya, 79'da ise gene Fransa'ya, Fransız Radyosu tarafından çağrıldım. Bunlara da katıldım. Ayrıca bir Fransız Sendikasının davetlisi olarak, işçilere bir konser verdim. Şimdi de gene Fransız Radyosu çağırdı. Bakalım işlemler tamamlanır da pasaportumu alabilirsem gideceğim..."

— Saz çalmaya başlamanızda ailenizin belirleyici olduğunu söylemiştiniz. Bu konuyu da biraz açar mısınız?

"Alevilikte saz, dini bir görev görür. Bizim ailemiz de bir 'dede' ailesidir demiştim ya. Bu dedelik sade saza geçer oldu bizde. 12–13 yaşımda başladım cura çalmaya. Bizim köyde tezene falan bilinmezdi. Bu yüzden hala parmaklarımla çalarım. Bir de benim çaldığım cura, dört telli, 12 perdeli ve iki seslidir. Piyasada bilinen cura ise, altı telli, 22 perdeli ve üç seslidir, tezene ile çalınır. Bilinen en ilkel yoluyla çalıyorum ben, şimdi bu köylerde bile kalmadı, hep değiştirdiler. Zaten, Avrupa'lıların beni ikide bir çağırmaları da bundandır. Bizde ise bırak devleti, sanat çevrelerinin bile haberi yok bundan..."

— Sayın Nesimi, eğitim durumunuzdan söz etmediniz? ...

"Hiç okula gitmedim. Bir çok halk ozanı gibi hayatın acıları, dertleri meydana getirdi benim kültürümü de. Yani bir adam, benim evinm yok diye türkü diziyorsa, kendisinin vaziyetinde olan binlerce insanı daha görmeli, görünce de düşünmeli bir iyice. Sınıf nedir, halk nedir diye düşünmeli..."

"..Beş on diplomayla geçmedim başa
İlmimi kötüye kullanmam haşa
Ne bir hırsız başım, ne zalim paşa
Hilesiz hurdasız halkdahım, halkım

Ne hain kıralım, ne bir zalim şah
Bunlardan uzakdır adil padişah
Ne ikiyüzlüyüm, ne oldum maşa
Hilesiz hurdasız halkdanım, halkım..."

— Genç ozanlar için önereceğiniz şeyler var mı, oldukça deney sahibi bir ozan olarak?

"İnsan sevgisi, halk sevgisi olmalıdır bir ozanın tek dayanağı...

"..Nesimi'ye bütün insanlar kardeş
Ne, gavur müslüman, sünni kızılbaş
Birleşip faşizme verilim savaş
Sen bensin, ben senim, ayrı değiliz..."

"... Nesimi, ayrı gayrı bilmeden
Ne din, ne ırk, fark gözetmeden
İnsanlar birleşip olsun tek beden
Bu birlik bağını çözen kalmasın..."

— Sayın Nesimi Çimen, bir gün bu bağı kimsenin çözemeyeceğine biz de yürekten inanıyoruz. Çok teşekkürler.

ÇOCUKLAR İÇİN YENİ BİR EDEBİYAT YARATMA

Yılmaz ELMAS

Günümüze değin süren bir tartışma konusu, çocuk edebiyatı sorunu. Bu soruna eğilen ilgi duyan yazar, sanatçı ve eleştirmenlerimizin görüşleri üç grupta kümelenmektedir: 1-ÇOCUKLAR İÇİN EDEBİYAT, 2-ÇOCUKLAR İÇİN AYRI BİR EDEBİYAT OLAMAZ, 3-ÇOCUK EDEBİYATI. Üç görüşü savunanlar kendilerince haklı gerekçeler ileri sürmektedirler. Avrupada yıllardır tartışılan bu konu, bizde henüz gündeme gelmiş ve birkaç yıldır tartışılır olmuştur. Bu tür tartışmalar süredursun , bizim için asıl önemli olan ÇOCUKLAR İÇİN YENİ BİR EDEBİYAT YARATMA'da neler yapmamız gerektiğidir.

Ülkemizde çocuk ve çocuk edebiyatı sorunu, el atılmamış çalışma alanlarımızdan biridir. Sayılacak kadar az olan birkaç güzel sanat değeri olan çocuk yapıtının dışında çocuk edebiyatı ürünü göstermek olanaksız. Ünlüsü, ünsüzü bütün yazarlarımız çocuk edebiyatımıza katkıda bulunmak için sanki birbirleriyle yarışıyorlar. Bu umut verici çabalar kıvandırmaktadır hepimizi.

Geleceğe kalıcı yapıtlar üretmek için yalnız yetenek, yalnız ünlü bir yazar olmak yetmemektedir. Günümüzün toplumsal ve teknolojik sorunlarını geleceğe kalıcı bir biçim ve özle yorumlayarak sunmak için belli konulara özen göstermek gerekmektedir. Bundan dolayıdır ki çocuklar için yaratılacak edebiyatın kapsamı, konuları, niteliği ve içeriği yazar, eleştirmen, eğitimci ve sanatçılar arasında tartışılmalıdır.

Bir ülkede çocuk kitaplarının konuları sorunu, o ülkede çocukların toplumsal eğitimlerinde izlenecek yol sorunudur. Ülkemizde eğitim, emperyalizmin çıkarları doğrultusunda yönlendirilmektedir. Eğitim, üreten değil tüketen, düşünen araştıran haksızlıklara karşı direnen değil, düşünmeden söylenenleri, istenilenleri yapan toplumsal eğitime dayalıdır. Bu yanlışlığa karşı mücadele vermek, işçi sınıfına dayalı parti ve siyasetlerle, demokratik kuruluşların yanında yazarlara düşen görevlerin başında gelmektedir.

Anadolu topraklarında yaşayan, yaşamış halkların geçmişinden temellenen düşünce biçimleri, toplumsal sorunlar içerisinde kökleri sökülüp atılamamış olan tutucu, gerici, ırkçı görüşleri, ekonomi ve toplum biçimleri ülkemizin emperyalizme bağımlılığının nedenleri konusunda bilimsel bir görüşü olmayan yazarlarımız çocuk edebiyatına kalıcı yapıt veremezler. Var olan düzenin değişmezliğini ve iyiliğini anlatan, bireyciliği savunan çocuk yapıtları burjuva ideolojisini temel aldıklarından sanatsal bir değeri olsa bile geleceğe kalıcı olamazlar.

Çocuklara emek süreçleri üzerine masal öykü ve destanlar sunulmalı, Bu süreçlerin olguları nasıl ürettiğini, üretilen bu olguların ulusları, düşün ve kuramları nasıl ortaya çıkardığını temel alan eserler onların anlayacağı dil ve biçimle yaratılmalıdır.

Düşünce özgürlüğünün yalnız emeğin özgürleşmesiyle sağlanabileceği, bunun kapitalist düzende hiçbir zaman gerçekleşemeyeceği, yalnız sosyalist toplumda özgürlüğün hayat bulacağı çocuklara sunulan yapıtlarda anlatılmalıdır.

İnsanoğlu taş devrinden yakın çağa, masalların efsanelerin yaratılışından Marx'ın öğretisine değin her konuda bilgi edinmesi gereken çocuğa edebiyat yoluyla bu konular verilmelidir. Bütün yapıtlarda bu öz işlenmelidir. Nesnel dünyayı burjuvazinin nasıl çarpıttığı, kendi çıkarları doğrultusunda nasıl kullanmak istedikleri anlatılmalıdır çocuğa.

ÇOCUKLAR için kurgusal ve eğitsel bir edebiyat yaratmada başarıya ulaşmak için, önce yalın, ilginç ve anlamlı yazma becerisine sahip, yetenekli yazarlara gereksinme duyulduğu bir gerçek.

Çocuklara, özel mülkiyetin başlangıcını ve o mülkiyetin, bugün insanın gelişmesinde nasıl en büyük engeli oluşturduğunu anlatmalıdır yazar.

Çalışan yığınların emek enerjisinin, özel mülkiyetin tasmasından ve kapitalistlerin yönetiminden kurtarmak için dünya halklarınca verilen savaşın her gün biraz daha ileri adım atarak başarıya ulaşacağı anlatılmalıdır.

Şu da unutulmamalıdır: Emek ve bilimden temellenmeyen masal ve öykülere çocuk edebiyatında yer verilmemelidir. Çocuklara bilimsel düşüncenin varsayım ve araştırmalarına dayanan masal ve öyküler anlatılmalı, romanlar yazılmalı.

Küçük ve genç okurlara seslenecek bir yazar onların yaşlarının gerektirdiği istem ve özelliklere özen göstermelidir. Böyle yapmazsa ne çocuğa ne de büyüğe uygun olmayan bir yapıt üretmiş olur.

Çocuğu tanımayan, onun diliyle konuşmasını bilmeyen, çağdaş toplumsal sorunlarına eğilmeyen, olaylara, çocuk edebiyatına emek verirken Marksizmi temel almayan hiçbir yazar bu alanda başarılı olamaz. Ülkemizde Çocuklar İçin yeni bir edebiyatın yaratılması hepimizin dileği olmalıdır.

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

16 — MEHMET BAYRAK

Çağatay Uluçay, yönetim yanlısı bu şairlerce yazılan türkülerin niteliğini ise şöyle belirliyor:

"Halk şairleri, zamanlarında türeyen ekşiyanın, yaptıklarını duyurmak, aşk ve savaş maceralarını canlandırmak, hayatını çizmek maksadıyla türküler, destanlar ve ağıtlar düzmüşlerdir. (...) Şairler, bunların çoğunu korku, nefret, kin, sevgi.... vb. gibi tesirler altında kalarak yazdıklarından dolayı objektif ôlamamışlardır denilebilir. (....) Bazen duydukları sevgi dolayısıyla kanlı katilleri kahraman, bazen de nefret ettikleri suçsuzları canavar şeklinde tasvir ettikleri çok görülmüştür. (....) Bu husus yalnız eşkiyalar için değil onları tenkil eden serdar ve devrin padişahı içinde vâriddir. Halk şairi, eşkiyayı yok eden serdara yaranmak için onu bir meydan muharebesi kazanan kumandan gibi gözlerimizde canlandırır"(27)

Divan şiirinde, bunun daha da ilginç ve komik bir görünüm kazandığını, eşkiyanın takibinde bile bulunmamış padişahın bir kahraman gibi anlatıldığını da burada vurgulayarak, sözü geçen türkülerden bazı kesitler vermek istiyorum. Sözkonusu şairlerin yönetim yanlısı olduklarını, şiirlerinin de bu yüzden kolaylıkla zamanımıza ulaştığını da anımsamamız gerekiyor.

Haydaroğlu aklın yok mu başında
Niçün Al-Osman'a âsi olursun
Her ne zulüm eyledinse dünyada
Ettiklerin bir bir bulursun
(.....)
Niçün otumazsın kendi halinde
Şimdi sensin cümle halkın dilinde
Bilmiş ol ki, Kara Ali'nin elinde
Türlü türlü azabile ölürsün
(Haydaroğlu Türküsü'nden)
Kaça kaça geçti ele çok şükür
Şer Himmed mürd oldu, iller donansın
(....)
Fevzi der, görüldü işte nâşları
Saray altına cem'oldu başları
Katl olundu cumle ebâ kuşları
Mürd oldu Şer Himmed, iller donansın
(Şer Himmet Türküsü'nden)

Kalenderoğlu, Osmanoğlu Türkülerinde de aynı yaklaşım biçimi egemendir.

Sanatçısı belli Halk şiiri ve Divan şiiri türündeki bu ürünlerin niteliklerini şöyle özetleyebiliriz:

1-Bu ürünler, belirli bir bakışla çeşitli boyutlarıyla bir eşkiyayı anlatırlar.

2- Bu tür türkü ve destanlarda abartı ögesi egemendir

3-Belirli bir kişiyi ve olayı anlatmak amacıyla yazıldıkları için genellikle sanatsal yanları zayıftır, hatta bazan yanlışlar taşırlar.

4-Kişilerin çevresinde olup biten olayları yansıttıkları için, —belirli bir görüşü yansıtsalar da— özellikle halk tarihi açısından büyük önem taşırlar.

ANONİM HALK TÜRKÜLERİNDE BAŞKALDIRI

Yaşar Kemal, bir konuşmasında, ekşiyalık bir gelenek olduğu için Anadolu'da eşkiya oyunları, eşkiya türküleri ve eşkiya halayları çıktığını söylüyor ve "memleketimizde çok zengin bir eşkiya edebiyatı var" diyor.

Gerçekten de, özellikle Halk şiirinde başkaldırı ve direnme edebiyatına kaynaklık edecek çok yoğun ürünlere rastlanıyor.

Böyle olması da kaçınılmazdır bir bakıma. Dedik ki, her türlü duygu, düşünce, dilek istek, iş ve eylemini türküyle anlatmış halk, ezilmişliğini, horlanmışlığını, bırakılmışlığını türküler yakarak anlatmış. Kısaca yaşamının her yönü, her alanı, her görünümü türküyle yoğrulmuş halkın. Böylesine türküyle içiçe geçmiş.

Ruhi Su, türkülerin bu yönünü ve gücünü şöyle vurguluyor:

"Türkü, insanla başlamış, bugünlere gelmiş. Böyle insanla başlayıp bugünlere gelebilmiş olan bir şeye ilgi duymayan kişi, insanın kendisine nasıl ilgi duyar diye düşünüyorum. Ne kendi memleketimde, ne de dünyada, halkı sevip de türküleri sevmeyen bir insana rastladım. Hele dünyanın bütün toplumcularında şaşılacak bir türkü tutkusu var. Bizim sünni halkımız, 'zanaatların en kötüsü saz, onu da belle bir duvara as!' demiş, ama sünniliğin o katı kuralları içinde gene de bunu diyebilmiş. Alevi halkımızsa saza (Telli Kur'an) der. Bana sorarsanız, milyonlarca yıldan beri oluşup gelen iki önemli şey var dünyada? biri insanın kendisi, biri de türküler"(28)

Ruhi Su, türkülerin sözleriniyse, "toplumu etkileyen olayları, toplumun içindeki sürtüşmeleri, halkın aydın kişileri olan halk ozanlarının düşüncelerini yansıtan belgeler" olarak nitelendiriyor.

Dedik ki, ya halk ozanları temsil ettikleri kitleye sözcülük ediyor, ya da halk doğrudan ortaklaşa ürünleriyle kendisini anlatıyor. Bu, efsane öykü, destan yada türkü biçiminde oluyor. Bu ortak ürünlerin en çarpıcısı, etkileyici hiç kukusuz saz eşliğinde ya da belirli bir ezgiyle okunan türkü oluyor. İşte bunun içindir ki, türkü halkın yaşamında çok anlamlıbir yer tutuyor.

Sınıflı toplumlarda çelişkiler ve buna bağlı hak isteyiciliğinden doğan başkaldırmalar, halk edebiyatında önemli ve yaygın bir türe kaynaklık ediyor. Biz bu doğrultudaki türküleri anlatı türküleri ya da eşkiya ve başkaldırı türküleri; bunlardan oluşan edebiyata da eşkiya edebiyatı ya da başkaldırı ve direnme edebiyatı diyoruz. Böyle bir bölümlemeyiyse hem toplu halk hareketlerini, hem de çeşitli toplumsal ve bireysel başkaldırı ve ekşiyalıkları kucakladığı için yapıyoruz.

Başkaldırı vedirenme edebiyatının çeşitli boyut ve niteliklerine geçmeden önce, sanıyorum genelde türkülerin doğuş ve oluşum sürecini görmek gerekiyor.

İlhan Başgöz, halk türkülerinin oluşum sürecini şöyle anlatıyor:

"Halk türküsünü, ilk ortaya çıkışında yaratan bir insan vardır.

(DEVAMI VAR)

27 — M.Çağatay Uluçay: Aynı yazı, s.86
28 — Ruhi Su: Günümüzde Türküler, Politika, 16.9.1976

Ege'de üç bölgeli

(Baştarafı 1. Sayfada)

Muğla AP Milletvekili Mandalinci, Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmesine karşı olmadıklarını belirterek şunları söyledi:

"Ege'de kumanda sahasına taalluk eden Rogers Planı, eğer gazetelerdeki şekli doğru ise, Türkiye için benim açımdan üzerinde durulması bile caiz olmayan, gayri ciddi bir teklif ve hatta bir aldatmacadır."

MSP'NİN GÖRÜŞÜ

MSP Genel Başkan Yardımcısı Şevket Kazan Rogers Planı ile ilgili görüşlerini şöyle açıkladı:

"Türkiye ile Yunanistan arasında bir konu olan Ege Kıta Sahanlığı ve Hava Sahası probleminin hal çaresi iki devlet arasında yapılacak görüşmelerde iki devletin kontrolünda bir statüye bağlanabilir. Bunun dışında ne Amerika'nın ne de NATO'nun her iki devletin karasuları dışında saha ile ilgili bir tasarruf hakkını Milli Selamet Partisi olarak katiyen tasvip edemeyiz. Bu bölge ne bir başka devletin ne de herhangi bir devletler topluluğunun tasarrufuna terkedilemez. Bu konuda herhangi geniş bir bilgiye sahip değilim. Ancak bu konuda verdiğimiz cevap bu konuda da ne düşündüğümüzü ortaya koymaktadır."

ÖZGÜR: "ULUSAL EGEMENLİKLE BAĞDAŞMAZ"

Milli Birlik Grubu Üyesi ve Senato Dışişleri Komisyonu Başkan Yardımcısı Senatör Selahattin Özgür şunları söyledi:

"Son günlerde basından öğrendiğimiz kadarı ile Ege'de üç bölgeli bir komuta sisteminin oluşturulması ile ilgili bir planın uygulanma çabaları başlamıştır. Ege'de Türk ve Yunan karasuları dışında kalan bölgenin sorumluluğunun bu bölge dışından bir ülkeye ve ittifaka bırakılması düşünülmez. Türkiye'nin Ege'de hakları karasuları ile sınırlandırılmaz. Böyle bir planı hiç bir Türk hükümetinin kabul edeceğini düşünemiyorum. İlke olarak bölge dışı ülkelerin o bölgenin sahiplerinin dışında hakimiyet hakkını kullanmasına karşıyım. Böyle bir düşünce Ulusal Egemenlik Hakları ile bağdaşmadığı gibi bölgede barışın kurulmasına da yardımcı olamaz."

YAKLAŞIM

(Baştarafı 3. Sayfada)

Görüldüğü gibi, latince "aksaçlı bilgeler" anlamına gelen senatörlerin fikirlerinin hiçbir bağlayıcılığı yoktur. Komisyon son olarak tasarıyı Millet Meclisine aktarır. Tasarı, Millet Meclisinde görüşülerek karara bağlanır.

Her iki meclisteki görüşmelerde de milletvekili ve senatörler, gider artırıcı ve gelir azaltıcı önerilerde bulunamazlar. Böyle bir işe kalkışabilmeleri için ellerinde 50 imzanın bulunması ve Komisyonun öneriyi benimsemesi gerekir.

Görüldüğü gibi, ipler hep siyasi iktidarın elindedir, yasama organı parlamento ise işlevsizdir, hele Sanatonun hiçbir etkinliği yoktur. Böyle bir süreçte emekçiler, kaynağı kendilerinden alınan vergilerden oluşan bütçe gelirlerinin nerede harcandığından haberdar bile olamamaktadırlar. Bu işin uzman işi, devlet işi olduğu söylenmektedir kendilerine.

Oysa ki her emekçi kıt kanaat geçinmek için ev ölçeğinde de olsa aile efradıyla bütçe oluşturmaya zaten yatkındır. Aritmetiğin 4 işlemini bilmek yeterlidir bu iş için. O halde ev ölçeğinde yaptığımız işi neden toplum ölçeğinde yapamayalım? İşte, tüm emekçileri "ot" konumuna sokup sorulması sürekli engellenen soru budur. Artık, "ot" yerine konarak keçilere yem edilmeyi istemediğimiz gibi "ot" olmak da istemiyoruz. Bunun için de boynumuzdaki davulun tokmağını kendi elimize geçirene dek -siyasi iktidarı alıncaya dek-bakanlıklarda, katma bütçeli kuruluşlarda çalışan memurlar, işçiler, teknik elemanlar olarak; üniversitelerdeki öğrenciler olarak en azından kendi kuruluşumuzun bütçesinin hazırlanmasında söz sahibi olmak talebinde bulunmalıyız. Düzenin sınırları elverdiğince bu demokratik hakkı talep etmeliyiz. Bu doğrultudaki çabamız en azından kitlelere "ot" olmakla olmamak arasındaki farkı gösterecektir. Bu da neyi hedeflediğimizi oldukça somut bir biçimde göstereceği için önemli bir kazanım olacaktır.

Millet Meclisi'nde 1980 Bütçesi tartışılıyor

(Baştarafı 1. Sayfada)

Maliye Bakanı Ismet Sezgin, bütçeden çok zamları ve yabancı sermayeyi savundu. Sezgin konuşmasında, KİT ürünlerinin eskiden düşük fiyatla satılmasının piyasada çift fiyat doğurduğunu, devlet zararına bir kısım aracının haksız yere zenginleştiğini, üstelik bu gelirlerin defterlere geçmediğini bildirdi. Kamu ve özel kesimin yaptığı zamları uzun uzun savunan Sezgin, yabancı sermaye konusundaki görüşlerini şöyle savundu:

"Doğuda, batıda, Çin'den Sovyetler Birliği'ne, Birleşik Amerika'ya kadar rejim ve siyasal, ekonomik koşulları ne olursa olsun, bütün ülkeler yabancı sermayenin peşinden koşarken, biz de yabancı sermayeye olumsuz bir yaklaşımla varılması, ne ekonomik ne de siyaset sanatına uygundur.

Bilindiği gibi Türkiye'de sermaye kıttır. Kıt olduğu için de nereden bulunursa bulunsun sağlanıp bundan yararlanmak gerekir. Bu gerçek ortadayken, yabancı sermayeye karşı baskıcı bir tavır takınmayı ekonomi ile bağdaştırma olanağı yoktur."

Maliye Bakanı Sezgin dış krediler konusunda bilgi verirken, rakamları karıştırdı, akreditif açılırken yüzde 100 yerine yüzde 50 peşin ödeme aranması gibi dünya bankacılık geleneklerindeki değişmeyle, kabul kredisi limitlerinin 300 milyon dolar arttırılmasını da yeni bir ek kredi gibi gösterdi. 3 milyon dolar'lık kredinin nereden geleceğini açıklayamayan İsmet Sezgin'in bu sözleri, "Hükümetin ve Başbakanlık Müsteşarı'nın kredilerden bir sonuç alınamadığı" şeklinde yorumlandı.

Sezgin, "Devlet olarak biz elimizden geleni yapacağız. Ama ülkenin kalkınması için durmadan çalışmak size düşmektedir" diyerek, kendi deyimiyle "Namuslu tüccar ve sanayiciler"e, evlerinde az harcama yapmaları için "Muhterem ev kadınlarına" çağrıda bulundu.

Sezgin'in "Ekonomik önlemlerin başarıya ulaşmaması halinde hürriyetçi demokrasi içinde insanlık haysiyetine yakışmayan yeni yollar aramakta güçlük çekeceğiz" şeklindeki sözlerinin anlamı kavranamadı.

ERBAKAN'IN KONUŞMASI

Hükümet adına konuşan Maliye Bakanı Sezgin'den sonra MSP grubu adına MSP Genel Başkanı Erbakan söz aldı. Erbakan, hükümetin anarşi konusunda hiç bir tedbir almadığını söyleyip "kapı kapı dolaşacağınıza milletin meselelerini halledin, bu meselelerle uğraşın" şeklinde konuştu. Erbakan daha sonra, "İzmir olaylarının sebebi, burda açıkça söylüyorum, sizsiniz. İşiyle, ekmeğiyle uğraşan insanların üzerine silahla zulümle gidilmez" dedi. Erbakan'ın bu sözlerine karşı AP grubu sıralarından büyük tepkiler görüldü, gürültüler dakikalarca sürdü.

Erbakan daha sonra konuşmasını şöyle sürdürdü:

"22 aylık Ecevit hükümeti zamanında artan ekonomik sıkıntılar, Demirel'in üçüncü iktidar ayında daha da hızlanarak büyüyor. İki büyük parti de vergiyi fakirden alıyor. Her ikisi de krediyi sadece zenginlere veriyor. İkiniz de montajcı ve gazozcusunuz. İkiniz de müstemleke tipi kalkınmacısınız." Daha sonra sözü bütçeye getiren Erbakan, hükümetin getirdiği 770 milyar liralık bütçenin aslında % 80'i bulan enflasyon hesaba katılırsa, 450 milyar lık bir bütçe olduğunu ve milletin bu bütçeye sığmayacağını, bu bütçeyle yatırım yapılamayacağını ifade ederek, "Bu bütçeyle siz sadece 3 tane yüzme havuzu yaparsınız, başka bir şey yapamazsınız" dedi ve ekledi "bütçe Doğu ve Güneydoğu'ya hiç hizmet getirmeyecek, bölgeler arasındaki dengesizliği artıracaktır. Bu bütçe bu dengesizliği artırarak bölücülüğe hizmet edecektir. Üniversitelere giriş sınavlarında, eğitimce geri bırakılmış Doğu ve Güney doğulu çocuklar üniversitelere giremez. Öneriyorum, Doğu ve Güneydoğu illeri çocuklarına bir kontenjan ayrılmalı, her ilden nüfusuna göre öğrenci üniversitelere girebilmelidir."

Erbakan, bütçe hizmet bütçesi değildir. Bu trilyonluk bir enflasyonist bütçedir. Bu bütçe ile yatırım yapılamaz. Bu bütçe ile köy okulu yapılamaz. Tamir bile edilemez." diyerek, Maliye Bakanının bütçeye taktığı niteliklerin hiç birinin bu bütçede olmadığını belirtti.

Ekonomik önlemlere de değinen Erbakan, "siz bu adımları Türkiye'yi kurtarmak için değil İMF emrettiği için attınız. Biz bu filmi iki kez seyrettik. Geçen yıl bir kez daha seyretmiştik" dedi. "Demirel'in bu emri unutturmak ve zamları devalüasyonu haklı göstermek için bir takım bilimsel kılıflar hazırladığını ve "beş kabulden hareket ettiğini" ifade eden Erbakan, "ama bu atılan adımlar kurulduğu söylenen bina bu beş yerden çatlayacaktır" dedi. Daha sonra, "bütçe açık verir, vergi, KİT açık verir, zam yaparsınız, siz hükümet misiniz, otomat mısınız" diye sordu.

Erbakan konuşmasının sonunda bu hükümeti düşürmenin AP'ye hizmet olacağını bildirerek, iki ay daha bu hükümetin beceriksizliklerinin milletin şuuruna yerleşmesi için bütçeye beyaz oy vereceklerini açıkladı.

Yağ fiyatları

Ürün Cinsi	Fabrika (TL)	Toptan (TL)	Perakende (TL)
1 Mutfak Margarinleri			
a) Tene kutu ambalajlı			
2 Kg.	175.—	185.—	205.—
5 Kg.	410.—	435.—	480.—
10 Kg.	1.380.—	1465.—	1600.—
b) Karton kutu içinde plastik ambalajlı			
2 Kg.	150.—	160.—	175.—
5 Kg.	375.—	400.—	440.—
2, Sofra Margarinleri			
a) Kağıt ambalajlı			
125 Gr.	9,85	10.50	11.50
250 Gr.	19.50	20,75	22.50
500 Gr.	39.—	41.50	45.—
b) Plastik ambalajlı			
250 Gr.	23,75	25.—	27,50
500 Gr.	44.—	46.50	50.—
c) Karton kutu içinde plastik ambalajlı			
500 Gr.	39.—	41.50	45.—
2 Kg	145.—	155.—	170.—
5 Kg	350.—	370.—	410.—
3. Rafine-vinterize ayçiçek yağları			
a) Teneke kutu ambalajlı			
1/2 Kg	47.50	50.—	55.—
1 Kg	85.—	90.—	100.—
2 Kg	167.50	177.50	195.—
4 Kg	310.—	330.—	360.—
5 Kg	385.—	410.—	450.—
10 Kg	725.—	770.—	845.—
18 Kg	1.280.—	1.360.—	1.490.—
b) Cam şişe ambalajlı			
1/2 Lt.	32.50	35.—	40.—
1 Lt.	62.50	67.50	77.50
1 1/2 Lt.	95.—	102.50	115.—
2 Lt.	125.—	135.—	150.—
4. Rafine—vinterize pamuk yağları			
a) Teneke kutu ambalajlı			
1/2 Kg	47.50	50.—	55.—
1 Kg	85.—	90.—	100.—
2 Kg	167.50	177.50	195.—
4 Kg	310.—	330.—	360.—
5 Kg	385.—	410.—	450.—
10 Kg	725.—	770.—	845.—
18 Kg	1.280.—	1.360.—	1.490.—
b) Cam şişe ambalajlı			
1/2 Lt	32.50	35.—	40.—
1 Lt	62,50	67.50	77.50
1 1/2 Lt	95.—	102.50	115.—
2. Lt.	125.—	135.—	1[illegible]0.—

Tebliğe göre, rafine soya yağları azami rafine—vinterize pamuk yağı fiyatları ile satılacaktır. Rafine haşhaş azami rafine mısırözü yağı fiyatları ile satılacaktır. Cam şişe ambalajlı sıvı bitkisel yağların azami satış fiyatları depozito bedellerini kapsamamaktadır.

Azami depozito bedelleri ise şu kadar saptandı:

Yarım litrelik cam şişe 20 lira, 1 litrelik cam şişe 30 lira, 1,5 litrelik cam şişe 40 lira, 2 litrelik cam şişe 50 lira. Satış anında alıcıdan talep edilecek olan bu tutarlar, şişeler iade edildiği taktirde alıcıya geri verilecektir.

Sıvı bitkisel yağlarla margarinlerin tesbit olunan ambalaj ve fiyatlar dışında satışı yasak olacaktır. Söz konusu maddelerin tespit olunan satış fiyatlarına her türlü kâr, nakliye, sigorta ve yükleme-boşaltma giderlerinin dahil edildiği, nakliye ve sigorta yükleme-boşaltma giderlerinin toptancılar tarafından karşılanacağı da tebliğde yer almaktadır.

DÜZELTME

Gazetemizin dünkü 1. sayfasında yayımlanan Türk-İş'le ilgili haber ve yorumlarda tashih hataları yüzünden bazı yanlışlıklar meydana gelmiştir. Haberimizin spotunda doğru olarak verdiğimiz "Türk-İş Genel Yönetim Kurulu Olağanüstü toplanacak" şeklindeki cümle, devam sayfamızda "Türk-İş Genel Kurulu olağanüstü toplanacak" şeklinde çıkmıştır. Düzeltir, okuyucularımızdan özür dileriz.

NE ALIRSAN 12,5

Açığa

(Baştarafı 1. Sayfada)

maaşlarının ödenmediği bildirildi.

Kahramanmaraş katliamını kınadıkları gerekçesiyle, Tuzluçayır Lisesi'nde görevli 47 öğretmen geçen ay açığa alınmışlardı.

Edinilen bilgiye göre, Şubat maaşlarını almak üzere başvuran öğretmenlere "27 Aralık 1979 tarihinde açığa alındıkları, Ocak ayı maaşlarının tam olarak ödendiği belirtilerek, asıl kendilerinin idareye borçlu olduğu, borçları bitince maaşlarını alabilecekleri" söylendi.

Öğretmenler açığa alındıklarına dair bildirimleri 30 Ocak 1980 tarihinde tebellüğ ettiklerini, Ocak ayı maaşlarını iade etmelerinin sözkonusu edilemeyeceğini, dolayısıyla borçlarının olmadığını bildirerek, Şubat maaşlarını üçte bir olarak istediler. Bunun üzerine saymanlıkta işlemlerin uzadığı ileri sürülerek, maaşların ödenmesinin geciktiği yanıtını aldılar.

ÖĞRETMEN KIYIMINA KARŞI ÇIKAN AKÇAKOCA İLÇE İDARE KURULU ÜYELERİ SÜRGÜN EDİLDİ

Kahramanmaraş olaylarının yıldönümünde derslere girmedikleri gerekçesiyle haklarında soruşturma açılan öğretmenler için "adli koğuşturmaya gerek yoktur" kararı alan Akçakoca İlçe İdare Kurulu üyeleri Bolu Valiliği'nce çeşitli illere sürüldü.

Akçakoca İlçe İdare Kurulu üyeleri olan Yazı İşleri Müdürü Cemal Gündüz, Mal Müdürü ve vekili Hayri Şahanoğlu, Hükümet Tabibi Dr.Fikret Acar, İlköğretim Müdürü Hüsnü Gonca, Ziraat Teknisyeni Şinasi Güzey, hükümet veteriner vekili Behçet Bal ve Akcakoca Kaymakamı Metin Alp'ın imzalarını taşıyan 1781 nolu kararda: söz konusu 8 öğretmenin eylemlerini münferiden yaptıkları, gerek öğrencileri ve gerekse halktan hiç kimseyi eylemlere katılma konusunda zorlamadıkları belirtildi ve "Tüm bu nedenlerle adli koğuşturmaya gerek olmadığı, dolayısıyla da haklarında memurun muhakematı yasasının tatbikine mahal bulunmadığına ve gereğinin yapılması için dosyanın kaymakamlık makamına gönderilmesine karar verildi" denildi.

İlçe İdare Kurulu'nca alınan bu kararın Bolu Valiliği'nce öğrenilmesinden sonra İlçe İdare Kurulu üyelerinin çeşitli illere tayin edildikleri öğrenildi.

Olay öğretmen kıyımlarından sonra kıyımlara katılmayan dürüst memurlara gözdağı verilmesi şeklinde yorumlandı.

DANIŞTAY'A DAVA AÇILIYOR

İktidar değişikliğiyle birlikte başlayan Milli Eğitim'deki kıyımlara paralel olarak, İstanbul'da Milli Eğitim Müdür Yardımcılığı görevlelerinden alınıp, İstanbul Belediye hudutları dışına atamaları yapılan 13 öğretmen, haklarını aramak için Danıştay'a dava açıyor.

Müdür yardımcılığından alınarak, bakanlıkça yer gösterilmek üzere tayinleri yapılan 13 Milli Eğtim eski müdür yardımcısının görevden alınmalarına 657 sayılı kanunun 71 ve 76 ncı maddeleriyle, Valilik yazısı gerekçe gösteriliyor.

Öte yandan, Bakanlıkça düzenlenen içtihat kararında, görevden alınan ve ortaokullara tayin edilen 13 öğretmen hakkında, "Danıştay 5. dairesinin 8.12.1975 gun ve esas 1975/3756, karar, 1975/8053 sayılı kararında, yapmakta olduğu görevde başarısızlığı ve herhangi bir kusuru saptanmamış olan davacının, kamu yararı yönünden haklı ve yeterli görülecek bir neden ve somut delil olmadan ve keza hizmetin daha iyi yürütülmesini bağlayacak bir neden bulunmadan sadece kazanılmış hak aylık derecesinin korunduğundan bahisle (...) atanması için yapılan işlemde kanun maksadına, kamu yararına ve hizmet gereklerine uyarlık bulunmadığından iptaline karar verilmiştir" denilerek, yapılan tayinin kamu yararına olduğu öne sürüldü...

TÖB-DER'Lİ ÖĞRETMENLERİN TEPKİSİ

13 Milli Eğitim eski Müdür yardımcısının görevinden alınarak belediye hudutları dışında ortaokul öğretmeni olarak atanması, yerlerine ise MHP'lilerin göreve getirilmesi, TÖB-DER'li öğretmenlerce tepkiyle karşılanırken, birçok TÖB-DER'li öğretmen bu atamaları kınayarak, "gösterilen gerekçe yetersizdir. Vali mektubu gerekçe olamaz. Görevde bulunan Vali, sözkonusu arkadaşlarımızla birlikte hiç çalışmamıştır. Bu nedenle onların çalışmaları hakkında bakanlığa bilgi aktarmada yetersizdir. Üniversite mezunu olan arkadaşlarımızın evlerinden en uzak yerlere tayinlerini haksızlık olarak karşılıyoruz. Dereceleri kalacak deniyor. Oysa aldıkları ücretler değişmektedir. Zaten burda amaç Milli eğitimi faşistleştirmektir. Arkadaşlarımız hakkında tavsiye ve bilgiler de bu amacı taşıyan faşistlerce verilmiştir" dediler.

Görevinden alınarak tayini yapılan öğretmenler arasında MC döneminde görevden alınıp, daha sonra Danıştay kararıyla geri dönen Bülent Uğur, Ali Arıkan gibi isimler de var. Sözkonusu tayinlerin sadece ilerici ve demokratlara yönelmediği, Milli eğitimi tümüyle MHP'lilerle doldurma amacı taşıdığı ve müdürlükte görevde bulunan bazı AP eğilimli görevlilere de benzer uygulamaların yöneleceği sızan haberler arasındadır.

Cibali TEKEL'de direniş sürüyor

HABER MERKEZİ

GIDA-İŞ ile TEKEL yetkilileri arasında bağıtlanan uzlaşma protokolünü benimsemeyen Cibali Tekel Fabrikası işçileri direnişlerini sürdürmeye karar verdiler.

Direnişlerini sürdüren Cibali Tütün işçileri, bağıtlanan uzlaşma protokolünün taleplerini karşılamadığını, alındığı söylenen hakların yetersiz olduğunu belirterek, kendilerine yönelen baskıları da kınadılar.

Bilindiği gibi Tekel işçileri, İşçi Temsilcisi Selahattin Çakmak'ın faşistler tarafından öldürülmesinden sonra can güvenliklerinin kalmadığını ve iki yıldan beri toplu sözleşmenin bağıtlanmamasını ileri sürerek direnişe geçmişlerdi.

Anayasa

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ankara Üniversitesi rektörlüğünce Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'ne (AİTİA) bağlı Tıp Fakültesi aleyhine açılan davada Danıştay'ın işlemin iptaline karar vermesi ve "akademilere bağlı fakülte kurulamayacağını" bildirmesi üzerine çeşitli illerde akademilere bağlı 30'a yakın fakültenin durumu tartışma konusu olmaktadır.

Danıştay'ın bu kararına uyulması halinde yalnız Ankara Tıp Fakültesi değil akademilere bağlı 30'a yakın fakültenin kapatılması gerekeceği, bu durumda 100 binden fazla öğrencinin boşlukta kalacağı bildirilmektedir.

HAVA—İŞ THY

(Baştarafı 1. Sayfada)

ğunu söyledi. Öztürk grev uygulamasına bugün akşamdan itibaren THY'nin Türkiye'deki bütün işyerlerinde başlanacağını bildirdi.

Hava-İş Sendikası Genel Başkanı Öztürk THY çalışanlarının halen 1977 yılı ücretleriyle görevi sürdürdüğünü kaydederek uyuşmazlıkla sonuçlanan Toplu-İş sözleşmesi görüşmelerinde THY yetkililerinin işçilere ancak % 13 zam verileceğini söylediklerini bunun da bu ortamda çok düşük bir rakam olduğunu belirtti.

Hava-İş Sendikası Genel Başkanı Öztürk özetle şöyle dedi:

"Grevin fiili uygulamasına yasal hakkımız olmasına rağmen bir hafta geç başlamamız iyi niyetimizin bir belirtisidir. Türk Hava Yolları işvereni ise konuyu hiçbir şekilde ciddiye almamıştır. Yarın akşamdan itibaren THY'nin tüm işyerlerinde grev uygulamasını başlatacağız."

İzmir Gültepe'deki operasyonda 3 polis öldürüldü 200 kişi de yaralandı

İZMİR (DEMOKRAT)

İzmir Gültepe semtinde güvenlik kuvvetlerinin dün sabah giriştikleri silahlı operasyon sırasında üç polis öldü, 200 kişi de yaralandı. Sokağa çıkma yasağının ilan edildiği Gültepe'de çok sayıda kişinin de gözaltına alındığı bildirildi.

Izmir Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden edinilen bilgiye göre, operasyon dün sabah saat 07.00'de başladı, jandarma tarafından çevresi kuşatılan Gültepe semtinde de polis aramaya girdi.

Gültepe'de güvenlik kuvvetleri ile silahlı kişiler arasında yoğun bir biçimde süren çatışmalar sırasındaİsmail Yürümez, Mehmet Erol ve Cemil Özel adlı polislerin öldüğü bildirildi. Çatışmaların sürdüğü bölgelere girilemediği için çatışmalar sırasında ölen ve yaralananların sayısı hakkında kesin bilgi edinilemediği, bu nedenle ölü ve yaralı sayısının daha çok olabileceği bildirildi.

Çatışma sürerken, İzmir Valisi Nazmi Çengelci, Gültepe semtinde sokağa çıkma yasağı ilan etti. Sokağa çıkma yasağına karşın gerek Gültepe gerekse Altındağ, Mersin, Pınar, Çamlık ve Kuruçay yörelerinde güvenlik kuvvetleri ile gruplar arasındaki çatışmaların yer yer sürdüğü bildirildi.

Yetkililer, operasyon sırasında güvenlik kuvvetleri ile çatışan gruplardan da vurulanlar olduğunu, çok sayıda kişinin yakalanarak, gözaltına alındığını açıkladılar.

Belediye hoparlöründen sokağa çıkma yasağının anons edilmesine karşın yasağa uyulmadığı ve çatışmaların yer yer sürdüğü bildirildi. Çatışma sırasında 3'ü ağır 5 polisin yaralandığı, silahlı çatışmaya giren gruptan da yaralananlar olduğu öğrenildi.

GÜLTEPE'YE YÜRÜYÜŞ

Gültepe'de sokağa çıkma yasağına karşın, halkın yasağa uymadığı ve güvenlik kuvvetleri ile silahlı gruplar arasında çatışmaların yoğun bir biçimde sürdüğü bu arada Mersinpınar Kokluca, Kuruçay, Boğaziçi semtlerinden de bazı silahlı grupların Gültepe'ye doğru yürüyüşe geçtikleri bildirildi. Emniyet yetkilileri bu yürüyüşün, bir dayanışma yürüyüşü olduğunu belirttiler.

Gültepe'de karşılıklı uzun menzilli silahlarla süren çatışma sırasında yer yer polis panzerlerine patlayıcı maddelerin atıldığı ve bazı panzerlerin işlemez hale geldiği öne sürülürken, güvenlik kuvvetlerinin çok sayıda kişiyi silahları ile birlikte ele geçirdiği bildirildi.

Emniyet yetkililerinne göre, Gültepe'de çatışan silahlı kişiler, gruplar halinde geriye çekilerek, Çamlık yöresindeki Kıbrıs Şehitleri İlkokulu arasındaki emekli bir öğretmene ait eve sığındılar. Çelik yelekli polis timleri bu ev ile ilkokula girerek içerde bulunan 30 kişiyi yakaladı.

Bu arada, Gültepe'de polis panzerlerini etkisizleştirmek amacıyla, açık arazide ve Gültepe'ye giriş yollarında birçok mevziin kazıldığı bildirildi.

HASTANEYE BASKIN

Gültepe'de çatışmalar sürerken, 150 kişilik silahlı bir grup çatışmalarda yaralananların tedavi edildiği SSK Tepecik Hastanesine geldi.

Boğaziçi semtinden hastane yönüne ateş açarak gelen 150 kişilik silahlı bu grubun önü güvenlik kuvvetleri tarafından kesildi. Yere yatırılarak üzerleri aranan kişiler, daha sonra gözaltına alındı.

Bu arada güvenlik kuvvetleri ile silahlı çatışmaya giren ve iki polisi yaraladığı öne sürülen Çobançeşme'de berberlik yapan İsmet Yüceyurt adlı kişinin de vurularak yaralandığı bildirildi. SSK Tepecik Hastanesine kaldırılan İsmet Yüceyurt'un sağlık durumunun ağır olduğu söylendi.

GÜRÇEŞME'DE ÇATIŞMA

Güvenlik kuvvetleri ile silahlı gruplar arasındaki çatışma, Gültepe'nin civar yörelerinde de devam etti. Gürçeşme'de demiryolu kenarındaki çatışmada ağır şekilde yaralanan polis memuru, hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı. Yaralı polis memurunun kimliği açıklanmadı.

GÖZALTINA ALINANLARDAN 500'ü SERBEST BIRAKILDI

TARİŞ Çiğli İplik Fabrikası'nın boşaltılması sırasında gözaltına alınan 700 kişiden 500'ünün sorgulamasının tamamlanarak serbest bırakıldığı, 200 kişinin ise henüz gözaltında olduğu bildirildi.

POLİSİN TUTUMU KINANDI

İzmir olayları sırasında güvenlik kuvvetlerinin işçilere ve halka karşı takındığı tutum protesto edildi. Ege Bölgesi Zabıta Memurları ve Emeklileri Dayanışma Derneği (EGE—ZAB—DER) tarafından basına yapılan açıklamada, TARİŞ'teki direnişi bastırma eylemi sırasında halkın yanısıra üniformalı arkadaşlarının da polis tarafından dövüldüğü ve hakarete uğratıldığı belirtilerek şöyle denildi:

"Belediye de çalışan Zabıta memuru arkadaşlarımız "Üniforma giymiş anarşistler denilerek korkunç şekilde dövülmüşler ve çok ağır hakaretlere uğramışlardır. Yasalara göre kurulmuş özel kolluk gücü olan ve resmi üniforma ile görev yapan üyelerimize ve emekçi halkımıza karşı girişilen bu toplu katliam provalarını ve tertipleri son gücümüzle protesto ediyor ve diyoruz ki; Egemen çevreler ve onların uşakları ne yaparlarsa yapsınlar emekçi yığınların mücadelesi durdurulamayacak ve onlar layık oldukları yere, tarihin çöplüğüne atılacaklardır."

Yugoslavya'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

son derece kritik bir duruma girdiğini açıkladılar. Doktorlar harcanan tüm çabalara karşın Tito'nun durumunun umutsuz olduğunu söylediler.

Öte yandan 270.000 kişilik Yugoslav ordusunun yüksek düzeyde bir alarma geçtiği yolunda belirtiler bulunmuyor. Bir açıklama yapan Devlet Başkanlığı Ulusal Savunma Konseyi, "silahlı güçlerin geliştirilmesine ilişkin görevlerin ve hazırlanan planlara göre yapılan ülkenin savunma hazırlıklarını" ele alan bir toplantı düzenlendiğini bildirdi.

Ankara

(Baştarafı 1. Sayfada)

olanların ise koyun eti fiatından işlem göreceğini açıkladı.

Encümen hazır kıyma satışlarını da açıklayarak müşterinin gözü önünde istediği kadar kıyma yapılarak verilmesini, aksi davranışta olanların cezalandırılacağını belirtti.

Son karara göre kasaplar tüccardan istedikleri fiata et alabilecekler ve bunun üzerine % 20 kâr koyarak yüksek fiyatla et satışı yapabileceklerdir.

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu–İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3296/54

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE KOŞULLARI

İLAN KOŞULLARI

İLAN REKLAM BÜROSU

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41

İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75

Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No 96

ŞU BÜTÇE DEDİKLERİ...

İNCELEME ARAŞTIRMA SERVİSİ–3

Vergilerin büyük çoğunluğunu emekçi halk ödüyor

Genel bütçe gelirleri, vergi dışı gelirler, özel gelirler ve fonlar ile diğer gelirlerden oluşur. Bu kalemler içinde en önemlisi vergi gelirleridir. Verginin en büyük kısmı emekçi halk tarafından ödenir. Devlet, halktan topladığı bu vergilerle sermaye çevrelerinin kârlılığını artırmaya yönelik bir çok faaliyette bulunur.

Önce genel bütçe gelirleri içinde vergi gelirlerinin payına bakalım: 1973'de genel bütçe gelirlerinin %89'u, vergi gelirlerinden oluşmaktadır. 1980 yılı için bu oran, vergi gelirlerinde %5 2'lik bir artış sağlanacağı varsayılarak % 91 olarak öngörülmüştür.

Vergi gelirlerinin emekçi halk tarafından ödendiğini kolaylıkla gösterebiliriz. Bunun ilk ölçütü, vergi gelirleri içinde dolaylı ve dolaysız vergilerin paylarına bakmaktır. Dolaysız vergiler, doğrudan gelirden alınan vergiler, dolaylı vergiler çeşitli mal ve hizmetler satın alınırken alınan şeyin fiyatı içinde ödenen vergilerdir. (Örneğin PTT hizmetleri vergisi, Spor-toto vergisi, nakliyat vergisi, damga vergisi, şekerden, tekel maddelerinden alınan üretim, tüketim vergileri vb.) 1973'de dolaysız vergilerin vergi gelirleri içindeki payı %42'yken, bu oran 1978'de %57'ye çıkmıştır. Dolaylı vergilerin payı ise aynı dönem içinde %58'den %43'e düşmüştür. Dolaylı vergiler özünde eşitsiz bir vergilendirmeyi içerir. Ekonomik durumu çok farklı olan bir çok insan vergiye tabi herhangi bir malı alıp tükettiğinde aynı miktarda vergi ödemiş olur. Bu nedenle özellikle geniş halk kitlelerinin tükettiği mallar ve hizmetler üzerindeki vergiler kaldırılmalıdır.

Vergilerin emekçi halk tarafından ödendiğinin ikinci ölçütü, vergi gelirlerinin kendi içindeki dağılımda en

Gelir vergisinin ise en önemli kısmını işçi ve memurlar, yani ücretliler ödemektedir. Aşağıdaki çizelge, beyanname çeşitleri itibariyle gelir vergisi ve mükelleflerini göstermekte olup, en son verileri 1976 yılına aittir.

Çizelgeden, götürü mükellefler sınıflandırması altında bulunan ve tüm vergi mükelleflerinin %14.6'sını oluşturan hizmet erbabının, serbest meslek erbabının, ticaret ve sanat erbabının, tahsil edilen gelir vergisinin sadece %0,04'ünü ödediği görülmektedir. Serbest meslek erbabıyla, ticaret ve sanat erbabı, yıllık kazançları milyonları bulan tüccarları, avukatları, doktorları vb.ni de içermektedir. Bunların sürekli zarar ya da çok düşük kazanç göstererek yılda ödedikleri ortalama vergi 274 liradır.

Yıllık beyanname verenler kapsamına girenler ağırlıkla özel girişimcilerdir. Bunların 1976 yılında ödedikleri ortalama vergi 14261 lira olmuştur. Her yıl milyonlarca lira kazanan sanayiciler vb. lerince ödenen bu vergi görüldüğü üzere ücretlilerin ödediğinden biraz fazladır.

Muhtasar beyannameye girenler içinde yer alan ücretliler, toplum mükelleflerin %65.1'i olup, tahsil edilen gelir vergisinin %64.4'ünü ödemektedirler. Ücretlilerin vergileri daha ücretlerini almadan kesildiğinden vergi kaçırmaları söz konusu değildir. Bu nedenle 1976 yılında kişi başına ödedikleri ortalama vergi 9483 liradır. İşçi ve memurlar, bu yılda (1976'da), gelirlerinin ortalama %35–40'ını gelir vergisi olarak ödemişlerdir. Ödedikleri dolaylı vergiler de Maliye Bakanlığı'nın bir çalışmasına göre, gelirlerinin % 10'u dolayındadır.

Buna göre, işçi ve memurların aldıklarının yarısı vergiye gitmiştir. Ücretlilerin, gelir vergisinin en önemli kısmını ödüyor olmasındaki adaletsizlik o kadar açıktır ki, sermaye çevreleri ve onların sözcüsü hükümetler de bu gerçeği kabul eder olmuşlardır. Özellikle asgari ücretin vergi dışı bırakılması, sermaye çevrelerinin sözcülerinin sık sık dile getirdiği bir istem haline gelmiş ve Demirel hükümeti de 1980 yılı içinde bunu gerçekleştireceğini vaat etmiştir. Ama sermaye çevreleri bunu isterken amaçladıkları işçi ve memurların vergi yükünün azaltılması değildir. Onlar, verginin azalmasıyla ücretlerde meydana gelecek göreli artışı öne sürerek yeni artış taleplerini önleme yoluna gidebileceklerini ummaktadırlar.

YARIN
BÜTÇE HALK KATILIMIYLA OLUŞTURULMALIDIP

GELİR VERGİSİ YÜKÜMLÜLERİ NE KADAR VERGİ VERİYORLAR

Beyanname Çeşitleri	Mükellef Sayısı	%	Tahsil Edilen Gelir Vergisi (MilyonTL)	%	(1976) Mükellef Başına Ödenen ortalama Vergi (TL)
Genel Toplam	4862461	100.0	46588.7	100.0	9581
Yıllık Bey.verenler	972664	20.0	13871.3 (*)	29.8	14261
Götürü Mükellefler	708113	14.6	194.1	0.4	274
–Hizmet Erbabı	32303	0.7	13.4	-	415
–Serbest Meslek Erb.	16823	0.3	9.4	-	559
–Ticaret ve Sanat E.	658987	13.6	171.3	0.4	260
Muhtasar beyannameye girenler	3181684	65.4	32523.3	69.8	10222
–Ücretliler(**)	3163400	65.1	30000.2	64.4	9483
–Kurumlar stopaj	18284	0.3	2523.1	5.4	137995

(*) — Hesaplanan gelir vergisinden, emlak vergisi ve götürü mükelleflerin ödediği vergi düşüldükten sonra kalan gelir vergisinin tahsil edilen kısmı.
(**) — Genel bütçeye dahil ücretlileri de kapsar.
Kaynak: Maliye Bak. Bütçe Gelirleri Yıllığı 1977–78, s. 65

"Bütçe emekçilerin sorunlarına çözüm getirmeyi amaçlamıyor"

Kadir KAPUAĞASI

"Taşı toprağı altın İstanbul" diyerek gelmiş taa Adana'dan buralara. Şimdi el kapısında berberlik yapıyor birkaç kuruşa...

Bas bas bağırıyorlar "küçük esnaftan yanayız" diye..

Cennet mahallesine doğru gidiyoruz. Hürriyet caddesi boyunca önünde kimsenin dizilemediği vitrinler, kapı önlerinde umutsuzca müşteri bekleyen esnaflar ve diğerleri. Selam vererek bir berber dükkanına giriyoruz, bir tek müşterinin bulunması bizi şaşırtıyor biraz...

-Hayırdır, pek kimseler yok galiba...

-Millette berbere verecek para var mı ki?

–İşinizde aksama mı var yani?

—Olmaz olur mu kardeşim, olmaz olur mu. Vatandaş ister istemez berberden vazgeçiyor.

-Bu yılki bütçe konusunda ne düşünüyorsunuz?

—Bas bas bağırıyorlar "küçük esnaftan yanayız" diye. Kapısını aşındırmadığım banka kalmadı, bir elli bin lira olsun kredi alamadım, onun için el kapısında sürünmekten de kurtulamadım bir türlü. Sormak lazım onlara, dükkan paraları binliklerle atbaşı yarış ediyor bu konuda kaç lira ödenek koydular bütçeye?

Ve traş olmakta olan genç arkadaş karışıyor söze.

—Madem laf bütçeden açıldı, sor bakalım onlara. Benim gibi tam üç senedir iş bulamamış birine ne vermeyi düşünüyorlar, bu yılki bütçede??

–Adınızı sorabilir miyim?.

-Boş ver hemşerim adımı. Ha Ali, ha Veli ne farkeder. Sanki diğer milyonların benden bir farkı mı var?

–Haklısın demekten başka bir şey gelmiyor elden, diyoruz ki, kapı açılıyor bir genç arkadaş tutuyor kolumdan

- Gel benimle gel de dertleşelim seninle.

Berberden çıkıp birlikte bir tatlıcı dükkanından içeri süzülüyoruz. Yalnız biz varız içerde.

-Şimdi beni dinle ... diyor. "Şimdi beni dinle' Kendilerinin yapıp, kendilerinin bildiği bütçe onların bütçesidir. Yaparken vatandaşa mı danışıyorlar sanki?

Devlet bütçesinin halkı kayırması, kollaması lazım, ama bizdeki bütçede o ne gezer. İşsizlik gençliğin canına tak etmiş. Bu iş böyle gitmez, buna bir hal çaresi bulmak, kötü gidişe dur demek lazım. Biz bu ülkenin gençliği isek, bizi dedikleri kadar seviyorlarsa, bütçeyi ona göre ayarlamak zorundalar. Ben bu bütçeden bir şey ummuyorum doğrusu, çünkü bizim sorunlarımıza çözüm getirmeyi amaçlayan bir şey yok ki.

Allahaısmarladık diyerek kalkıyorum.

"Millette tek lira yok ki harcasın"

"Hevesim çoktu okumaya, ama para olmayınca ne yazar. Suyun başını devler tutmuş, biz boş beşik gibi sallanıyoruz ortalıkta. Büyüklerimiz utansın." İçine köz düşürmüş okul okuyamamak, "El kapısında çalışmak çok zor" diyor. "Çok zor"....

Kemal Çekin'in yanından ayrılarak, tatlıcının yanıbaşındaki yufkacı dükkanından içeri süzülüyorum. Genç bir hanım "Yarım kilo yufka" diyor. Ve soruyoruz bayanın dükkandan çıkmasını bekledikten sonra, üstü başı un içindeki yufkacıya.

-Nasıl gidiyor işler?

—Pek iyi gittiği yok hemşerim. Ben yufkacı Bekir, oldum olalı böyle bir şey görmedim. Millette tek lira yok ki harcasın. Artık eskiden olduğu gibi çeşit çeşit börekleri yapan yok, vatandaş neyle yapacak ki, para olmazsa.

—Bütçe konusunda ne düşünüyorsunuz bir esnaf olarak? Her yıl çıkartılıyor, gazeteler de, radyo da uzun uzun bahsediliyor. İlgi duyuyormusunuz?

Duymaz olur muyum. Duymasına duyuyorum da, bana pek faydası olmuyor. Bu dükkanda son .iki senedir yarıya çalışıyoruz ben ve yiğenim. Daha tek kuruş sahibi olamadık. Bu gidişle de olacağımız yok.

Ve 1980 mali yılı bütçesi çıkmak üzere Meclis gündeminde bekliyor.

Halkın sorunlarına çözüm getirecekmiş(!)

Refah ve bolluk ülkesi olacakmışız(!)

Yokluk, yoksulluk çekmeyecek mişiz(!)

"Bütçeyi yaparken vatandaşa mı danışıyorlar sanki"

Dükkan sahibi askere gidince yarıya anlaşmışlar anası ile. Emmi-yiğen çalışıyorlar ama 'Beş yüz liraya bile gelmiyor gündeliğimiz' diyor yufkacı Bekir.

ÇOCUK GAZETESİ

Arıların öcü

Bir varmış, bir yokmuş. Evvel zaman içinde bir ulu ağaç varmış. Dallarında yüzlerce kuşu barındırır, gölgesinde yorgunları dinlendirirmiş.

Bu ağacın kocaman kovuğuna bir ana arı gelip yerleşmiş. Ağaçtan ağaca, çiçekten çiçeğe uçarak bir petek yapmış. Peteğin bazı gözlerine yumurtlamış, bazılarına da bal doldurmuş.

Gel zaman git zaman, yumurtalardan binlerce arı çıkmış. Arılar durmadan çalışarak yeni petekler yapıp içlerine bal doldurmuşlar.

"Yavrularım, hepiniz çok çalıştınız. Kovanımız bal doldu. Kışın aç kalmıyacağız." demiş ana arı. Çocuklarını kutlamış.

Günlerden birgün bir yolcu gelip ulu ağacın gölgesine oturmuş. Kuşların bıcırtılarını dinlerken kovanlarına girip çıkan arıları görmüş. Bir de çıkıp bakmış ki ne görsün! Ağacın kovuğu ağzına dek bal dolu değil mi! Adam sevinçten kanatlanıp uçayazmış.

Bir ağacın kocaman kovuğu ağzına dek bal dolu olur da durulur mu? Hemen yola düşmüş adam. Tazı gibi koşarak, tepeleri aşarak evine varmış. Tahtaları biçerek, çivileri çakarak bir kovan yapmış.

Ana arının gittiği yere öteki arılar da giderlermiş. Adam tütsü verip arıları sersemlettikten sonra ana arının bulunduğu peteği yaptığı kovana koymuş. Öteki arılar da ana arının peşinden gelmişler. Adam bal dolu petekleri de aldıktan sonra evine gelmiş.

Arılar yeni yerlerini çok sevmişler. Her yer çeşit çeşit çiçeklerle doluymuş. Bal toplamak için uzaklara gitmeğe gerekyokmuş. Vız vız ederek, türküler söyleyerek çiçeklerin ballarını kovana taşırlarmış. Kısa sürede tüm petekleri doldurmuşlar.

Adam tüm peteklerin dolmasını bekliyormuş. Birgün kovandaki bal dolu peteklerin çoğunu alıp evine götürmüş. Kovanda azıcık bal bırakmış. Arılar çok öfkelenmişler.

"Ne hakla alıyor balımızı?" demiş biri.

"Bizimle birlikte mi çalıştı?" demiş bir başkası

"Gidip geri alalım balımızı!" demiş öteki.

"Öfkelenmekte haklısınız. Ama o bizden güçlü. Kızdırırsak kovanımızı başımıza yıkar. Perişan oluruz. En iyisi petekleri yeniden doldurarak kışa hazırlanmak." demiş ana arı.

Arıların çoğunluğu ana arının düşüncesine katıldığı için ötekiler seslerini kesmişler.

Yaz günlerinin renk renk çiçeklerini durup dinlenmeden dolaşarak, yeniden doldurmuşlar peteklerini. Havalar soğumaya, yağmurlar yağmaya başlayıncaya dek kış hazırlığını bitirmişler. Bitirmişler ama adam da peteklerin yeniden dolmasını sabırsızlıkla bekliyormuş. Arıları tütsüledikten sonra balların çoğunu evine taşımış. Arılar kendilerine geldiklerinde iş işten geçmişmiş. Kızıp köpürmüşler, esip savurmuşlar ama ellerinden başka birşey de gelmemiş.

Arılar kışı çok güç geçirmişler. Bir günde yiyecekleri balı üç günde yemişler. Bu yüzden çok zayıflamışlar. Hastalanıp ölenler bile olmuş. Kış uzun sürse çoğu açlıktan ölecekmiş. Alacanlı çıkmışlar bahara.

Bahar gelip de ortalık çiçeğe kesince petekler de dolmağa başlamış. Çiçekten çiçeğe uçan arıların vızıltıları doldurmuş her yanı. Kışı toprak altında geçiren çiçekler de yeniden arılara kavuştuklarına çok sevinmişler.

Birgün arının biri adamın kovana doğru geldiğini görmüş. Hemen gidip kovandakilere haber vermiş. Tüm arılar başbaşa verip konuşmuşlar.

"Birlik olursak kimse balımızı alamaz!" demiş biri.

"Açlıktan ölmektense savaşarak ölmek daha iyi!" demiş öteki.

Birlik olup savaşmaya karar vermişler.

Adamın hiçbir şeyden haberi yokmuş. Salına salına geliyormuş. Tam kovanın yanına geldiği sırada arıların saldırısına uğramış. Binlerce arının binlerce iğnesi batmış tüm vücuduna. Kocaman adam yerde bir süre debelenmiş. Arıların saldırısı bitecek gibi değilmiş. Düşe kalka gidip dereye atmış kendini. Köpüre köpüre akan derenin sularında kaybolup gitmiş. Bir daha gören olmamış adamı.

Arılar üç gün üç gece bayram yapmışlar.

Onlar ermişler muratlarına, biz de erelim muradımıza.

İlhan GÜNGÖR

BİR TEKERLEME ÜSTÜNE NE
YAĞMUR YAĞIYOR
SELLER AKIYOR
DOLAŞIRKEN ŞU SİMİT TABLASIYLA
AYAKKABIMIN YIRTIKLARINDAN SU GİRİYOR
BİR DE ROMATİZMANIN VERDİĞİ SIZI
HANİ, HANİ NEREDE
CAMDAN BAKAN ARAP KIZI....

AYDIN BAĞARDI

TV KÖŞESİ

TRT'de "Dil" operasyonu

14 Şubat Perşembe günü TRT Genel Müdürü Doğan Kasaroğlu basın mensuplarını odasına çağırarak bir duyuru yaptı. Ani yapılan toplantıda TRT'nin izleyeceği dil politikasına ilişkin olarak yayınlanan bir genelge okundu.

Kasaroğlu genelgenin ekinde geçen bazı kelimelerin kullanılmama nedenlerini açıklarken, bu kelimelerin sadece birer "öneri" halinde olduğunu, henüz dile yerleşmediğini, halkın anlamadığını belirtti. "Halka yabancı" kelimeler ile bunların yerine kullanılması kararlaştırılanlar şöyle:

Algı : İdrak, Eğitsel: Terbiyevi, Anı: Hatıra, Ödün: Taviz, Bağım: Tabiiyet, Evre: Merhale, Beğeni: Zevk Saygınlık: İtibar, Bilimsel: İlmi, Onur: İzzet; Nefis, Rastlantı: Tesadüf, Uluslararası, Beynelmilel, Birey: Fert, Dinsel: Dini, Doğallık: Tabiilik, Olanak: İmkan Ulus: Millet. Ve bunun gibi daha niceleri...

Kasaroğlu; ayrıca, "yasaklanan" kelimeleri kullananlar hakkında nasıl bir ceza vermeyi düşündükleri sorusuna "arkadaşlarımızın böyle bir şeye girişmeyeceklerini umuyorum" şeklinde yanıtladı.

TV'de BUGÜN

11.00 GÜNAYDIN

Çocuk yayınlarını çizgi filimlerle geçiştirmeye çalışan TRT, son yıllarda yerli yapımlara yöneldi. Olumlu sayılabilecek bu girişiminürünleri ne yazık ki tümüyle olumlu değil. Bu yabımlardan biri de Günaydın. Pazar sabahları ekrana gelen bu yapımda çocuklara kuklalar, çizgi filimler gösteriliyor ve kağıttan oyuncak yapımı öğretiliyor. Ülkemizde çocukların büyük çoğunluğunun oyuncak yapmaktan daha büyük sorunları olduğu düşünülürse, bu yapımın çocuklara ne verebildiği daha doğrusu veremediği ortaya çıkar. Titiz bir çalışmanın ürünü olduğu belli olanprogramda çocuklara iletlien bir mesaj olmadığı gibi, katılanların emekleride onlara ödenen paralar da boşa gitmektedir.

12.05 HAFTANIN ŞARKISI

12.10 MİNİK KONSER

12.15 TATİL SİNEMASI

Yönetmenliğini Budd Boetticher'in yaptığı ve başlıca rollerini Robert Ryan, Mala Powers, Anthony Quinn ve Suzan Ball'ın paylaştıkları "Denizin Altındaki Şehir" adlı filim yayınlanacak. Batık bir kenti bulmak için, Formby adındaki şirket, tecrübeli iki dalgıç olan Brad ve Tony ile bir anlaşma yapar. 250 yıl önce batan ve halk arasında uğursuz olarak bilinen batık kentteki hazine başka şirketlerin de ilgisini çeker. Para iki iyi dostun arasını açar...

"Denizin Altındaki Şehir" belgesel bir serüven. Filmdeki olumlu yan Robert Ryan ve Anthony Quinn'in oluşturduğu ikili. Denizin altında çekilen teknik açıdan mükemmel sahneler de filmi seyredilebilir bir hale getiriyor.

13.55 YAŞADIĞIMIZ DÜNYA

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan "Dünya hayvanat bahçeleri" adlı bölümünde Dünyanın ünlü hayvanat bahçeleri konu ediliyor. Verilen örnekler arasında Belçika'daki Antvero hayvanat bahçesi yer alıyor. Harods'da bulunan Hayvanat

14.40 TATİL GÜNÜ

17.00 HABERLER

17.05 TATİL GÜNÜ

19.30 MORK MİNDY

20.00 HABERLER

20.35 SAZ ESERLERİ

20.40 AFGANİSTAN SINIRINDAN

TRT'nin Afganistan'a gönderdiği kameramanların çektiği görüntüler sunulacak. Yine her zamanki gibi haber kaynağı "müslüman gerillalar"...

21.15 HASTANE

Dizinin "tek başına" adlı bölümünde Carole Williams adlı şişman bir kız, ruhsal bunalıma düşer ve intihara kalkışır. Öte yandan Dr.Goodwin'e aşık olduğunu söyleyen küçük kızın bir intihar deneyine girmesi Dr.Goodwin'i başka bir çözüm aramaya itecektir.

22.00 TRT ÇOK SESLİ KOROSU

22.30 SANAT DÜNYASI

22.55 HABERLER

YARINDAN SEÇMELER

Egeden Çizgiler-Türk Hafif Müziği (Okay Temiz)